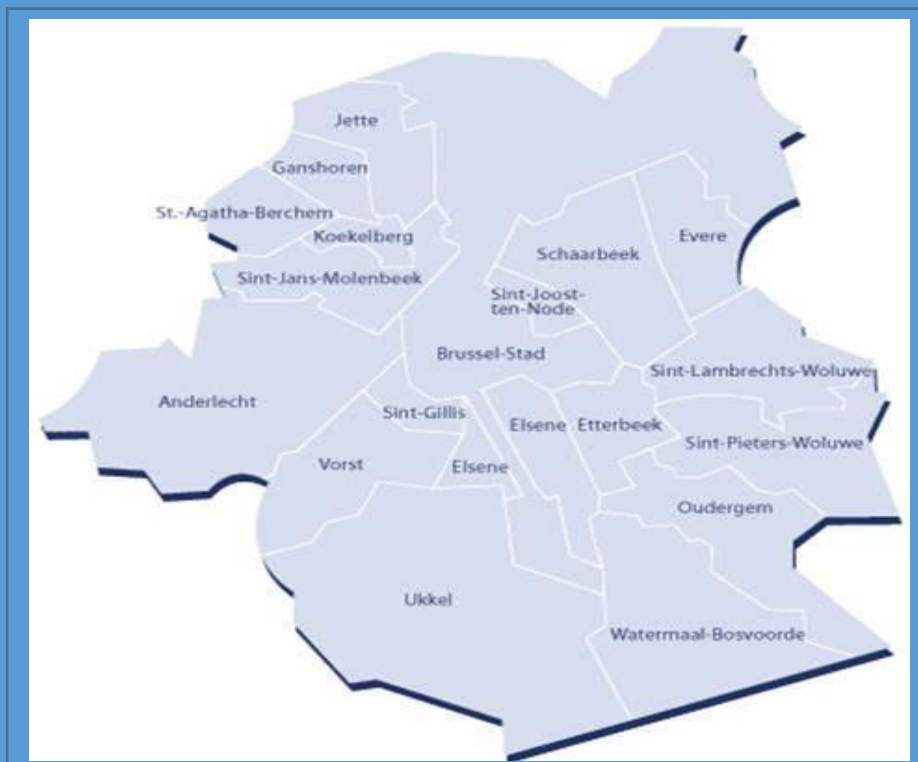

Scholengroep
BRUSSEL

Jaarverslag 2019

Griet De Becker en Kaat Moens

SCHOLENGROEP BRUSSEL Oudstrijderslaan 200, 1140 Evere

VOORWOORD RAAD VAN BESTUUR

Als voorzitter van de Raad van Bestuur stel ik u met trots de tweede editie voor van het jaarverslag. De analyse van cijfers en data toont een aantal opvallende trends en evoluties. Het verslag illustreert ook de voortgang van onze strategische doelstellingen in het Beleidsplan 2023.

Maar een jaarverslag is meer dan alleen cijfers en data. Erachter schuilt het werk van onze 4.567 medewerkers. Zij zetten zich dagelijks enthousiast en gedreven in voor kwaliteitsvol en modern onderwijs en zorg, met aandacht voor gelijke kansen en diversiteit. De vele praktijkvoorbeelden in dit jaarverslag illustreren dit.

Met een marktaandeel van net geen 30% blijft Scholengroep Brussel een toonaangevende aanbieder van kwaliteitsvol onderwijs en zorg. Door versterkt in te zetten op modernisering, digitalisering en meertaligheid tonen we onze kracht als dynamische en future proof organisatie.

Deze tweede editie van het jaarverslag is een belangrijk beleidsinstrument om de toekomstige uitdagingen en kansen constructief aan te pakken en onze strategische doelstellingen verder te realiseren.

Samen met u kan ik vaststellen dat het goed gaat met Scholengroep Brussel. En dat is dankzij de dagelijkse inzet van onze directies, leerkrachten, leidinggevenden van kinderdagverblijven, kind begeleiders, opvoeders, stafmedewerkers en CLB medewerkers. Het komende jaar investeren we in verdere professionalisering om het succes van de scholengroep te bestendigen en te vergroten.

LIJST MET AFKORTINGEN

AD	Algemeen directeur
AGAPE	Grieks voor 'in een vriendschappelijk sfeer samen een maaltijd nemen' Agapè (αγάπη) is een Grieks woord. De agapè-maaltijd wordt vaak omschreven als een maaltijd onder vrienden die gezamenlijk wordt gebruikt, waarin de onderlinge verbondenheid tot uiting komt.
AGODI	Agentschap voor Onderwijsdiensten
ASO	Algemeen secundair onderwijs
BHG	Brussel Hoofdstedelijk Gewest
BHV	Bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid
BaO	Basis Onderwijs
BS	Basisschool
BSA	Beginsituatieanalyse
BSO	Beroepssecundair onderwijs
BuSO	Buitengewoon secundair onderwijs
CLB	Centrum Leerlingenbegeleiding
CLIL	Content and Language Integrated Learning
CLIMOB	Content & Language intègrent Meertalig Onderwijs in Brussel
CLW	Centrum Leren en Werken
CODI	Coördinerend directeur
COOVI	Centrum voor Onderricht en Opzoekingen der Voedings- en chemische Industrie
CvD	College van directeurs
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DBSO	Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DKO	Deeltijds Kunstonderwijs
FT	Fulltime
GDPR	General Data Protection Regulation
GO!	Gemeenschapsonderwijs
GOK	Gelijke onderwijskansen
haccp	Hazard Analysis – Critical Control Point (Gevarenanalyse – Kritische controlepunten)
HR	Human Resources
HHR	Huishoudelijk reglement
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKZ	Integrale kwaliteitszorg
IPO	Internaat met permanente openstelling
iSTEM	verkwikkende Science, Technology, Engineering en Mathematics
K1,2	Eerste/ tweede kleuterklas
KB	Kinderbegeleid(st)er
KDV	Kinderdagverblijf
KPI	Kritieke prestatie-indicator
KS	Kleuterschool
KSO	Kunst secundair onderwijs
LG	Leidinggevende
lIn	Leerlingen
LO	Lichamelijke opvoeding
LS	Lagere school
MPI	Medisch Pedagogisch Instituut

mIn	miljoen
MSC	Marine Stewardship Council
NT2	Nederlands als tweede taal
OGO	Officieel gesubsidieerd Onderwijs
OKI	Onderwijs kans armoede indicator
OV	Opleidingsvorm
OVSG	Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
PDCA	Plan, Do, Check, Act
PLC	programmable logic controller
PPGO!	Pedagogisch project van het gemeenschapsonderwijs
PV	Personeelsvergadering
RC	Regio coördinator
R-OK	Referentiekader onderwijskwaliteit
RvB	Raad van Bestuur
SD	Strategisch doel
SES	Sociaaleconomische status
SGE	Scholengemeenschap
SGR	Scholengroep
SO	Secundair onderwijs
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts en Mathematics
TSO	Technisch secundair onderwijs
VET	Vocational Education and Training
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VO	Volwassenenonderwijs
VGO	Vrij gesubsidieerd onderwijs
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WG	Werkgroep
WO	Woord
ZOCO	Zorgcoördinator

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD RAAD VAN BESTUUR	3
LIJST MET AFKORTINGEN	5
1. MISSIE.....	10
2. VISIE.....	10
3. STRATEGIE	11
4. ALGEMENE INFORMATIE.....	13
5. NIEUWSFLASH PROJECTEN 2019.....	15
6. LEERLINGENCIJFERS.....	27
6.1 Algemene cijfers Scholengroep Brussel	27
6.2 Conclusie leerlingencijfers.....	28
7. KINDERDAGVERBLIJVEN (KDV)	29
7.1 Missie.....	29
7.2 Geschiedenis.....	29
7.3 Marktaandeel	30
7.4 Organisatie	30
7.5 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019.....	32
7.6 Toekomstige uitdagingen en ambities	34
7.7 Conclusie kinderdagverblijven	36
8. LEERPLICHTONDERWIJS	38
8.1 Evolutie leerlingencijfers	38
8.2 Marktaandeel basis- en secundair onderwijs GO! Brussel.....	39
8.2.1 Basisonderwijs.....	40
8.2.2 Secundair onderwijs	42
8.3 Onderwijskundig beleid.....	44
8.4 Basisonderwijs.....	45
8.4.1 Scholen in de scholengemeenschappen	45
8.4.2 Organisatie en beleid.....	46
8.4.3 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019.....	47
8.4.4 Toekomstige uitdagingen en ambities	47
8.4.5 Resultaten onderwijsinspectie 2.0	47
8.4.6 Ondersteuningsaanvragen externe partners	53
8.4.7 Talenbeleid basisonderwijs	55
8.4.8 OKI (onderwijs kansarmoede indicator).....	56
8.4.9 Schoolse vertraging	60

8.4.10 Zittenblijvers Basisonderwijs.....	62
8.4.11 Beroepen en klachten	64
8.4.12 Uitsluitingen	64
8.4.13 Doorstroom	64
8.4.14 Conclusie basisonderwijs.....	66
8.5 Secundair onderwijs.....	67
8.5.1 Scholen in de scholengemeenschap.....	67
8.5.2 Organisatie en beleid.....	67
8.5.3 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019	68
8.5.4 Toekomstige uitdagingen en ambities	68
8.5.5 Duaal leren	69
8.5.6 Talenbeleid Secundair onderwijs	70
8.5.7 Leerlingenkenmerken.....	71
8.5.8 Schoolse vertraging	74
8.5.9 Zittenblijvers.....	75
8.5.10 Attesten	77
8.5.11 Uitsluitingen	78
8.5.12 Beroepen en klachten	79
8.5.13 Conclusie secundair onderwijs.....	80
9. NIET- LEERPLICHTONDERWIJS.....	84
9.1 Volwassenonderwijs.....	84
9.1.1 Organisatie en beleid.....	84
9.1.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019	85
9.1.3 Toekomstige uitdagingen en ambities	85
9.2 Deeltijds Kunstonderwijs.....	86
9.2.1 Organisatie en beleid.....	86
9.2.1 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019	86
9.2.2 Toekomstige uitdagingen en ambities	87
9.2.3 Conclusie niet-leerplichtonderwijs.....	87
10. INTERNATEN	88
10.1 Visie en Organisatie.....	88
10.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019	89
10.3 Toekomstige uitdagingen en ambities	90
10.4 Conclusie internaten	90
11. CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING	91
11.1 Visie en organisatie	91

11.2	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019	91
11.3	Toekomstige uitdagingen en ambities	91
11.4	Conclusie CLB.....	92
12.	LEERLINGENVERVOER.....	93
12.1	Organisatie	93
12.2	Toekomstige uitdagingen en ambities	93
12.3	Conclusie leerlingenvervoer	93
13	ALGEMEEN DIRECTORAAT	94
13.1	AGAPE.....	94
13.2	Communicatie	95
13.3	ICT beleid.....	95
13.3.1	GDPR.....	96
13.4	Infrastructuurbeleid	97
13.5	Internationalisering	102
13.6	Financieel beleid.....	105
13.7	Stimuleren van het kritisch denken.....	106
13.8	Personeelsbeleid	107
13.9	Preventiebeleid en vertrouwenspersonen.....	111
13.10	Welzijnsbeleid: GO! Brussels dare to care!	112
13.11	Conclusie algemeen directoraat scholengroep	113
14.	AFSLUITEND WOORD VAN DE ALGEMEEN DIRECTEUR.....	116
15.	BRONNENLIJST.....	117
16.	LIJST VAN GRAFIEKEN EN TABELLEN	118
17.	CONTACTGEGEVENS LEIDINGGEVENDEN EN COLLEGE VAN DIRECTEURS (01/01/2019)	120
17.1	Leden Dagelijks bestuur 2017-2020	120
17.2	Kinderdagverblijven.....	121
17.3	Basisonderwijs.....	122
17.4	Secundair onderwijs	123
17.5	Volwassenonderwijs.....	124
17.6	Deeltijds kunstonderwijs	124
17.7	Internaten.....	124

1. MISSIE

Scholengroep Brussel benut samen met een breed netwerk van partners alle troeven en uitdagingen van de wereldstad Brussel om elk kind, elke leerling, elke cursist in een veilige omgeving een uitmuntende vorming te bieden zodat ze maximaal doorgroeien tot actieve burgers.

2. VISIE

- **We zorgen voor een aangepast kwaliteitsvol aanbod voor elk kind, elke leerling en elke cursist.**
 - ✓ We combineren praktijkkennis en wetenschappelijke kennis om inclusieve en uitdagende leeromgevingen te creëren waarin elkeen zich maximaal kan ontwikkelen.
 - ✓ We streven naar een brede ontplooiing op cognitief, psychomotorisch en sociaal-emotioneel vlak.
 - ✓ We hanteren een dynamische benadering waarbij diverse methoden gecombineerd worden om duurzame antwoorden te geven op de complexe uitdagingen van een superdiverse meertalige grootstad.
 - ✓ We ondersteunen en faciliteren innovatie in de pedagogische werking.
 - ✓ We evalueren en verbeteren de kwaliteit van ons aanbod aan de hand van systematische dataverzameling en analyse.
- **We vergroten ons marktaandeel opdat zoveel mogelijk burgers van ons aanbod kunnen genieten.**
 - ✓ We bereiken zoveel mogelijk kinderen, leerlingen en cursisten en geven hen alle kansen om door te groeien tot actieve burgers.
 - ✓ We zijn van in de wieg een betrouwbare partner met een breed en divers aanbod en bieden kansen op een stabiele (school)loopbaan waarbij het leren in de verschillende levensfasen vlot in elkaar overvloeit.
 - ✓ Als een van de marktleiders laten we onze stem horen en geven we mee vorm en richting aan het maatschappelijk debat.

- **We faciliteren een collegiaal professioneel beleid waarbij optimaal kansen worden geboden.**
 - ✓ We faciliteren de kwaliteitsvolle uitvoering van de kerntaken van onze medewerkers.
 - ✓ We geven vertrouwen aan onze medewerkers en zetten sterk in op het welbevinden van elkeen.
 - ✓ We creëren voor onze medewerkers een werkomgeving die ook een leeromgeving is.
 - ✓ Medewerkers van de ondersteunende diensten, de kinderdagverblijven, de scholen, de DKO' s het CLB en de CVO' s werken constructief samen.
 - ✓ We evalueren en verbeteren onze interne werking aan de hand van systematische dataverzameling en analyse.

- **We creëren samen met een breed netwerk van partners een uitdagende en gezonde leer-, werk- en leefomgeving.**
 - ✓ We geven deze leeromgeving vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.
 - ✓ We geven onze kinderen, leerlingen, ouders, cursisten en personeelsleden een stem in het beleid en bestuur van onze scholengroep.
 - ✓ We gaan duurzame samenwerkingen aan om succesvolle doorstroming naar de arbeidsmarkt, vervolgopleidingen, levenslang leren en het hoger onderwijs te faciliteren.
 - ✓ We werken samen met sociale en culturele middenveldorganisaties om actief burgerschap te stimuleren.
 - ✓ We delen onze expertise met en laten ons inspireren door partners op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

3. STRATEGIE

Rekening houdend met onderwijsvernieuwingen en outputgegevens heeft de scholengroep het beleid tot 2023 uitgetekend. Ontwikkelingen en eigen beleidsagenda maken dit plan dynamisch.

Dit beleid steunt op 8 strategische doelen:

- SD 1 Het optimaliseren van de doorstroming tussen de verschillende onderwijsniveaus ten einde via longitudinale leertrajecten en maximale onderwijseffectiviteit te genereren.
- SD 2 Het bevorderen, ontwikkelen en bewaken van de kwaliteit van ons onderwijs opdat de attesten, certificaten, getuigschriften en diploma's als ijkpunt gelden binnen de Vlaamse gemeenschap in het algemeen en de hoofdstedelijke regio in het bijzonder.
- SD 3 Het versterken van het talenbeleid van onze instellingen teneinde leerlingen en cursisten in professioneel en maatschappelijk opzicht voor te bereiden op de Brusselse en Europese meertalige realiteit.
- SD 4 Het effectief vormgeven aan het gelijke kansenbeleid teneinde de voorwaarden te creëren waarbinnen leerlingen en cursisten hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen.
- SD 5 Het uitbouwen van de scholengroep als een lerende organisatie en het professionaliseren van alle actoren om hen in staat te stellen hun opdracht effectief uit te oefenen.

- SD 6 Het voeren van een efficiënt en duurzaam financieel en materieel beleid teneinde de nodige middelen te kunnen vrijmaken voor het onderwijsproces.
- SD 7 Partnerschappen/samenwerkingsverbanden ondersteunen de innovatieve praktijken, de ontwikkeling en de modernisering van de instellingen en geven impulsen aan het beleid.
- SD 8 Het voeren van een efficiënt en duurzaam HR beleid teneinde de kwaliteit te verzekeren binnen al de instellingen.

Deze strategische doelen worden door werkgroepen en stafdiensten omgezet in operationele doelen. 4 tussentijdse evaluaties per jaar bewaken de voortgang ervan. Elke directeur maakt deel uit van 1 van deze werkgroepen en tekent zo mee het beleid uit van Scholengroep Brussel.

De operationele doelen, gekoppeld aan verschillende onderwerpen in dit jaarverslag, geven u een stand van zaken van de voortgang van de verschillende werkgroepen. U vindt deze telkens terug met volgend logo.

4. ALGEMENE INFORMATIE

In dit jaarverslag wordt steeds de telling op 1 februari 2019 gehanteerd als referentiedatum. Voor verschillende soorten instellingen is 1 februari echter niet de referentiedatum voor tellingen, in deze gevallen wordt de datum van telling weergegeven.

In 2000 werd de scholengroep Brussel opgericht. De **belangrijkste cijfers** op een rijtje.

- **31** kinderdagverblijven
- **1.043** vergunde kindplaatsen (01/11/2019)
- **38** basisscholen
- **17** secundaire scholen

- **15.304** leerlingen in kleuter lager, secundair en deeltijds beroepssecundair onderwijs (3.981 kleuters, 5.253 lager en 6.070 secundair)
- **5** instituten voor deeltijds kunstonderwijs met 3.947 leerlingen (1/10/2019)
 - **5** internaten en **1** IPO
 - **1** centrum voor leerlingenbegeleiding

- **1** centrale keuken
- Netoverschrijdende samenwerking met Zavel dal en Kasterlinden

- **1** centrum voor volwassenenonderwijs met **7.303** hoofdelijke cursisten (25.180 inschrijvingen)
- **4.567** personeelsleden
- **63.1276 m²** grondoppervlakte waarvan **25.6488 m²** gebouwen
 - **269** gebouwen
 - **128** percelen
 - **84** domeinen

De **Raad van Bestuur** is bevoegd en neemt de eindbeslissing voor wat betreft het materieel en financieel beleid van de scholengroep. De leden van de RvB zijn: Julien Meganck (voorzitter), Luc Crahaij (ondervoorzitter), Katrien Bonneux, Els Consuegra, Rita De Boeck, Filip Moeykens, Frank Noten, Ivo Van Akelien en Ludy Van Buyten.

Het **College van Directeurs** dat door de algemeen directeur wordt voorgezeten, bestaat uit meer dan 70 directeurs van alle instellingen van de scholengroep. Het is vooral bevoegd voor het pedagogisch beleid en het personeelsbeleid.

Omwille van de grootte van dit College van Directeurs en in het kader van een meer werkbare samenstelling, worden per onderwijsniveau een aantal leden verkozen uit dit College en afgevaardigd naar het **Dagelijks Bestuur** dat de bevoegdheden uitoefent namens het College. Het Dagelijks Bestuur is als volgt samengesteld: 3 vertegenwoordigers uit het basisonderwijs, 1 uit het secundair niveau, 1 uit het buitengewoon onderwijs, 1 uit het deeltijds kunstonderwijs, 1 uit het CLB en 1 vertegenwoordiger uit het volwassenenonderwijs.

5. NIEUWSFLASH PROJECTEN 2019

Nieuwjaarsconcert 2019

Doorstart met nieuwe kapitein aan het roer

Op vrijdag 25 januari vond de 19e editie plaats van het Nieuwjaarsconcert van Scholengroep Brussel dat naar jaarlijkse traditie de Spiegelzaal van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter beschikking kreeg. De zaal was gevuld met een 300-tal genodigden en muzikanten. Voorzitter Julien Meganck dankte de uittreedende leden van de Raad van bestuur, vertegenwoordigd door Ann Baert en lauwerde Karin Matthys en ere-algemeen directeur Jacky Goris, die beiden met pensioen gingen het afgelopen jaar. Voor de nieuwe AD, Jurgen Wayenberg, was het zijn eerste 'State of the Union' speech.

Eerstesteenlegging GO! BS Eugeen Laermans

39ste basisschool Scholengroep Brussel komt in Molenbeek

Op de historisch site van brouwerij EKLA waar ooit het bier voor de Expo '58 werd gebrouwen, werd op woensdag 16 januari 2019 de eerste steen 'gelegd' voor de 39e basisschool van Scholengroep Brussel! De gloednieuwe basisschool heeft een capaciteit voor 220 kinderen. Met de naam **Eugeen Laermans**, wil de scholengroep ode brengen aan de vergeten Molenbeekse geëngageerde schilder (1864-1940) die al op jonge leeftijd doof en nagenoeg stom, en op latere leeftijd bovendien zelfs compleet blind werd. Hij was een bewogen schilder met eenvoudig kleurenpalet, die het vooral wilde opnemen voor het proletariaat. Hij was lid van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en kreeg later zelfs de titel 'baron'.

Gloednieuwe state-of-the-art praktijklokalen voor bakkers, slaggers en brouwers

VGC investeert € 8 miljoen in nieuwe paviljoenen GO! COOVI

De nieuwe paviljoenen 14-15-16 van GO! COOVI in Anderlecht werden officieel ingehuldigd door Guy Vanhengel, minister en voorzitter van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en Jurgens Wayenberg, algemeen directeur van Scholengroep Brussel.

Zowel make-over als nieuwe infrastructuur voor opleidingen bakker, slager, brouwer/destillateur en centraal magazijn.

De paviljoenen 14-15 kregen een totale make-over en het gebouw 16 van COOVI is gloednieuw. De ruim 8 miljoen euro die door de VGC hierin werd geïnvesteerd, resulteerde in prachtige nieuwe praktijklokalen voor bakkerij, slagerij, het distributiecentrum (centraal magazijn) en lokalen voor brouwer, wijnmaker en likeur & destillatie. Zowel COOVI SO (secundair dagonderwijs) als CVO COOVI (volwassenen) zullen van de nieuwe lokalen gebruik maken. Deze investering vertegenwoordigt slechts een deel van de meer dan 28 miljoen euro die de VGC de laatste jaren investeerde.

"Deze opleidingen, vaak voor knelpuntberoepen, zijn bijzonder belangrijk voor Brussel," zegt minister Guy Vanhengel, "en wij hebben altijd al bijzonder veel zorg besteed aan het verbeteren van de infrastructuur voor deze campus. Getuige daarvan ook onze vorige inspanningen, ik noem nog even de architecturaal bekroonde kooktoren in 2011, en de reeds gedane renovaties van gebouw 5, alsook verscheidene klaslokalen en het internaat. Ik ben ook blij – neen, opgelucht – dat er dit jaar nog werk wordt gemaakt van een duurzame oplossing voor de liften van de Keukentoren. Daarmee zal de

VGC een enorme investeringsoperatie van 57 miljoen euro afronden. Alle onderwijsinfrastructuur hier op de Campus COOVI is dan in orde gebracht."

Iconische toren, geklasseerde hoeve en 'villa' COOVI werd in 2013 als toenmalige campus Elishout overgeheveld van de VGC naar Scholengroep Brussel waarbij de VGC het engagement behield om te blijven investeren in kwalitatieve verbetering van de infrastructuur.

De COOVI-site omvat 4 GO!-instellingen van Scholengroep Brussel, goed voor een kleine 2.500 leerlingen en cursisten. Naast secundair en het CVO is er nog het autonoom internaat (o.a. in de villa) en CLW Castor, Centrum Leren en Werken (deeltijds beroepsonderwijs). Verder maken ook de geklasseerde Elishouthoeve en de keukentoren van COOVI, neerkijkend op de ring, er deel van uit. Naar de toren loopt een Walk of Fame, een geplaveid pad met tegels met daarop namen van bekende alumni zoals TV-koks Felix Alen en Sofie Dumont en groenten chef Frank Fol.

Agape tekent charter en meet voedselverspilling

Nulmeting om voedseloverschotten in scholen in kaart te brengen

Agape, de centrale keuken van de scholengroep, en partners uit het onderwijs en de voedingsindustrie en Vlaams minister Hilde Crevits, ondertekenden het charter voor meer gezonde evenwichtige en duurzame schoolmaaltijden. Het initiatief komt van de cateraars die vinden dat scholen zich nog te weinig bewust zijn van de criteria en het belang van gezonde en duurzame maaltijden. In dat kader hebben Agape, GO! scholengroep Gent en non-profit partner Rikolto (Vredeseilanden) samen een project opgezet bij 9 scholen om voedselverspilling aan te pakken en om leerlingen bewust te maken en te laten nadenken over antwoorden op de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat er zo weinig mogelijk voedsel in de vuilnisbak belandt. Foto: Gino Mouton, directeur catering Agape, ondertekent het charter onder het goedkeurend oog van minister Crevits.

Campus Theodoor: een GO! basisschool, een KDV en scoutslokalen

GO! BS Theodoortje in nieuw complex

Op donderdag 16 mei vond de officiële voorstelling plaats van de nieuwe Campus Theodoor, een verwijzing naar Theodoor Verhaegen, stichter van VUB. Het nieuwe energie passieve gebouwencomplex omvat het grootste kinderdagverblijf van Brussel, scoutslokalen, enkele administratieve lokalen en GO! basisschool Theodoortje dat enkele jaren geleden opstartte in modulaire units. Op de foto v/l.n.r. minister Guy Vanhengel, voorzitter Julien Meganck, algemeen directeur Jurgen Wayenberg en Steven Vervoort, directeur onderwijs van de VGC. De vos is de mascotte en het nieuwe logo van het complex, verwijzend naar het natuurgebied in de buurt.

Van kaal en saai naar mooi gevarieerd !

Speelplaats GO! BS DE Kleine Geuzen officieel ingehuldigd

Op maandag 20 mei knipte minister Guy Vanhengel het lint door van de vernieuwde speelplaats van GO! BS De Kleine Geuzen. Het project kadert in de subsidiesteun voor de Buitenspelprojecten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De vroegere kale en saaie speelplaats werd dankzij de steun en met middelen van de VGC omgebouwd tot een heuse ontspanningsruimte met verschillende zones. Het geeft de kinderen de kans om zich te ontspannen naargelang hun eigen noden en behoeften. Zo zijn er uitdagende speeltuigen voor de durvers, creatievere ruimtes, een rustige zone om te chillen en een sportzone. Onder de nieuwe klinkers en minder zichtbaar maar niet minder nuttig, werd een nieuw afwateringssysteem aangelegd. Een investering van 280.000 euro.

GO! BS De Muziekladder maakt luchtvervuiling zichtbaar

Geïnspireerd door Filter Café Filtré, maken kinderen, ouders en leerkrachten van GO! basisschool De Muziekladder de luchtvervuiling aan de schoolpoort op een ludieke manier maar wel pijnlijk zichtbaar... Het initiatief kadert in Global Strike for Future, een internationale protestdag voor het klimaat.

Begin mei hingen ouders en kinderen van de school witte T-shirts en rompers, deels afgedekt met plakband, op aan de poort van de kleuterschool aan de Helmetsesteenweg. Amper drie weken later is het resultaat overduidelijk wanneer de plakband wordt verwijderd. De afgeplakte delen bleven netjes wit, terwijl de rest grijs kleurde door de luchtvervuiling. De vraag die zich opdringt is welk effect dit heeft op de gezondheid van de kinderen wanneer al na drie weken Helmetsesteenweg de vervuiling op de T-shirts zich zo duidelijk aftekent.

Met deze actie willen het schoolteam en het oudercomité samen een oproep lanceren naar het beleid om deze problematiek ernstig te nemen en actief naar oplossingen te zoeken. De school doet wat ze kan voor de gezondheid van de kinderen: zo stimuleert ze kinderen én ouders om gezonde voeding mee te brengen, zorgt ze voor veel beweging en heeft ze nog maar pas een grote vernieuwde groene speelplaats ingericht. De aanpak van de luchtvervuiling ligt echter ver buiten haar mogelijkheden. Samen met de kinderen hopen het schoolteam en het oudercomité dat de beleidsverantwoordelijken in actie zouden komen. De T-shirts zullen de volgende dagen in de klas verder besproken worden.

GO! BS Carolus Magnus start in vernieuwde gebouwen

Vrijdag 30 augustus neemt GO! basisschool Carolus Magnus zijn intrek in de vernieuwde gebouwen. Als Brussels en Vlaams minister, maar vooral ook in de hoedanigheid van VGC- collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, zal Sven Gatz aan de vooravond van het nieuwe schooljaar met zijn aanwezigheid de officiële opening kracht bijzetten.

Infrastructuur en vooral de hoge kosten die ermee gepaard gaan, is en blijft de Achillespees van het onderwijs. Gebouwen waarin onze leerlingen les volgen, moeten uiteraard met alles in orde zijn en een mogelijk gevolg is dan ook dat scholen na een doorlichting soms een negatief advies krijgen op het vlak van infrastructuur. Dit was ook het geval bij GO! BS Carolus Magnus. Omdat daardoor 180 plaatsen op de helling dreigden te komen, namen Scholengroep Brussel en het GO! drastische maatregelen. Er werden nieuwe plannen opgemaakt die aan de basis lagen van een lange procedure tot vernieuwing. Omdat de gebouwen ‘beschermd stadsgezicht’ waren, moesten de plannen aan verschillende criteria voldoen. Zo volstond het niet om de gevel te behouden, ook de binnen structuur en de traphal dienden geconserveerd te worden. Een aangepast ontwerp om het nieuwe met het oude te verzoenen, drong zich op en omdat dit een nieuwe vergunningsaanvraag vereiste, liep het project flinke vertraging op. Maar eind goed, al goed. Dankzij een financiële input van het GO! van € 2,7 mln is nu een betere en meer gelijkmatige verdeling van de leerlingen mogelijk. Daardoor werden niet alleen de 180 plaatsen gevrijwaard, maar is zelfs een lichte uitbreiding tot 200 leerlingen mogelijk. Ook de sporthal en de speelplaats kregen een grondige make-over. De aanpak van de speelplaats kaderde in de Buitenspel-projecten met financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

50 jaar buitengewoon onderwijs GO! Heemschool

Op deze 50ste verjaardag bracht algemeen directeur Jurgen Wayenberg hulde aan het team voor hun gedreven en toegewijde inzet om onze meest kwetsbare leerlingen te ondersteunen en te begeleiden in hun ontwikkeling en hen een warm thuisgevoel te geven. Wat ooit startte als een zeer kleine school, is vandaag een campus met vier entiteiten: een basisschool, een secundaire school, een internaat en een IPO. Inmiddels werd het oude internaat gebouw vervangen door een nieuwbouw en omgevormd tot klaslokalen en kantoren. De komende jaren wordt de campus nog verder gerenoveerd met de bouw van een sporthal en nieuwe klaslokalen. Er zijn ook plannen voor een nieuwbouw voor de basisschool.

Primeur GO! CVO Brussel en GO! Technisch atheneum Zavelenberg

Om de ongekwalificeerde uitstroom van leerlingen aan te pakken sloegen GO! Technisch atheneum Zavelenberg en Centrum voor Volwassenenonderwijs Brussel (CVO) de handen in elkaar. Als doel werd gesteld de technische en beroepsleerlingen te motiveren hun opleiding af te maken.

Dankzij de nieuwe en nauwe samenwerking kunnen de leerlingen zich tijdens het secundair voluit focussen op hun beroep, om zich dan later verder in andere vakken te kwalificeren. Omgekeerd maken ook CVO-cursisten nu gebruik van de gespecialiseerde technische infrastructuur van het atheneum.

Pieter Vielfont en Harald De Muynck, respectievelijk directeur van Zavelenberg en het CVO, lichten dit succesverhaal toe.

Vooraf in de voltijdse en deeltijdse beroepsrichtingen blijken leerlingen vaak af te haken omdat ze vastlopen op algemene vakken als PAV of talen. “Jammer”, vindt Pieter Vielfont, “want in hun specifieke vakgebied hebben ze meestal geen problemen. We zijn daarom grondig op zoek gegaan naar een manier om deze jongeren mét een diploma op zak de arbeidsmarkt op te sturen.” De oplossing lag in de twee magische woorden ‘samenwerking’ en ‘verbreding van het onderwijsaanbod’. “In plaats van muren te trekken tussen voltijds, deeltijds beroeps en volwassenenonderwijs, reiken wij liever een mix van onderwijsvormen aan”, zegt Harald De Muynck. “En dus hebben we uitgezocht hoe we de jongeren van het atheneum kunnen heroriënteren naar de meer beroepsgerichte opleidingen die we in het CVO aanbieden. Zo kunnen ze zich eerst 100% concentreren op hun professionele vakken en beschikken ze alvast over een beroepskwalificatie om op de arbeidsmarkt aan de slag te gaan. Wie wenst, kan daarna zijn algemene vakken nog bijwerken én via het CVO ook een diploma secundair onderwijs behalen.” Maar de samenwerking biedt ook extra mogelijkheden voor wie géén problemen heeft, voegt Pieter Vielfont eraan toe. “Elke leerling van het atheneum kan via het CVO immers bijkomende kwalificaties behalen volgens eigen interesse.”

Succeservaringen leiden tot meer motivatie

De leerlingen ervaren deze spreiding van opleidingen als een verademing. De aanpak werkt bovendien effectief. Voor Vielfont is dat logisch. “Door de succeservaringen die onze leerlingen opdoen in hun praktijk, zijn ze meer gemotiveerd én bereid om ook andere uitdagingen aan te gaan. Waardoor ze ook makkelijker successen boeken in algemene vakken. We tonen hun ook permanent aan hoeveel extra kansen ze op de arbeidsmarkt hebben door bijkomende opleidingen te volgen.”

Eerste technische CVO-opleiding in het atheneum

Hoe kunnen we ons onderwijsaanbod samen optimaliseren? Die verstandige stelden het atheneum en het CVO zich, zodat ze elkaar niet zouden beconcurreren met hun technische en beroepsopleidingen. Daartoe stelden ze eerst een vergelijkingsmatrix op van de gemeenschappelijke, arbeidsmarktgerichte

opleidingen. “Een oefening die resulteerde in een allereerste technische CVO-opleiding die we aanbieden binnen de muren van het atheneum”, aldus een trotse Harald De Muynck. “Want door ons lessenaanbod en de infrastructuur grondig te vergelijken, ontdekten we dat het atheneum onder meer over een goed uitgerust praktijkatelier voor de opleiding Loodgieter beschikt. Iets wat wij onze CVO-cursisten niet kunnen aanbieden. En dus gaan onze mensen nu op woensdagnamiddag naar Zavelenberg om klaargestoomd te worden tot professionele loodgieters.”

Win-Win

Omgekeerd kunnen de leerlingen Elektriciteit van het atheneum dan weer terecht in het goed uitgeruste PLC atelier van het CVO. Daar leren ze in de praktijk machines aansturen via computer. Deze vervlechting wordt door alle betrokkenen zeer positief onthaald. “Voor het onderwijzend personeel van het atheneum is het heel verrijkend ook eens aan een ander, meestal volwassener publiek les te geven”, zegt Vielfont. “Maar ook de cursisten van het CVO zijn tevreden omdat ze meer kansen en middelen hebben om zich professioneel te ontwikkelen.” Aanvankelijk viel er wel wat weerstand te bespeuren bij de ouders van de Zavelenberg-leerlingen. Maar mits het nodige overleg en duidelijke communicatie - onder meer over het vlotte transport tussen de scholen en de begeleiding door de leerkrachten - zien ze de samenwerking nu als bijzonder positief.”

Arbeidsmarktgericht onderwijsaanbod op maat

Gevraagd naar de toekomstvisie van het onderwijs zijn de directeurs het er unaniem over eens dat de klassieke lijnen tussen de verschillende onderwijssystemen zullen wegvallen. “We gaan daarom nog meer vraag-gestuurd werken”, zegt De Muynck. “Het is onze droom om op termijn ‘tailor-made’ competentiepakketten te maken. We zouden graag deeltjes uit het aanbod van het atheneum, het CVO én het DBSO op maat van de individuele leerling/cursist combineren om hem effectief klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. Idealiter zouden we dan één gezamenlijk onthaal hebben, waar we na een intake voor iedereen het ideale pad uitstippelen.”

De klassieke lijnen tussen de verschillende onderwijssystemen vallen weg. We moeten meer vraag gestuurd werken en voor elke leerling of cursist een individuele weg naar de arbeidsmarkt uitstippelen.

Campus Comenius breidt uit met nieuwe basisschool en kinderdagverblijf

Op 11 december vond de officiële inhuldiging van de nieuwe basisschool en het kinderdagverblijf op Campus Comenius in Koekelberg plaats in aanwezigheid van Brussels Minister van Nederlandstalig Onderwijs, Sven Gatz, Brussels Minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid Elke Van Den Brandt en Afgevaardigd Bestuurder van het GO! Onderwijs, Raymonda Verdyck.

Net zoals in de secundaire school koos Scholengroep Brussel ook in de basisschool voor een vernieuwende opvoedkundige aanpak waarin zelfstandigheid en samenwerken centraal staan.

Het nieuwe kinderdagverblijf heeft een capaciteit van 49 kinderen. De ligging op dezelfde site als de kleuterschool kadert in de 'campus visie' van Scholengroep Brussel die gericht is op het stimuleren van samenwerking tussen verschillende leeftijdsgroepen.

6. LEERLINGENCIJFERS

6.1 Algemene cijfers Scholengroep Brussel

Tabel 1 geeft een overzicht van hoeveel lerende de scholengroep in hoeveel instellingen opvangt. Zowel de kinderdagverblijven, het kleuteronderwijs, het leerplichtonderwijs als het niet-leerplichtonderwijs en de internaten komen aan bod.

Tabel 1: Aantal lerende in scholengroep in 2019

Kinderdagverblijven	Niveau	Instellingen	Aantal kinderen
	Totaal	31	1.043 vergunde plaatsen (1/11/19)

Onderwijs	Niveau	Instellingen	Aantal leerlingen
Kleuteronderwijs	Kleuteronderwijs - gewoon	37	3.937
	Kleuteronderwijs- buitengewoon	1	44
	Totaal	38	3.981

Leerplichtonderwijs	Niveau	Instellingen	Aantal leerlingen
	Lager onderwijs - gewoon	37	5.170
	Lager onderwijs - buitengewoon	1	83
	<i>Totaal Lager onderwijs</i>	38	5.253
	<i>Totaal Basisonderwijs</i>	38	9.234
	Secundair onderwijs - gewoon	15	5.756
	Secundair onderwijs - buitengewoon	1	108
	Deeltijds beroeps secundair onderwijs	1	206
	<i>Totaal Secundair Onderwijs</i>	17	6.070
	Totaal	55	11.323
Totaal aantal leerlingen in Basis- en secundair onderwijs			15.304

Niet-leerplichtonderwijs	Niveau	Instellingen	Aantal leerlingen/ cursisten
	Volwassenenonderwijs	1	7.303
	Deeltijds kunstonderwijs	5	3.947 (1/10/19)
	Totaal	6	11.250

Internaten	Niveau	Instellingen	Aantal internen
	Autonoom internaat	2	48
	Niet-autonoom internaat	3	226
	Totaal	5	274
	Internaat met permanente openstelling (IPO) (Telling kerstvakantie 2019)	1	28

6.2 Conclusie leerlingencijfers

De Scholengroep Brussel heeft kinderdagverblijven, instellingen in het kleuteronderwijs, leerplichtonderwijs en niet-leerplichtonderwijs (volwassenonderwijs en deeltijds kunstonderwijs). De scholengroep heeft ook verschillende internaten.

Op 1 november 2019 werden in 31 kinderdagverblijven 1.043 vergunde plaatsen aangeboden door de scholengroep.

Het kleuteronderwijs van de scholengroep telde op 1 februari 2019 3.981 kleuters in 38 instellingen. In evenveel basisscholen werden 5.253 leerlingen onderricht, waarvan 83 leerlingen in één basisschool voor buitengewoon onderwijs. In de secundaire school voor buitengewoon onderwijs van de scholengroep waren 108 leerlingen. 206 leerlingen kozen voor het deeltijds beroeps secundair onderwijs van de scholengroep. In 15 gewone secundaire scholen zaten 5.756 leerlingen. In zijn geheel waren er op 1 februari 15.304 leerlingen in het kleuter, basis en secundair onderwijs van de scholengroep.

In het niet-leerplichtonderwijs van de scholengroep waren er in het volwassenonderwijs 7.303 cursisten. Het deeltijds kunstonderwijs telt 5 academies met op 1 oktober 2019 3.947 leerlingen.

De twee autonome internaten van de scholengroep hadden samen 48 internen, in drie niet-autonome internaten werden 226 internen opgevangen. In zijn geheel telde de scholengroep 274 internen in 2019.

7. KINDERDAGVERBLIJVEN (KDV)

7.1 Missie

De missie van de GO! Kinderdagverblijven van Scholengroep Brussel is het streven naar een kwaliteitsvolle opvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar. Een opvang waar :

- Gelijkwaardigheid en respect voor diversiteit centraal staan.
- Het welbevinden en de betrokkenheid van ieder een belangrijk aandachtspunt is.
- De maatschappelijke functies van kinderopvang (de economische, de sociale en de educatieve functie) inherent zijn in de organisatie van kwaliteitsvolle opvang.

Dit alles doen we in nauwe samenwerking met de ouders en de scholen. Deze samenwerking met de scholen is uniek in het landschap van de kinderopvang.

Deze missie is terug te vinden in onze pedagogische visie en onze visie op het samenwerken met ouders. Daarnaast wordt onze missie doorgetrokken in het talenbeleid, het opnamebeleid, het opvangbeleid, het medisch beleid en het wenbeleid.

7.2 Geschiedenis

De kinderdagverblijven werden in de jaren 70 in het leven geroepen om de aanwezigheid van het Nederlands in Brussel te versterken. Men ging ervan uit dat als de ouders hun kinderen naar Nederlandstalige kinderdagverblijven zouden brengen deze ook zouden doorstromen naar het Nederlandstalig kleuteronderwijs. Vandaar dat de kinderdagverblijven in de buurt van de basisscholen werden opgericht. De directeur van de basisschool was trouwens de eindverantwoordelijke van het kinderdagverblijf.

De personeelsleden die er werkten, verpleegsters en kinderverzorgsters moesten echter wachten tot 2002 vooraleer zij een personeelsstatuut verkregen, dit werd uiteindelijk geregeld door onderwijsdecreet XIV waarin we sindsdien spreken van vast benoemde personeelsleden die onder het decreet rechtspositie van het gemeenschapsonderwijs vallen en contractuele personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs. Ook de personeelsformatie werd op dat moment afgetopt op 180 Full time equivalenten.

In 2008 werd door de invoering van het elektronische personeelsdossier de personeelsadministratie gecentraliseerd en ondergebracht in de stafafdeling personeel. En route werd de functie van kwaliteitscoördinator KDV gecreëerd die op haar beurt ondersteund werd door regiocoördinatoren.

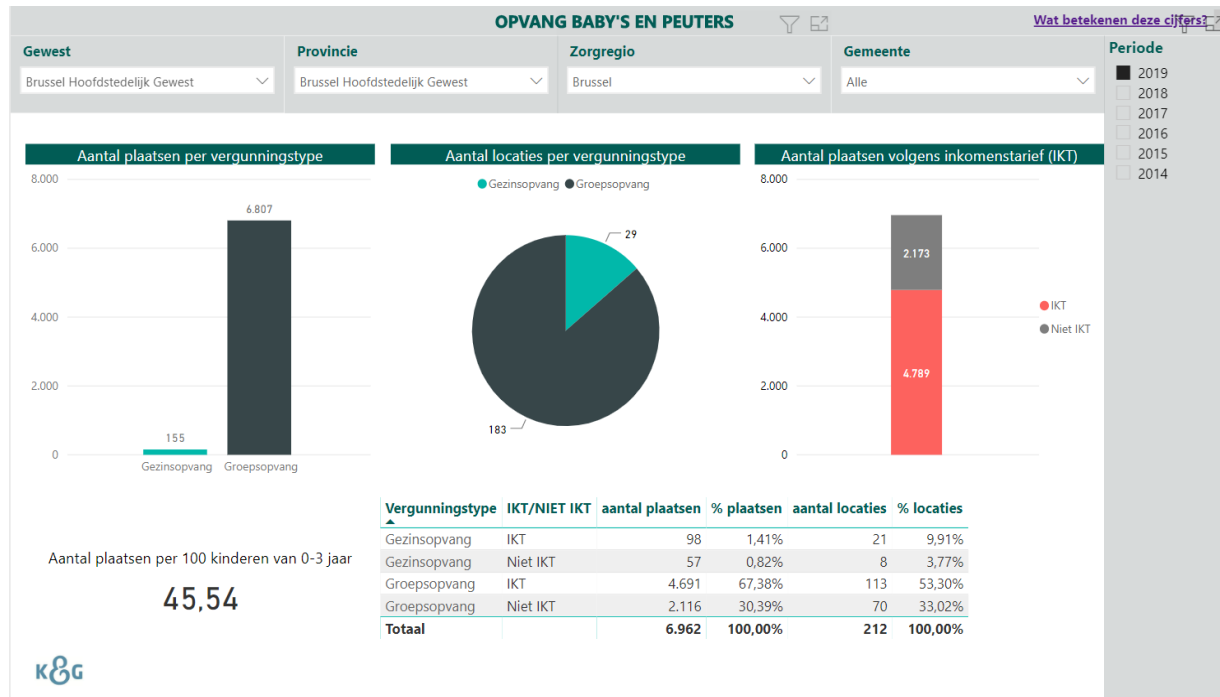
In 2017 opteerde het departement onderwijs voor een afbouw inzake financiering van de personeelsleden van de kinderdagverblijven en werd de weg ingezet naar de 80 FTE die ze nog willen blijven financieren.

Om deze operatie in goede banen te leiden besliste de toenmalige algemeen directeur Jacky Goris om de functie van directeur kinderdagverblijven in het leven te roepen.

7.3 Marktaandeel

Van de 6.962 beschikbare kindplaatsen die er zijn in Brussel bereikt de scholengroep met zijn 1.043 plaatsen 14,98% van het totale marktaandeel (zowel gezins- als groepsopvang). Dit is een stijging met 0,60% tegenover vorig jaar.

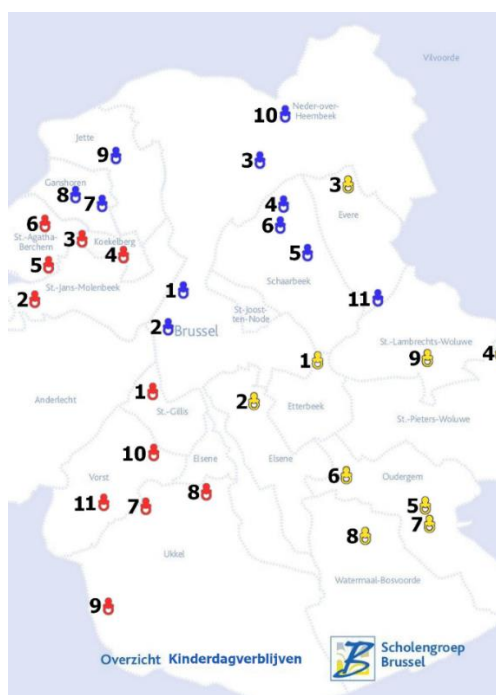
Afbeelding 1: Overzicht van de kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2019 (Bron K&G)

7.4 Organisatie

De KDV's zijn verdeeld in 3 regio's onder leiding van een regiocoördinator. Elke regio heeft ondersteuning van een administratieve medewerker en een regiopool. De regiopool bestaat uit 2 FT kinderbegeleid(st)ers die binnen de regio ingezet worden in de KDV's waar er hulp nodig is. Elk KDV heeft een leidinggevende en een team kinderbegeleid(st)ers. Regio overschrijdend is er 1 pedagogische coach waar ze beroep op kunnen doen.

Afbeelding 2: De geografische spreiding van de kinderdagverblijven van de scholengroep in 2019

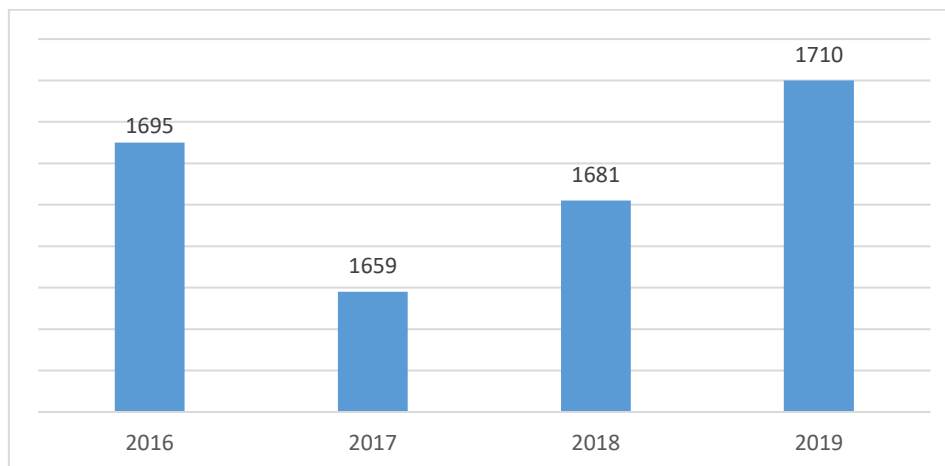
Tabel 2: Situatie kinderdagverblijven vanaf 1/11/19

nr.	Regio West	Noord- Aantal pltsn	nr.	Regio Oost	Nr.	Aantal pltsn	Regio Zuid-West	Aantal pltsn
1	De kleurdoos	22	1	Jubeluintje	7	48	Floréal	31
2	Folieke	23	5	Babbelutje	8	28	Tinnensoldaatje	20
10	Kasteel beiaard	30	6	Bengeltjes	9	28	Magnolia	45
4	De poesjes	23	7	Kapoentje	10	28	Peperkoekenhuisje	18
11	De vlindertjes	53	9	Floralia	1	40	De kaarsjesboom	16
5	De zandmannetjes	58	4	De zonnewijzer	11	36	De rockertjes	41
6	Zonnekind	23	8	De bloeiende kerselaar	6	51	Zandlopertjes	34
3	Plantzoentje	34	2	Unkie-punkie	5	26	Zavelput	40
7	Kakkewietjes	30	3	Schobbejakske	2	40	Toverfluitje	38
9	Rakkertjes	32			3		Zandkasteeltje	28
8	Ukkepuk	30			4		Comenius	49

De gekleurde cijfers geven aan waar de kinderdagverblijven zich situeren op de kaart van Brussel (afbeelding 2).

Vanaf 1/11/19 heeft Scholengroep Brussel 31 kinderdagverblijven verspreid over het Brussels grondgebied. Samen goed voor 1.043 vergunde kindplaatsen waarvan 1.011 gesubsidieerde plaatsen.

Grafiek 1: Aantal fiscale attestaten in kinderdagverblijven van de scholengroep afgelopen 4 jaar

Voor 2019 werden er 1.710 fiscale attestaten afgeleverd.

In 2019 zijn we van 1.012 vergunde plaatsen naar 1.043 vergunde plaatsen gegaan waarvan er nog steeds 1.011 gesubsidieerd zijn.

7.5 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

In 2019 hebben we verder ingezet op het efficiënt inschakelen van personeel in elk KDV. Dit zowel wat betreft het aantal kindbegeleid(st)ers per KDV als wat betreft het aanpassen van de uurroosters. Dit maakt dat er een evenwicht is tussen al de KDV's. Daarnaast is volop ingezet op het verbeteren van de transparantie in de communicatie en op het welbevinden en de betrokkenheid van elke werknemer.

In 2019 is kindbegeleid(st)er officieel een knelpunten beroep geworden. Oog hebben voor het welbevinden en de betrokkenheid van iedere werknemer is en blijft dan ook een belangrijk aandachtspunt.

In het kader van verheldering zijn de functiebeschrijvingen van de logistieke en administratieve medewerker herschreven.

In het voorjaar werden het opnamebeleid en de voorrangsgroepen herbekeken en afgestemd op de waarden en de visie van GO! Scholengroep Brussel. In samenwerking met het lokaal loket werden deze vertaald naar de puntenconfiguratie m.b.t. het toewijzen van plaatsen aan ouders, waardoor ook deze puntenconfiguratie werd aangepast. Zo werden toewijzingen meer geobjectiveerd, de communicatie naar ouders eenduidiger gemaakt en zijn er enkele praktische aanpassingen gebeurd.

De regiocoördinatoren hebben samen met de psycholoog, verbonden aan Villa Ou-Ki, een vorming straffen en belonen uitgewerkt evenals een flyer voor de teams. Tijdens pedagogische studiedagen in 2019 en 2020 wordt deze vorming in elk kinderdagverblijf gebracht.

In het kader van rationalisering werd in een aantal KDV's het aantal vergunde plaatsen uitgebreid (Unkie-Punkie te Elsene, De Zandmannetjes te Schaarbeek, Het Tinnen Soldaatje te Ukkel, Het Peperkoekenhuisje en De Rockertjes te Vorst en De Bloeiende kerselaar te Watermaal-Bosvoorde). Dit maakt dat er in 2019 in totaal 26 extra vergunde plaatsen zijn bijgekomen.

Op 1/11/19 opende in Koekelberg op de campus Comenius een nieuwe kinderdagverblijf met 49 plaatsen.

In het kader van rationalisering werden ook 3 kleine KDV's gesloten. Op 15/8/2019 sloot KDV Pino te Elsene. Op 31/10/2019 sloten KDV Kruieltje te Elsene en KDV Zonnebloem te St. Gillis. Van deze 52 kindplaatsen werden er 45 plaatsen verschoven naar het nieuwe KDV Comenius te Koekelberg en 7 naar KDV de Bloeiende Kerselaar te Watermaal-Bosvoorde.

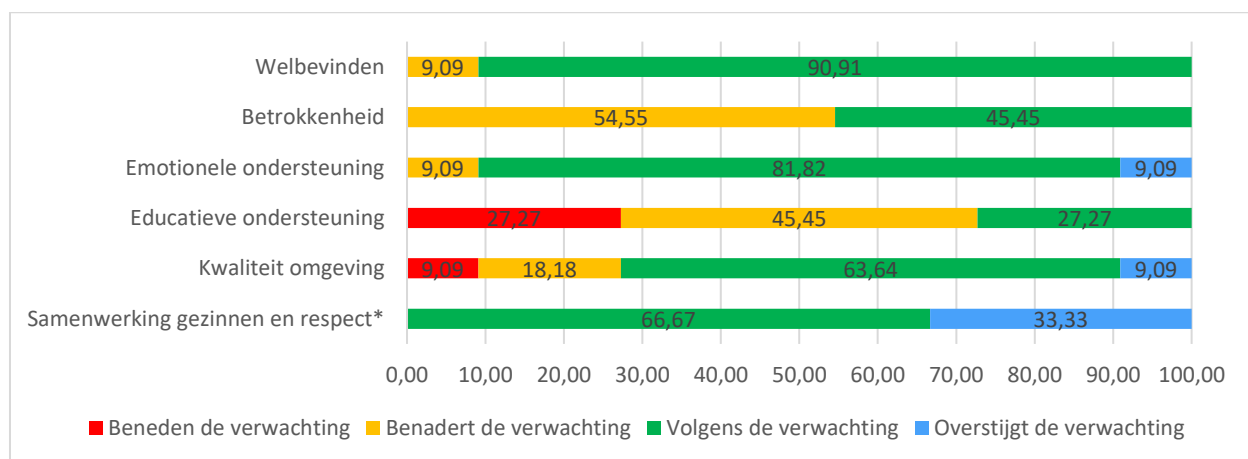
Er werd ook gewerkt aan een vernieuwd en aangepast huishoudelijk reglement. Dit is sinds 1/11/19 van toepassing voor de KDV's Folieke en de Rockertjes welke werden overgenomen van de VZW Gibbon en voor het nieuwe KDV Comenius. Voor de andere 28 kinderdagverblijven trad het aangepaste HHR in werking op 1/1/2020.

Anne Moisson, kwaliteitscoördinator van de kinderdagverblijven, ging in 2019 met pensioen. Via deze weg willen wij haar nog een keer bedanken voor haar inzet!

Een kwaliteitsvolle en verantwoorde opvang is belangrijk. Via inspectie gaat Zorginspectie na of de regelgeving wordt nageleefd en de kinderopvang voldoet aan de kwaliteitseisen zoals vooropgesteld door K&G.

Hierbij wordt de pedagogische kwaliteit van de opvang gescoord op 6 dimensies zijnde: het welbevinden, de betrokkenheid, de emotionele ondersteuning, de educatieve ondersteuning, de kwaliteit van de omgeving en de samenwerking met de gezinnen en het respect voor de maatschappelijke diversiteit. Er hebben 12 inspectiebezoeken plaatsgevonden in 2019. Hieronder vindt u deze resultaten terug.

Grafiek 2: Resultaten zorginspectie van 11 evaluaties: percentage van de kinderdagverblijven per score per dimensie

De eerste 5 dimensies worden gescoord aan de hand van een observatie, voor de 6de dimensie worden ook de medewerkers bevroegd. Bij 11 inspectiebezoeken werden de 1ste 5 dimensies gescoord, bij 3 inspectiebezoeken werd dimensie 6 gescoord. De scores gaan van 'beneden de verwachting' tot 'overstijgt de verwachting'. Deze resultaten worden gebruikt als beleidsinstrument.

7.6 Toekomstige uitdagingen en ambities

Welbevinden en betrokkenheid blijven een aandachtspunt. Het is belangrijk hier aandacht aan te besteden om de verbondenheid tussen de werknemers en de organisatie te versterken waardoor er een minder groot verloop is. Maar werken aan welbevinden en betrokkenheid is ook belangrijk in de aanpak van het absentisme omwille van ziekte. Als je ergens graag werkt omdat je er goed voelt, erbij betrokken bent, je je gewaardeerd voelt en kan inzetten op het ontwikkelen van je talenten, dan ga je minder snel op zoek naar een nieuwe uitdaging. Iemand die zich goed voelt, bouwt ook meer weerstand op en voelt zich minder snel ziek. Inzetten op welbevinden en betrokkenheid is dan ook een win-win situatie.

We gaan daarom inzetten op het houden van functionerings- en evaluatiegesprekken naast de belangrijke informele gesprekken. Er wordt een opleiding gespreksvoering georganiseerd in 2020.

In het kader van verduidelijking en verheldering worden ook de functiebeschrijvingen van pedagogisch coach, leidinggevende, kinderbegeleid(st)er en regiocoördinator herbekeken.

Op pedagogisch vlak willen we de score van MemoQ verbeteren en worden per KDV de nodige vormingen hierrond georganiseerd.

Een evaluatie van het nieuwe opnamebeleid en de nieuwe voorrangsgroepen met de aangepaste puntenconfiguratie voor de plaats toewijzingen is voorzien in 2020.

Nadenken over rationalisering en dit vertalen in concrete plannen blijft ook voor 2020 een pertinent werkpunt.

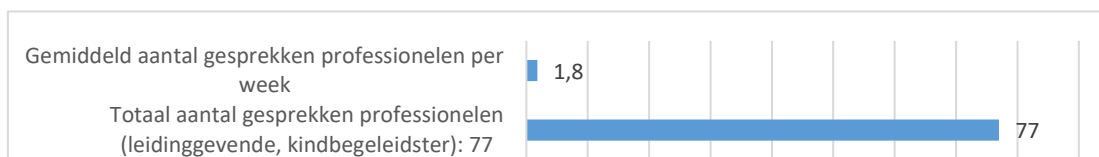
Extra informatie:

De kinderopvang van Scholengroep Brussel werkt nauw samen met Villa Ou-Ki. Hier kunnen ouders van jonge kinderen en opvoedingsverantwoordelijken laagdrempelig terecht om er samen met onze medewerker na te denken over een opvoedingsvraag.

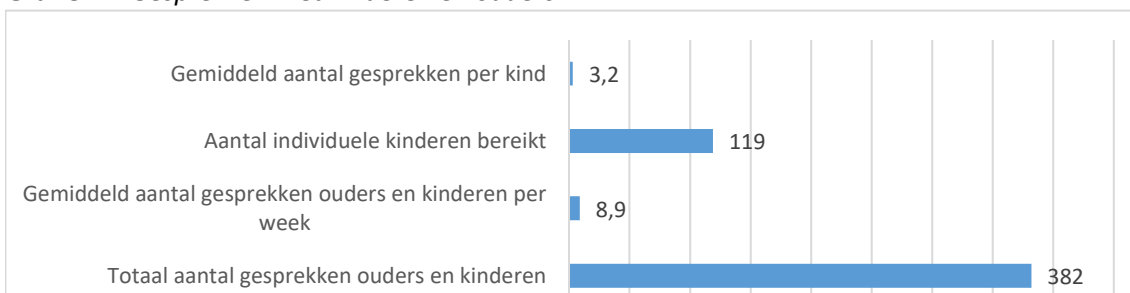
Onderstaande cijfers geven een jaaroverzicht van deze activiteiten.

Gesprekken

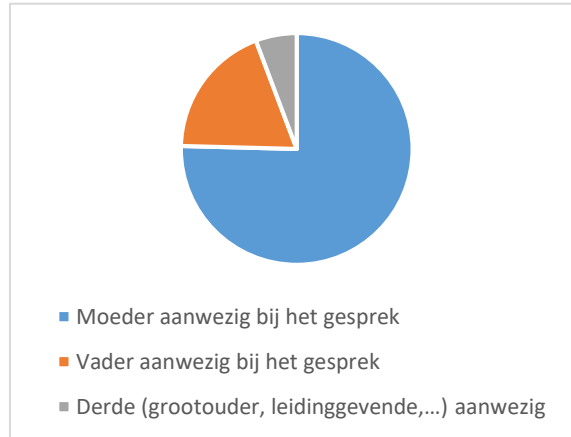
Grafiek 3: Gesprekken met professionelen

Grafiek 4: Gesprekken met kinderen en ouders

Taartdiagram 1: Aanwezigen gesprekken

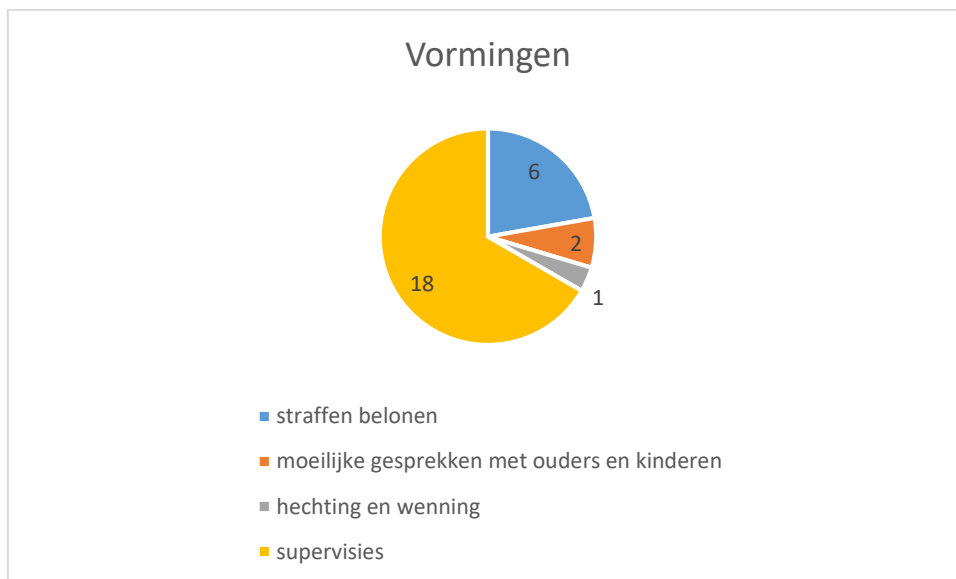

Hier gaat het enkel om de formeel aangevraagde gesprekken. Spontane gesprekken in het kinderdagverblijf werden niet in de cijfers opgenomen.

Meest voorkomende thema's tijdens de gesprekken: (door)slaapproblemen, vragen ivm eten, een moeizame start of overgang naar de crèche, driftbuien.

Vormingen

Taartdiagram 2: Aantal vormingen 2019

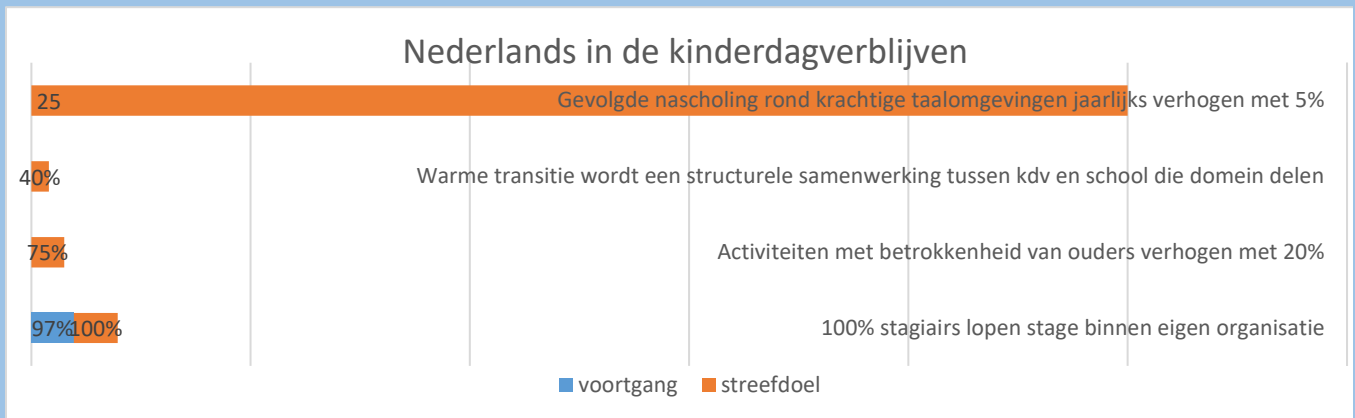
Doorheen het jaar vinden er ook verschillende supervisies plaats in bepaalde teams die hierom vragen.

7.7 Conclusie kinderdagverblijven

De kinderdagverblijven van de Scholengroep Brussel streven naar een kwaliteitsvolle opvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar. De nauwe samenwerking met scholen is uniek in het landschap van de kinderopvang. De scholengroep bereikte op 1 november 2019 met 1.043 vergunde plaatsen in Brussel een marktaandeel van 14,98%. Het aantal fiscale attesten in de kinderdagverblijven nam afgelopen 3 jaar toe tot 1.710 in 2019.

Mevrouw Sabine Winters staat in voor de coördinatie van 31 kinderdagverblijven verdeeld over drie regio's, elk onder leiding van een regiocoördinator. In 2019 werd verder werk gemaakt van het efficiënt inzetten van het personeel in elk kinderdagverblijf. Kindbegeleid(st)er is officieel een knelpunt beroep geworden, het welbevinden en de betrokkenheid van de werknemers blijven dus belangrijke aandachtspunten. In 2019 werden het opnamebeleid en de voorrangsgroep afgestemd op de waarden en de visie van de scholengroep. In een aantal kinderdagverblijven werd het aantal vergunde plaatsen uitgebreid, in totaal werden 26 extra vergunde plaatsen verwezenlijkt. Op 1 november 2019 opende een nieuw kinderdagverblijf met 49 plaatsen op de campus Comenius in Koekelberg. Er werden ook drie kleine kinderdagverblijven gesloten, de kindplaatsen werden verschoven naar het nieuwe KDV alsook de Bloeiende Kerselaar. Daarnaast werd eveneens gewerkt aan een vernieuwd huishoudelijk reglement. De resultaten van de inspectiebezoeken worden gebruikt als beleidsinstrument.

In de toekomst wordt verder ingezet op het houden van functionerings- en evaluatiegesprekken. De functiebeschrijvingen zullen herbekeken worden. Op pedagogisch vlak heeft men de ambitie de kwaliteitsontwikkeling te verbeteren, de nodige vormingen en ondersteuning hierrond worden per KDV en op intervisies georganiseerd.

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De werkgroep wil graag de warme overdracht van het kinderdagverblijf met onze scholen verhogen door werk te maken van gestructureerd overleg met aandacht voor samenwerkingsinitiatieven tussen school en kinderdagverblijf. Daarnaast wensen ze de betrokkenheid van ouders te verhogen met aandacht voor de taalvaardigheid. Hierbij worden ouders gestimuleerd om deel te nemen aan activiteiten die doorgaan in de kinderdagverblijven en krijgen ze regelmatig tips die ze thuis kunnen toepassen.

Onze scholengroep voorziet opleidingen kindercare. De werkgroep heeft vooropgesteld dat elke lerende stage loopt in een kinderdagverblijf van de eigen scholengroep. Hier werden de leidinggevenden bevraagd over de stagiairs die stage lopen in de kinderdagverblijven. Hierbij zien we dat 97% van de stagiairs de opleiding volgen van het GO! We missen hier de bevraging aan de scholen die de opleiding voorzien. Of deze 97% ook telt voor de leerlingen die de opleiding volgen en dus stage lopen in de eigen kinderdagverblijven, wordt verder onderzocht.

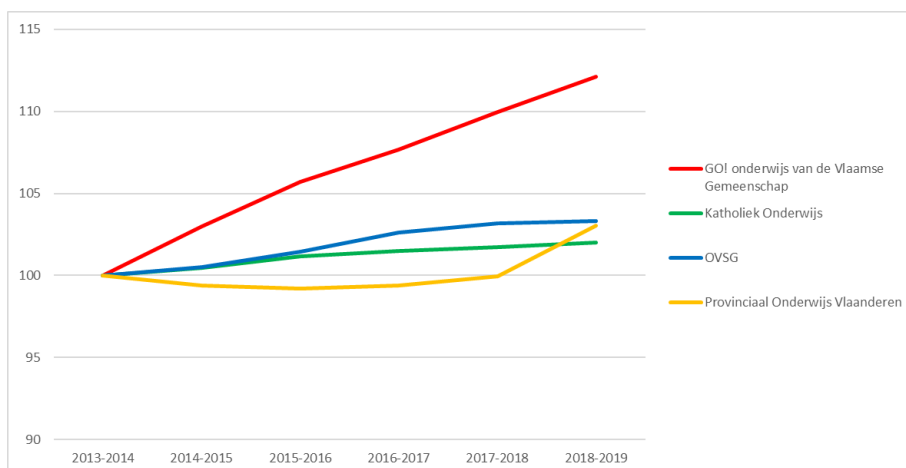
De werkgroep wenst het aantal nascholingen over taalvaardigheid van de kindbegeleiders te verhogen met 25%. Hier moet er nog een BSA uitgevoerd worden waardoor de voortgang voorlopig niet gemeten kan worden.

8. LEERPLICHTONDERWIJS

8.1 Evolutie leerlingcijfers

In grafiek 5 wordt de evolutie van de leerlingcijfers per onderwijsverstrekker weergegeven in Vlaanderen. Het schooljaar 2013-2014 is het ijkpunt voor de geïndexeerde grafiek en is dus bij elke onderwijsverstrekker 100.

Grafiek 5: Evolutie leerlingcijfers in Vlaanderen per onderwijsvorm afgelopen 6 schooljaren

Onder constant marktaandeel wordt in 2035 een stijging verwacht van het leerlingenaantal van de scholengroep met meer dan 12% ten opzichte van 2016-2017. Tot 14% in het kleuteronderwijs, 8% in het lager onderwijs en 15% in het secundair onderwijs. In onderstaande tabel 3 wordt deze voorspelling uitgedrukt in exacte cijfers.

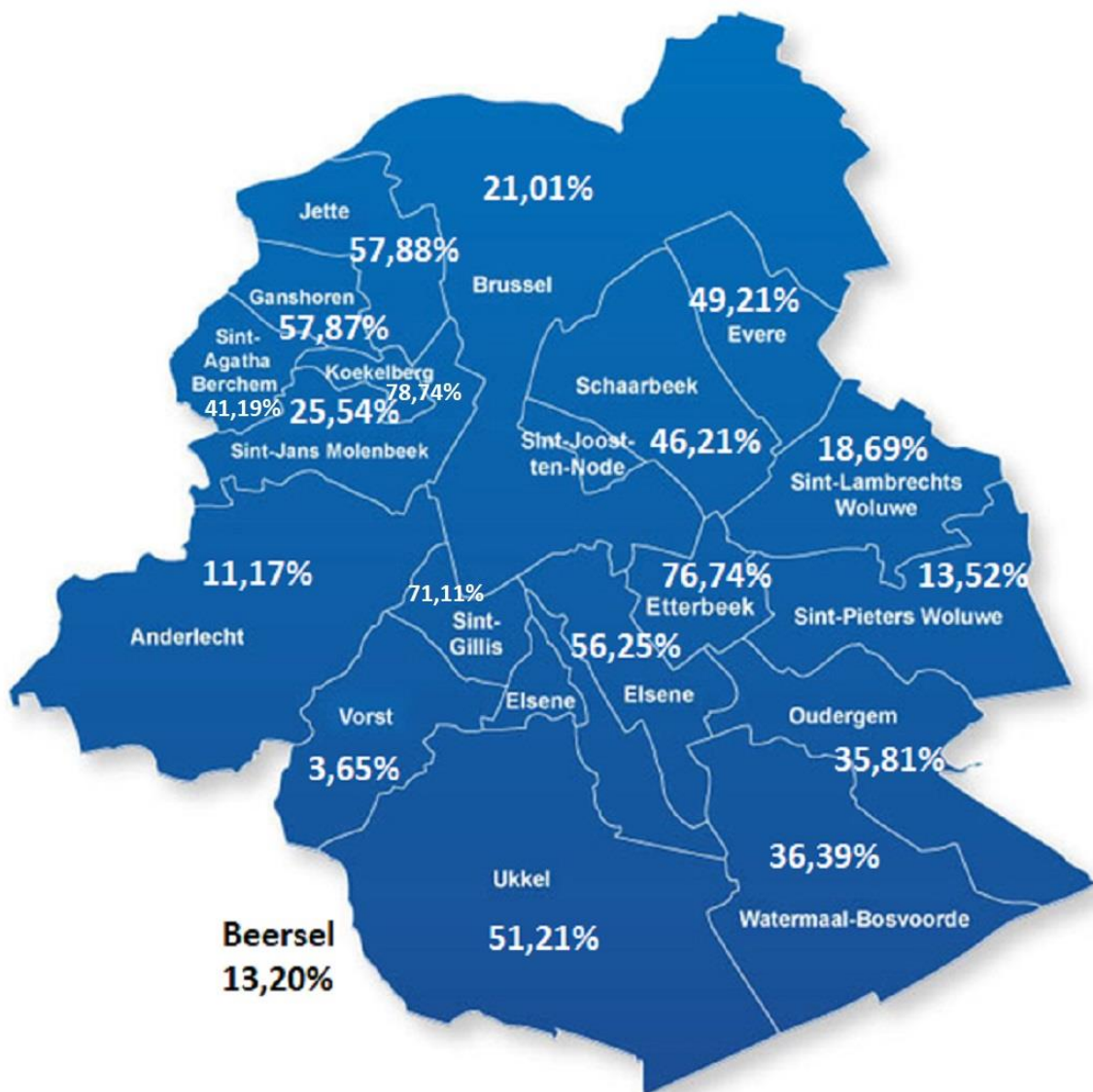
Tabel 3: Leerlingcijfers per structuur telling 1/02/19 en prognose 2035

Structuur	Aantal leerlingen	Prognose 2035
Kleuteronderwijs	3.981	4.394
Gewoon kleuteronderwijs	3.937	
Buitengewoon kleuteronderwijs	44	
Lager onderwijs	5.253	5.568
Gewoon basisonderwijs	5.170	
Buitengewoon basisonderwijs	83	
Secundair onderwijs	6.070	6.908
Gewoon voltijds secundair onderwijs	5.756	
Buitengewoon secundair onderwijs	108	
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	206	
Totaal aantal leerlingen	15.304	16.870

In 2016-2017 werd de prognose voor 2035 opgesteld. In 2018 verwezenlijkte de scholengroep al een groei van 2,14% en in 2019 werd reeds een gehele groei van 5,11% geregistreerd ten opzichte van 2016-2017. Het kleuteronderwijs nam sinds 2016-2017 al toe met 3,11%. De grootste groei valt in het lager onderwijs en secundair onderwijs op te merken. Sinds 2016-2017 nam het aantal leerlingen in het lager onderwijs reeds met 5,97% toe, voor het secundair onderwijs werd reeds een toename van 5,71% opgetekend.

8.2 Marktaandeel basis- en secundair onderwijs GO! Brussel

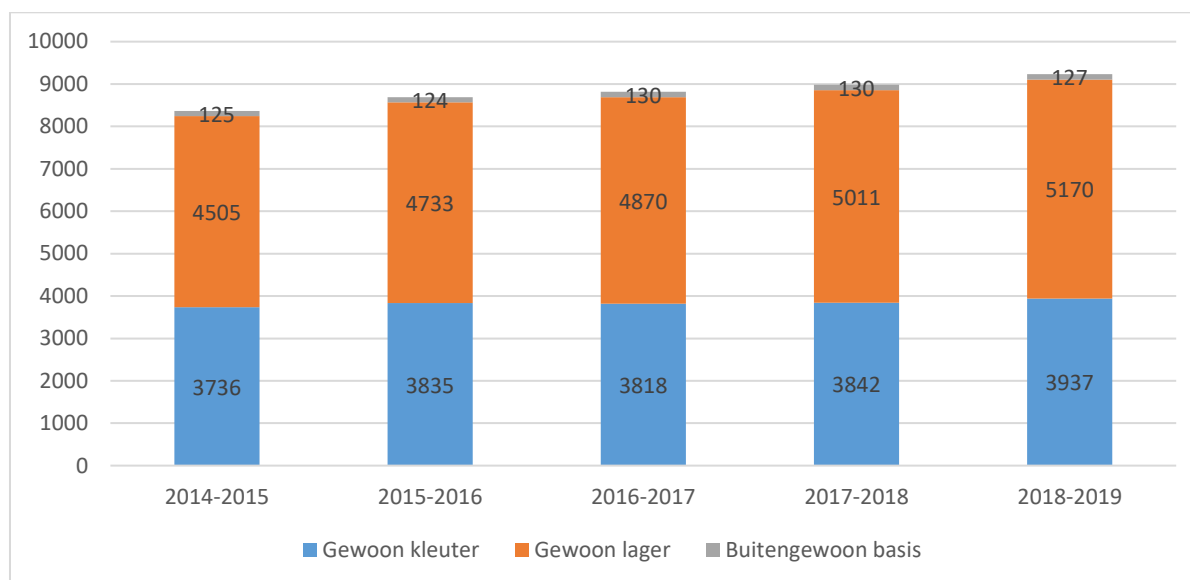
Onderstaande kaart van Brussel geeft een overzicht weer van het percentage ingeschreven leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs. Het berekende percentage zijn de leerlingen die ingeschreven zijn in het GO!. Hier werd Beersel, waar ook een school ligt die behoort tot onze scholengroep, aan toegevoegd.

8.2.1 Basisonderwijs

Afgelopen schooljaren steeg het totale aantal leerlingen in het basisonderwijs van de Scholengroep Brussel naar 9.234 leerlingen. Onderstaande grafiek 6 geeft aan dat zowel het leerlingenaantal in het gewoon kleuteronderwijs als het gewoon lager onderwijs van de scholengroep toenam.

Grafiek 6: Evolutie leerlingenaantal basisonderwijs SGR 8

Het leerlingenaantal van de andere netten in Brussel steeg eveneens doorheen de verschillende schooljaren. Onderstaande tabel 5 geeft de evolutie van het aantal leerlingen in het basisonderwijs (gewoon kleuter, gewoon lager en buitengewoon onderwijs) in Brussel per net weer.

Tabel 4: Evolutie aantal leerlingen BAO per net in Brussel

BASIS	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
GO!	8366	8692	8818	8983	9234
Officieel gesubsidieerd onderwijs	9102	9150	9309	9449	9770
Katholiek onderwijs	14786	15265	15716	16171	16703
TOTAAL	32254	33107	33843	34603	35707
MARKTAANDEEL SGR8	25,94%	26,25%	26,06%	25,96%	25,86%

Van alle 35.707 schoolgaande leerlingen in het basisonderwijs in Brussel, kiezen 9.234 leerlingen voor het GO!. Met andere woorden kiest 25,86 procent van de leerlingen in het basisonderwijs in Brussel voor de scholengroep. Het marktaandeel van de scholengroep in het basisonderwijs is ongeveer hetzelfde als 5 jaar geleden.

In het gewoon kleuteronderwijs kiest 26,86 procent van de kleuters in Brussel voor de scholengroep.

Tabel 5: Evolutie aantal leerlingen in het kleuteronderwijs per net in Brussel

GEWOON KLEUTER	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
GO!	3736	3835	3818	3842	3937
Officieel gesubsidieerd onderwijs	3808	3744	3841	3953	4184
Katholiek onderwijs	5891	6108	6219	6357	6537
TOTAAL	13435	13687	13878	14152	14658

In het gewoon lager onderwijs kiest 25,56 procent in Brussel voor het GO!.

Tabel 6: Evolutie aantal leerlingen in het lager onderwijs per net in Brussel

GEWOON LAGER	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
GO!	4505	4733	4870	5011	5170
Officieel gesubsidieerd onderwijs	4967	5085	5135	5189	5294
Katholiek onderwijs	8501	8778	9125	9421	9764
TOTAAL	17973	18596	19130	19621	20228

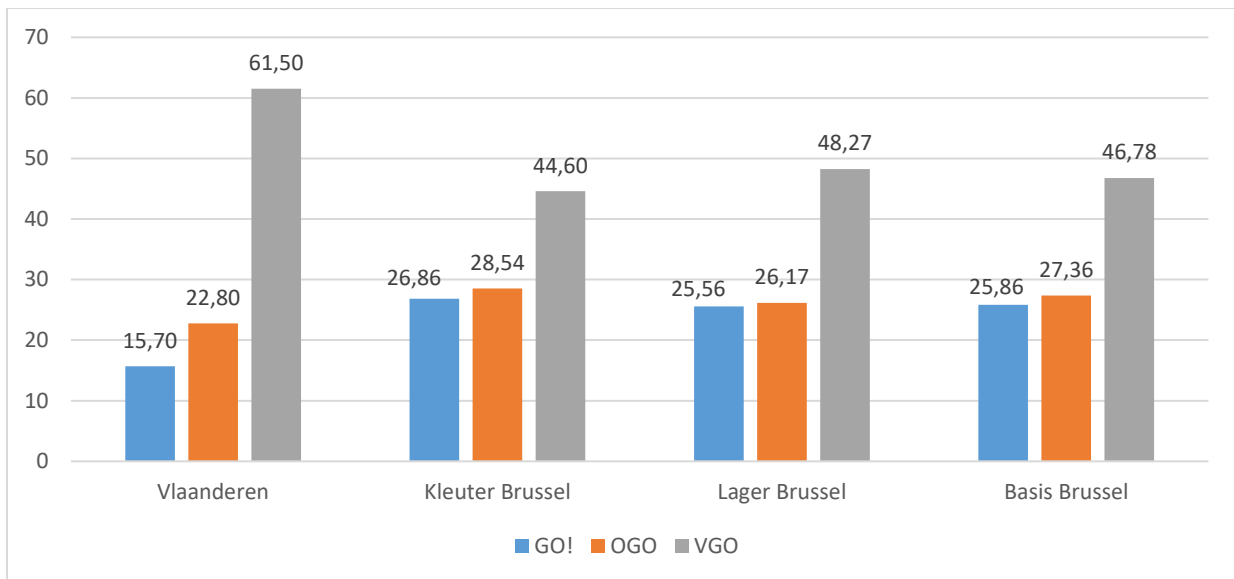
15,47 procent van de lagere schoolkinderen in het buitengewoon onderwijs in Brussel kiest voor de scholengroep.

Tabel 7: Evolutie aantal leerlingen buitengewoon onderwijs per net in Brussel

BUITENGEWOON BASIS	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
GO!	125	124	130	130	127
Officieel gesubsidieerd onderwijs	327	321	333	307	292
Katholiek onderwijs	394	379	372	393	402
TOTAAL	846	824	835	830	821

Onderstaande grafiek 7 geeft het algemeen marktaandeel weer van de gewone basisscholen van de verschillende netten in Vlaanderen. Voor Brussel werd een onderverdeling gemaakt in kleuter- lager en – basisonderwijs. Het GO! heeft over heel Vlaanderen een marktaandeel van 15,70%. Voor het basisonderwijs in Brussel ligt het marktaandeel van het GO! met 25,86% hoger dan algemeen in Vlaanderen.

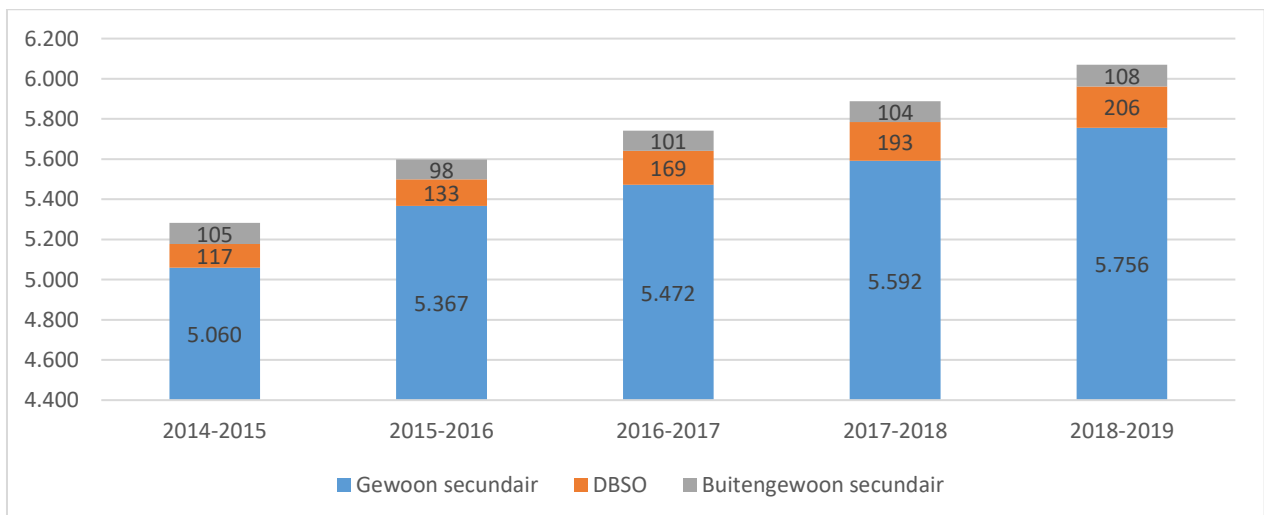
Grafiek 7: Marktaandeel GO! gewoon basisonderwijs in percentages

8.2.2 Secundair onderwijs

Afgelopen schooljaren steeg het totale aantal secundaire leerlingen van de Scholengroep Brussel naar 6.070 leerlingen. Onderstaande grafiek geeft aan dat zowel het leerlingenaantal van het gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs als het deeltijds beroeps secundair van de scholengroep toenam.

Grafiek 8: Evolutie leerlingenaantal secundair onderwijs SGR 8

Ook de andere netten hun leerlingenaantal steeg doorheen de verschillende schooljaren. Onderstaande tabel geeft het aantal secundaire leerlingen (gewoon, buitengewoon en DBSO) in Brussel per net weer doorheen verschillende schooljaren.

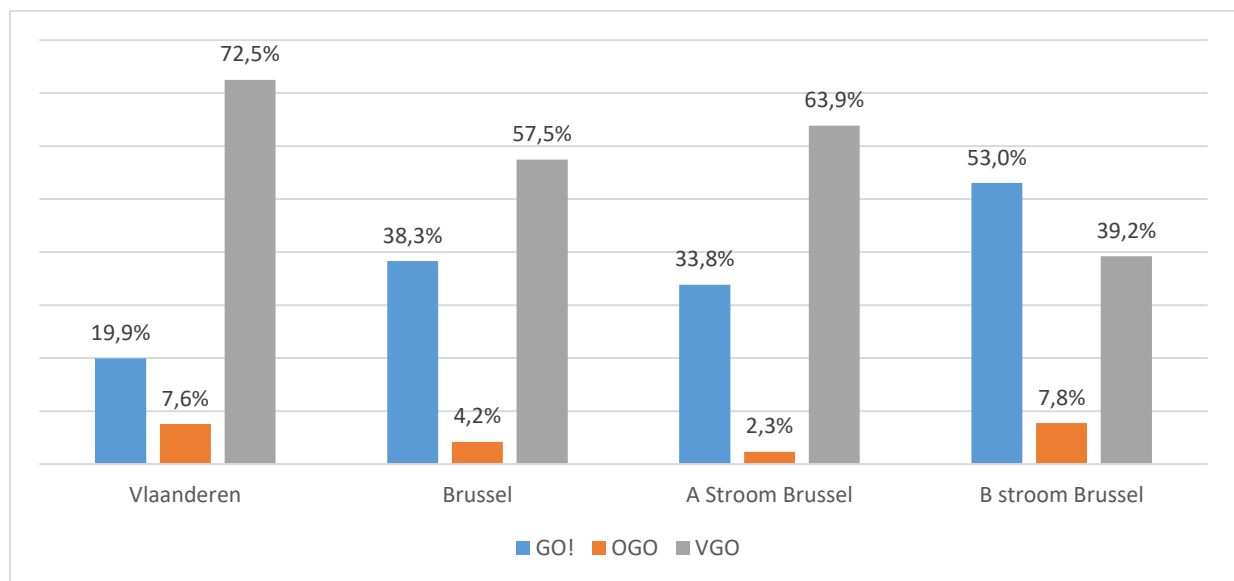
Tabel 8: Evolutie aantal leerlingen secundair onderwijs in Brussel per net

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
GO!	5.282	5.598	5.742	5.889	6.070
Officieel gesubsidieerd onderwijs	972	993	950	980	1.009
Katholiek onderwijs	8.755	8.915	8.673	8.891	9.210
TOTAAL BRUSSEL	15.009	15.506	15.365	15.760	16.289
Marktaandeel SGR8	35,19%	36,1%	37,37%	37,37%	37,26%

Van alle 16.289 schoolgaande secundaire leerlingen in Brussel, kiezen 6.070 leerlingen voor het GO!. Met andere woorden kiest 37,26 procent van de secundaire leerlingen in Brussel voor de scholengroep. Het marktaandeel van de scholengroep in het secundair onderwijs is afgelopen drie schooljaren ongeveer stabiel gebleven. In vergelijking met 5 jaar geleden heeft de scholengroep in het secundair onderwijs een groter marktaandeel weten te bewerkstelligen.

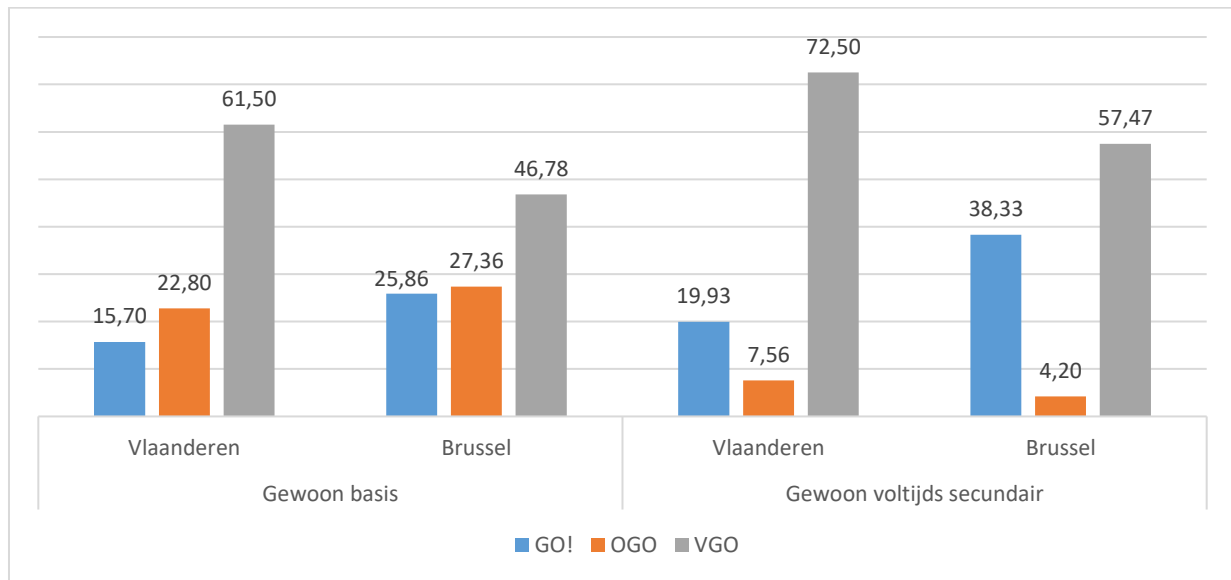
Onderstaande grafiek 9 geeft het algemeen marktaandeel weer van de secundaire scholen van de verschillende netten in Vlaanderen. Het GO! heeft 19,9% marktaandeel over heel Vlaanderen. Voor het secundair onderwijs in Brussel ligt het marktaandeel van het GO! met 38,3% hoger dan algemeen in Vlaanderen.

Grafiek 9: Marktaandeel GO! voltijds gewoon secundair onderwijs

Onderstaande grafiek 10 geeft een overzicht van het marktaandeel van het GO! in Vlaanderen en in Brussel. Het marktaandeel van de Scholengroep Brussel in het gewoon basisonderwijs ligt 10% hoger (25,86%) dan het marktaandeel van het GO! algemeen in Vlaanderen (15,70%). Ook in het gewoon voltijds secundair onderwijs heeft de Scholengroep Brussel een groter marktaandeel (38,33%) dan het GO! algemeen in Vlaanderen (19,93%).

Grafiek 10: Samenvatting marktaandeel GO! gewoon basisonderwijs en voltijds gewoon secundair onderwijs vergelijking Vlaanderen en Brussel

8.3 Onderwijskundig beleid

Onze scholengroep biedt op alle scholen eigentijds en kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan dat aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen. Het verbeteren van het onderwijs is een voortdurend proces in de kwaliteitszorg van de scholen. Daarbij streven we naar een kwaliteitsniveau dat boven de wettelijke eisen ligt zoals vastgelegd in het referentiekader van de onderwijsinspectie.

Om dit mee te bewaken licht de onderwijsinspectie 2.0 methodologisch onderbouwd een instelling door. Hierbij maken ze gebruik van het referentiekader dat ook door onze scholen gebruikt wordt als leidraad in het voorzien van kwaliteitsvol onderwijs. Net zoals in het R-OK staat ook in elke doorlichting de leerling of cursist centraal. De inspectie gaat met de onderwijsinstelling in dialoog over haar kwaliteitsontwikkeling en haakt daarbij in op de interne kwaliteitszorg van de instelling. Ze geven instellingen vertrouwen en vertrekken van het uitgangspunt dat de onderwijsinstelling de eerste verantwoordelijke is voor haar kwaliteit.

In Inspectie 2.0 beoordeelt de onderwijsinspectie de verschillende aspecten die tijdens een doorlichting aan bod komen, aan de hand van ontwikkelingschalen. Deze schalen duiden aan in welke mate scholen tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het R-OK. Op die manier krijgen we nu voor het eerst rijke en ook voor de scholen herkenbare informatie over zowel de kwaliteitsontwikkeling (het uitgangspunt van elke doorlichting) als de geleverde kwaliteit van de doorgelichte scholen.

De voorlopige resultaten van de onderwijsinspectie worden besproken bij het onderdeel over de basisscholen in dit verslag bij punt 8.4.5, dit aangezien we voor de andere instellingen nog over onvoldoende resultaten beschikken.

8.4 Basisonderwijs

8.4.1 Scholen in de scholengemeenschappen

De Scholengroep Brussel telt 38 basisscholen waarvan 1 school buitengewoon onderwijs inricht.

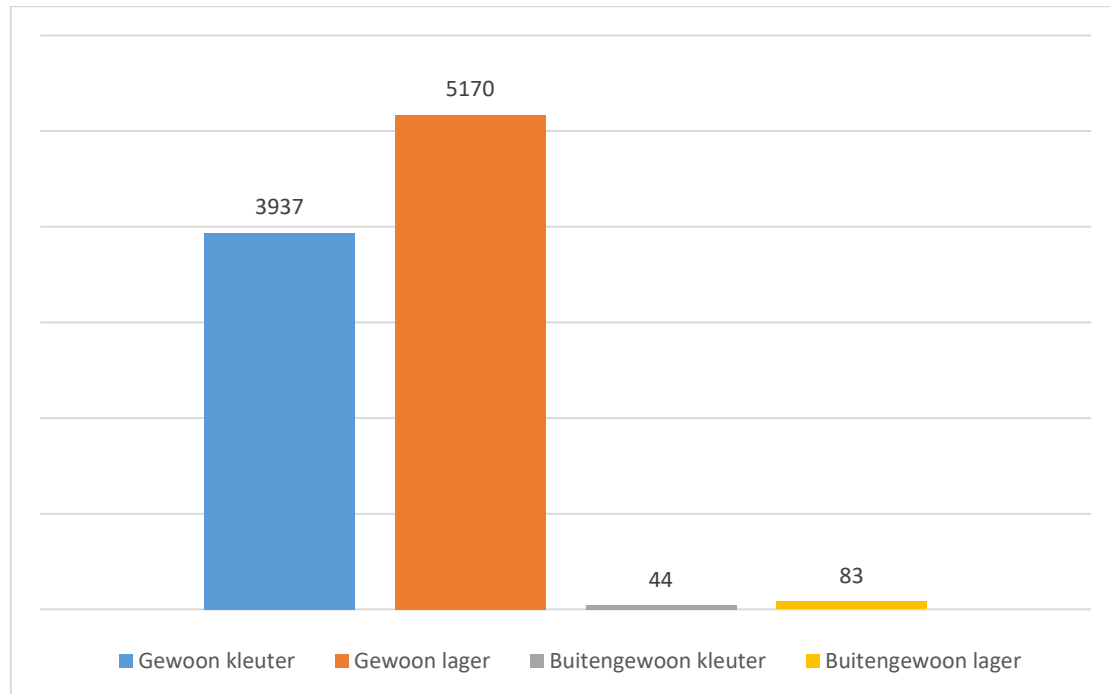
Naast de 38 basisscholen (gewoon basisonderwijs en buitengewoon basisonderwijs) heeft de scholengroep een netoverschrijdende samenwerking met Kasterlinden. Deze instelling en bijhorende leerlingen worden niet bij de cijfergegevens in dit verslag meegerekend.

Tabel 9: Overzicht basisscholen in de scholengemeenschappen van de scholengroep

SGE BRUSSELIA I	SGE BRUSSELIA II	
GO! BS DE KLEURDOOS BRUSSEL CENTRUM	GO! BS 'T PLANTZOENTJE LAKEN	GO! BS DE MOZAIEK SCHAARBEEK
GO! BS KA ETTERBEEK	GO! BS HENDRIK CONSCIENCE SCHAARBEEK	GO! BS DE BUURT SCHAARBEEK
GO! BS DE WIMPEL ELSENE	GO! TH ETTERBEEK	GO! BS CAROLUS MAGNUS
GO! BS DE ZONNEWIJZER ST PIETERS-WOLUWE	GO! BS DE WEGWIJZER EVERE	GO! BS PAPAGENO
GO! BS DE BLOEIENDE KERSELAAR WATERMAAL-BOSVOORDE	GO! BS KASTEEL BEIAARD NEDER-OVER-HEEMBEEK	GO! BS DE MUZIEKLADDER SCHAARBEEK
GO! BS DE STADSMUS OUDERGEM	GO! BS FLORALIA ST LAMBRECHTS-WOLUWE	GO! BS DE TELESCOOP
GO! BS FLOREAL UKKEL		
GO! BS 'T REGENBOOGJE ETTERBEEK		
GO! BS DE BOOMHUT ALSEMBERG		
GO! BS MAGNOLIA UKKEL		
GO! BS DE KLIMPAAL ST JANS-MOLENBEEK		
GO! BS DE IRIS UKKEL		
SGE BRUSSELIA III		
GO! BS COMENIUS		
GO! BS DE BRON ST-GILLIS		
GO! LS DE TOVERFLUIT ST JANS-MOLENBEEK		
GO! BS DE GOUDENREGEN GANSHOREN		
GO! BS UNESCO KOEKELBERG		
GO! BS ZAVELBERG ST AGATHA-BERCHEM		
GO! MPI NEDER-OVER-HEEMBEEK		
GO! BS T'OVERBEEK GANSHOREN		
GO! KS DE TOVERFLUIT ST JANS-MOLENBEEK		
GO! BS ZAVELPUT ST AGATHA-BERCHEM		
GO! BS NELLIE MELBA ANDERLECHT		
GO! BS DE KLEINE GEUZEN JETTE		
GO! BS THEODOORTJE		
GO! BS BALDER ST-GILLIS		

In 2018-2019 telde de scholengroep in zijn geheel 9.234 leerlingen in het basisonderwijs. 9.107 leerlingen volgden les in het gewoon kleuter en lager onderwijs en 127 leerlingen in het buitengewoon kleuter en lager onderwijs, een verdere opdeling wordt weergegeven in grafiek 11.

Grafiek 11: Aantal leerlingen in het basisonderwijs van de scholengroep

8.4.2 Organisatie en beleid

Door het lerarentekort dienen heel wat basisscholen creatief om te gaan met kennisoverdracht en het aanleren van vaardigheden. Het is dan ook belangrijk dat nieuwe leerkrachten zich snel thuis voelen in het BHG en in het bijzonder in onze scholen zelf. Het professioneel onthalen en inwerken van nieuwe personeelsleden, a.d.h.v. doorgedreven aanvangsbegeleiding, vormt dan ook één van onze huidige speerpunten.

Via specifieke coördinatie, proberen we het aanwendingspercentage van het lerarenplatform op te krikken en de leraren optimaal in te zetten in de verschillende scholen.

Uit intern onderzoek blijkt dat 75% van onze klassen interactief werkt via touchscreens of digitale projectoren/borden. Op zich een bemoedigend cijfer, maar slechts 54% van deze klassen beschikt over materiaal van de nieuwste generatie. Via een uitgekiend investeringsplan en het verder stimuleren van een interactieve aanpak, proberen we hier in de toekomst prioritair aandacht aan te besteden.

Door verdere uitbouw van W&T activiteiten wordt er extra aandacht besteed aan het STEAM-onderwijs. Leerlingen krijgen nu ook in de basisschool vernieuwende technologieën voorgeschoteld, waardoor ze hun eigen creativiteit verder kunnen ontwikkelen en waardoor ze beter voorbereid worden op de toekomst. Op die manier ontdekken ze sneller hun talenten en staan ze open voor technische en wetenschappelijke richtingen in het vervolgonderwijs. Een vlotte samenwerking met de eerste graad van het secundair onderwijs kan dit alleen maar bespoedigen. In dat opzicht zou de uitbouw van een eerste graad secundair onderwijs op één van onze basisschooldomeinen in de zuidoost sector een eerste stap kunnen zijn.

8.4.3 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Het lerarentekort blijft voor problemen zorgen. Jammer genoeg slaagden niet alle scholen erin om bij aanvang van het schooljaar de vacatures voor klastitularissen en ondersteunende leerkrachten in te vullen. Anderzijds telden we bij aanvang schooljaar 2019 toch ook 72 startende leerkrachten. Het urenpakket aanvangsbegeleiding ging integraal naar de basisscholen, terwijl er vanuit de SGR ook praktijkvoorbeelden werden gedeeld en een aantal leerrijke sessies werden georganiseerd, zodat de begeleiding niet alleen in handen van de lokale mentoren werd geduwd.

Door intense, zonale en niveau overschrijdende clusterwerking wordt er heel wat expertise gedeeld en krijgen onze scholen een vernieuwende kijk op hedendaags onderwijs en haar organisatiestructuur. Na de primeur eind 2018 werden de fablabs in GO! BS Unesco en GO! BS De Kleine Geuzen verder uitgebouwd, terwijl heel wat andere basisscholen verder inzetten op allerlei vormen van digitalisering.

In 2019 werd, binnen campus Comenius, een nieuwe basisschool geopend, terwijl GO! BS Carolus Magnus aan het Jamblinne De Meuxplein in de compacte en zeer geslaagde nieuwbouw kon trekken. Tenslotte opende ook de afdeling 'Merode' van GO! BS Balder haar deuren, waardoor een ontubbeling van de klassen kon worden opgestart. Bij de telling op 1 februari telden onze basisscholen voor het eerst meer dan 9.000 kleuters en leerlingen.

8.4.4 Toekomstige uitdagingen en ambities

Een verdere digitalisering in de basisscholen, wat zich vertaalt in een streefcijfer van 90% interactieve klassen, waarvan 80% via tools van de nieuwste generatie tegen 2021.

Naast een vlotte samenwerking met de PBD en externe ondersteuners een aanzet geven tot de uitbouw van een pedagogische cel op niveau van onze SGR.

Doorbreken van de eilandcultuur in al onze basisscholen.

De samenwerkingsverbanden tussen teams en directeurs verder ontwikkelen.

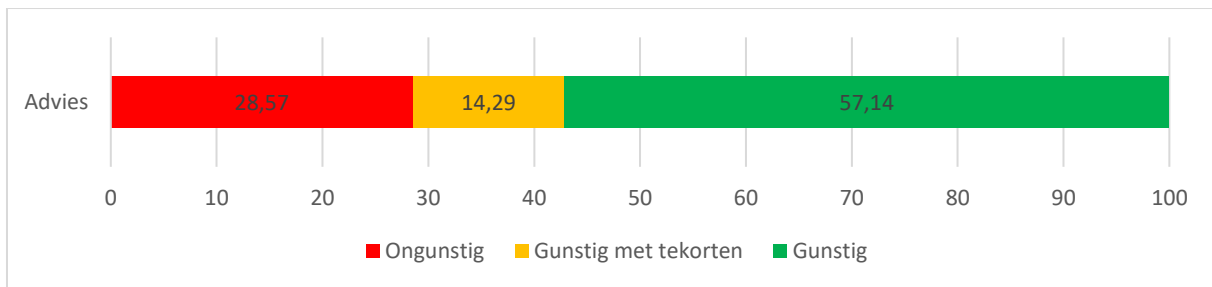
8.4.5 Resultaten onderwijsinspectie 2.0

Bij de doorlichtingen in het gewoon basisonderwijs kregen 4 scholen een gunstig advies zonder meer. Daarnaast kreeg 1 school een gunstig advies waarbij het schoolbestuur zich moet engageren om aan de tekorten te werken. In 2 scholen resulteerde de doorlichting in een ongunstig advies met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De categorie 'gunstig advies zonder meer' betekent echter niet dat aan alle kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit voldaan is. De scholen in deze categorie hebben vaak voor minstens één ontwikkelingsschaal een ontwikkelkans waaraan ze moeten werken.

Onze basisscholen voldoen voor 57,14% aan de erkenningsvoorwaarden. Het doorlichtingsteam houdt hierbij rekening met de kwaliteitsontwikkeling of specifieke contextfactoren.

Grafiek 12: Percentage van de basisscholen per advies van inspectie 2.0 (resultaten van 7 basisscholen)

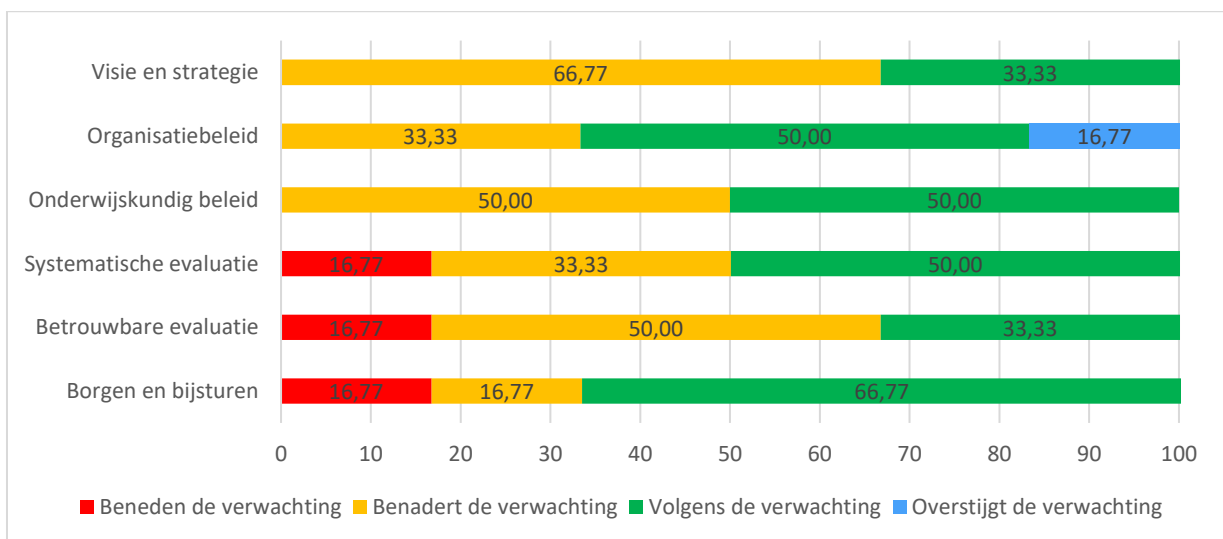

Systemonderzoek: in welke mate ontwikkelen scholen hun kwaliteit?

In het systemonderzoek staat de kwaliteitsontwikkeling van de school centraal. Meer bepaald onderzoeken de onderwijsinspecteurs de visie en het strategisch beleid (K1), het organisatiebeleid (K2), het onderwijskundig beleid (K3), de systematische evaluatie van de kwaliteit (K4), de betrouwbare evaluatie van de kwaliteit (K5) en het borgen en bijsturen (K6).

Visie en strategie en het gebruik maken van betrouwbare evaluaties dienen door verschillende scholen nog in ontwikkeling genomen te worden. Zo evalueren scholen vaker acties op zich dan de effecten van die acties op het bereiken van de strategische doelen of onderwijsdoelen.

Grafiek 13: Percentage van de basisscholen per evaluatiedimensie kwaliteitszorg (resultaten van 6 basisscholen)

Visie en strategisch beleid

In 33,33% van de doorlichtingen is de visie en het strategisch beleid volgens de verwachting. Dit houdt in dat de scholen weten wat ze met hun onderwijs willen bereiken, hoe ze de schoolwerking willen vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen willen stimuleren. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving en vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De scholen stimuleren daarenboven de gezamenlijke verantwoordelijkheid om deze visie te realiseren.

In de overige 66,77% van de onderzochte scholen benadert de visie en het strategisch beleid de verwachting. Hier weten de scholen doorgaans wel wat ze willen bereiken maar niet op welke manier ze dit kunnen doen. De visie van de school staat in grote lijnen op punt maar kan nog meer schooleigen gemaakt worden. Deze scholen laten bijvoorbeeld kansen liggen om de visie af te stemmen op haar

input en context zoals een gewijzigde instroom van leerlingen. Een belangrijk werkpunt is echter het strategisch beleid. Een duidelijke doelgerichtheid, prioritering en fasering in het strategisch beleid ontbreken vaker. Hierdoor vindt de visie in deze scholen slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk.

Organisatiebeleid

Het organisatiebeleid voldoet in 66,77 % van de doorgelichte scholen aan de verwachting. Waarbij dit in 1 school de verwachting overstijgt.

Dit betekent dat de scholen een beleid ontwikkelen en voeren, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Ze staan open voor externe vragen en verwachtingen en spelen daar geregeld op in. Ze stimuleren vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werken samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Ze communiceren frequent, transparant en doelgericht over hun werking met interne en externe belanghebbenden.

In de overige doorlichtingsverslagen (33,33%) vermelden de onderwijsinspecteurs naast een aantal positieve aspecten meerdere verbeterpunten voor het organisatiebeleid in de school. Een positief aspect is dat de scholen waar het organisatiebeleid aan de verwachting tegemoetkomt, openstaan voor participatie van externen en voor externe vragen en verwachtingen. Scholen houden in het maken van beleidskeuzes nog te weinig rekening met de inbreng van externe partners.

De grootste uitdagingen situeren zich op het vlak van de interne participatie. Eigen teamleden krijgen niet altijd de kans om te participeren aan het beleid. Interne communicatie kan transparanter en interne expertisedeling wordt nog te weinig gestimuleerd. Er zijn vaak heel wat professionaliseringsinitiatieven maar er is te weinig aandacht voor leren van en met elkaar of er ontbreken formele structuren die dit faciliteren. Daarnaast is er in een aantal scholen nood aan een beter evenwicht tussen doelgerichte aansturing vanuit het beleid en autonomie van individuele leraren (teams). Er wordt vaak samengewerkt, maar door een gebrek aan aansturing versterkt deze samenwerking niet altijd de onderwijsleerpraktijk en/of de schoolwerking.

Onderwijskundig beleid

50% van de onderzochte scholen voldoen voor onderwijskundig beleid aan de verwachting. Deze scholen ontwikkelen de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk en geven de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken. Ze ondersteunen hierbij hun teamleden.

Het onderwijskundig beleid komt in de helft van de scholen tegemoet aan de verwachting. In deze scholen kan de aandacht in het beleid voor de verticale samenhang tussen onderwijsdoelen en voor de samenhang tussen kleuter- en lager onderwijs in vele gevallen versterkt worden. Volgens de doorlichtingsteams ontbreken doelgerichte en duidelijke afspraken over onderwijskundige aspecten of wordt de doelgerichtheid van deze afspraken niet door het volledige schoolteam gedragen. Onvoldoende afstemming tussen het beleid en de onderwijsleerpraktijk ligt hieraan vaak ten grondslag: ofwel is er een duidelijk beleid dat onvoldoende verankerd wordt in doelgerichte afspraken, ofwel zijn er veel initiatieven en afspraken op de klasvloer die niet voortvloeien uit of verankerd worden in een samenhangend en doelgericht beleid.

Tot slot is er ruimte voor verbetering in de ondersteuning die de school biedt aan haar teamleden. Er zijn heel wat professionaliseringsinitiatieven maar het ontbreekt soms aan coaching en aansturing van leraren op de klasvloer en een professionaliseringsplan dat gefaseerd is en afgestemd is op een doordacht beleid.

Het vertalen van het onderwijskundig beleid naar verschillende niveaus zoals individuele leraren, leergebiedgroepen en het voltallige schoolteam of op schooloverstijgend niveau kent in de doorgelichte scholen nog groeimarge. Voor professionalisering stelden ze hetzelfde vast. Ook dit wordt maar in enkele scholen gestimuleerd op schoolniveau, deelteamniveau of individueel niveau.

Het stimuleren van een vertaling naar concrete afspraken voor verschillende niveaus kan het onderwijskundig beleid zeker versterken.

Systematische evaluatie van de kwaliteit

In de helft van de onderzochte scholen is de systematische evaluatie van de kwaliteit volgens de verwachting. Dat wil zeggen dat scholen systematisch verschillende aspecten van de schoolwerking evalueren en hierbij ruime aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk hebben. Naar aanleiding van eerdere evaluaties formuleren scholen verbeteracties maar die verbeteracties zelf worden vaak niet systematisch geëvalueerd. In de helft van de onderzochte scholen waar de systematische evaluatie van de kwaliteit aan de verwachting tegemoetkomt, zijn de evaluaties doorgaans fragmentair en/of weinig schoolbreed. De onderwijsleerpraktijk evalueren ze gedeeltelijk en occasioneel. De doorlichtingsteams rapporteren dat een aantal scholen ook bij nieuwe initiatieven of bijsturingen weinig planmatig de vinger aan de pols houden. Evaluaties gebeuren daarenboven nog te weinig op niveau van de school.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit

Over de betrouwbaarheid van de evaluatie is het beeld minder positief dan over de systematiek van de evaluatie. In 33,33% van de onderzoeken voldoet dit aspect van de kwaliteitsontwikkeling aan de verwachtingen. Dat houdt in dat de school bij haar evaluatie aandacht besteedt aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. Hierbij baseert ze zich op diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen en betreft ze relevante partners.

De scholen waar de betrouwbare evaluatie van de kwaliteit aan de verwachting tegemoet komt m.n. 66,77% van de onderzochte scholen, benutten de scholen de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen of de expertise van relevante partners te weinig doelgericht bij hun evaluatie. Ze slagen er volgens de doorlichtingsteams nog onvoldoende in om de resultaten en effecten bij kleuters en leerlingen longitudinaal in kaart te brengen, te analyseren en op te tillen tot conclusies op klas- of schoolniveau. Resultaten van gevalideerde toetsen, de prestaties in het vervolgonderwijs en doorlichtingsverslagen spelen in sommige scholen nog te weinig een rol in de kwaliteitsontwikkeling. Hetzelfde geldt voor tevredenheidsmetingen bij ouders en leerlingen. Een verklaring hiervoor, is de nog beperkte, maar groeiende datageletterdheid bij het schoolteam hetgeen een diepgaande analyse en interpretatie van de beschikbare informatie bemoeilijkt.

Bij bijna alle scholen stelt de onderwijsinspectie volgende groeikansen vast inzake betrouwbaarheid van de evaluatie:

- er kan intensiever gebruik gemaakt worden van de beschikbare informatie
- interne en externe partners kunnen meer betrokken worden bij hun evaluaties
- er mag meer diepgaande aandacht gaan naar de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs.

Deze drie aspecten maken deel uit van een kwaliteitsvol beleid.

Borgen en bijsturen

In 66,77% van de doorlichtingen is het niveau van borgen en bijsturen volgens de verwachting. In dat geval heeft de school zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is en ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. In de scholen waar het borgen en bijsturen nog niet aan de verwachting tegemoetkomt, gaat het beperkt verankeren van de eigen sterktes hand in hand met het beperkt aanpakken van de werkpunten. De doorlichtingsteams stellen vast dat sommige afspraken na verloop van tijd verwateren. Goede praktijkvoorbeelden binnen één leergebied zijn nog te weinig een hefboom voor de andere leergebieden. In deze scholen belemmert een onvolledig zicht op de eigen sterke punten en werkpunten het borgen en bijsturen.

Tot slot stelt de onderwijsinspectie vast dat bij de kwaliteitsontwikkeling nog te weinig rekening gehouden wordt met veranderingen in het onderwijsbeleid en met de werkcontext, terwijl dit toch een belangrijk aspect is van een kwaliteitsvol beleid.

Conclusie systeemonderzoek

Wat betreft de kwaliteitsontwikkeling in onze basisscholen stellen de onderwijsinspecteurs vast dat het organisatiebeleid en het borgen en bijsturen doorgaans kwaliteitsvol zijn. Groeikansen liggen vooral bij visie en strategie en betrouwbare evaluatie van het beleid.

Substantief onderzoek: in welke mate verstrekken scholen kwaliteitsvol onderwijs?

Naast het onderzoek naar kwaliteitsontwikkeling kiest de onderwijsinspectie tijdens het bezoek ook 1 of meerdere kwaliteitsgebieden waaronder 'omgaan met diversiteit', 'leerlingenbegeleiding, 'rapportering en oriëntering' en 'personeelsbeleid en professionalisering'.

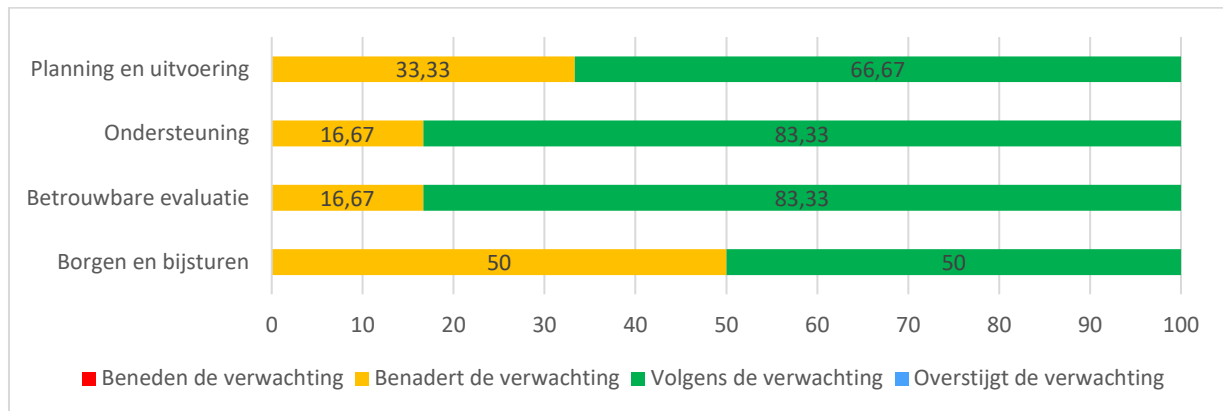
Gezien we hier voorlopig over te weinig resultaten beschikken nemen we deze nog niet op in dit jaarverslag. Hetzelfde geldt voor het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk.

Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

De onderwijsinspectie onderzoekt in hoeverre de scholen een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voeren. Of met andere woorden: "In welke mate beschikken de scholen over een dynamisch risicobeheersingssysteem?"

Tijdens elke doorlichting gebeurt er een beperkte toetsing. De doorlichtingsteams brengen het beleid in kaart aan de hand van vier ontwikkelingsschalen: planning en uitvoering (BVH1), ondersteuning (BVH2), systematische en betrouwbare evaluatie (BVH3) en borgen en bijsturen (BVH4). Daarbij komen drie van de volgende negen processen in de doorlichtingsfocus: elektriciteit, gebouwen en onderhoud, noodplanning, ongevallen en hulpverlening, onthaal, aankoop en controle van arbeidsmiddelen, producten met gevaarlijke eigenschappen, valgevaar en toegankelijkheid, verwarming en voedselveiligheid.

Grafiek 14: *Percentage van de basisscholen per evaluatiedimensie bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid (resultaten van 6 basisscholen)*

Voor de planning en uitvoering (BVH1) stellen de doorlichtingsteams vast dat 66,67% van de instellingen aan de verwachting voldoet. Dat wil zeggen dat de school systematisch maatregelen neemt en systematisch acties plant gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt deze acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. In de scholen waar de planning en de uitvoering aan de verwachting tegemoetkomen (33,33%), formuleren de doorlichtingsteams werkpunten op het vlak van een functioneel globaal preventieplan en jaaractieplan, de uitvoering ervan en het nemen van tijdelijke compenserende maatregelen. De planningsdocumenten zijn niet altijd voldoende concreet (zoals vereist door de regelgeving), geüpdatet en op elkaar afgestemd.

In 83,33% van de onderzoeken blijken scholen volgens de verwachting te presteren voor de ondersteuning (BVH2). Het schoolbeleid ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorzien planmatig in financiële, materiële en personele middelen. In de scholen waar de ondersteuning tegemoetkomt aan de verwachting, zijn de financiële en/of personele middelen om een BVH-beleid te voeren niet in verhouding tot de noden. In enkele scholen zijn er onvoldoende financiële middelen om situaties aan te pakken, op korte en/of lange termijn.

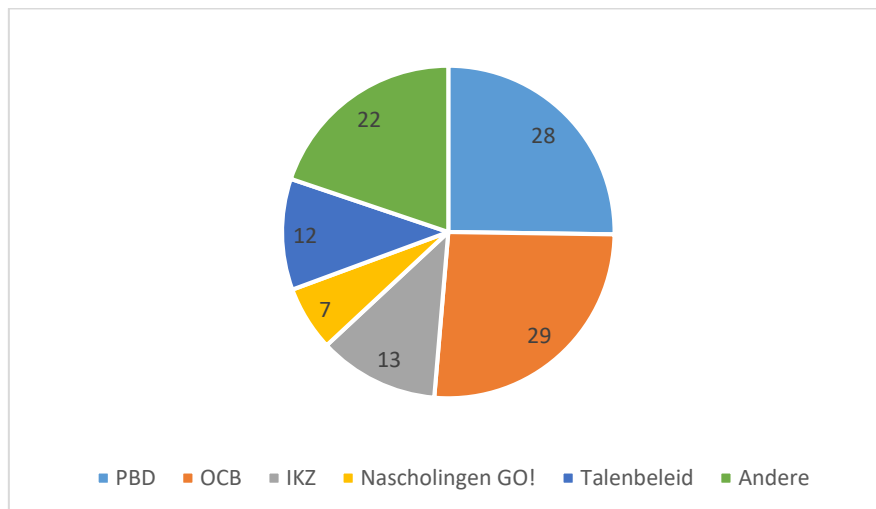
Op het vlak van systematische en betrouwbare evaluatie (BVH3) voldoen 83,33% van de scholen aan de verwachting. In deze gevallen verzamelt de school gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich hiervoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners (zoals de brandweer) bij de evaluaties. Hierdoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. In de scholen waar de evaluaties nog onvoldoende systematisch en betrouwbaar zijn en die de verwachting tegemoet komen, stellen de onderwijsinspecteurs vast dat niet alle processen in de doorlichtingsfocus doeltreffend geëvalueerd worden. De betrouwbaarheid van de evaluaties wordt er belemmerd door het ontbreken van verslagen van (externe) deskundigen. Door het ontbreken van risicoanalyses, keurings- en/of controleverslagen kunnen er blinde vlekken ontstaan in het veiligheidsbeleid.

De doorlichtingsteams komen in 50% van de onderzochte scholen tot de conclusie dat scholen aan de verwachting voldoen voor het borgen en bijsturen (BVH4). Dat houdt in dat de school zicht heeft op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is en ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. In de overige scholen zijn er nog verschillende verbeterpunten voor het borgen en bijsturen.

8.4.6 Ondersteuningsaanvragen externe partners

Scholen zijn in de mogelijkheid pedagogische ondersteuning te vragen aan een aantal (externe) partners. De voornaamste externe partners voor onze scholengroep zijn de PBD en OCB. Deze extra ondersteuning van OCB is toegespitst op de ontwikkeling van een taalbeleid, het implementeren van taalvaardigheidsonderwijs (TVO), het inzetten van ICT als krachtig leermiddel bij TVO, het omgaan met diversiteit en het verhogen van ouder- en buurtbetrokkenheid. Daarnaast kan de school intekenen, individueel of samen met een aantal collega's, op het ondersteuningsaanbod van de begeleidingsdienst. Dat kan gaan van verdere vorming in een bepaald vak of leergebied tot niveauoverschrijdende thema's zoals evalueren, inspelen op diversiteit, het gebruik van ICT, communicatie met ouders en omgaan met probleemgedrag. Beiden werken aanbod- en vraag gestuurd.

Taartdiagram 3: Aantal ondersteuningsvragen voor de prioriteiten 18-19 van de scholen

Scholen kunnen bij verschillende partners een vraag indienen waardoor er meer aanvragen zijn dan het totaal aantal scholen.

De ondersteuningsvragen bij de PBD (28) gaan vooral over wiskunde, muzische vorming en leesbeleid. Binnen wiskunde konden scholen kiezen naar intensiteit van het traject waarvan u een beeld ziet in het taartdiagram 4 hieronder.

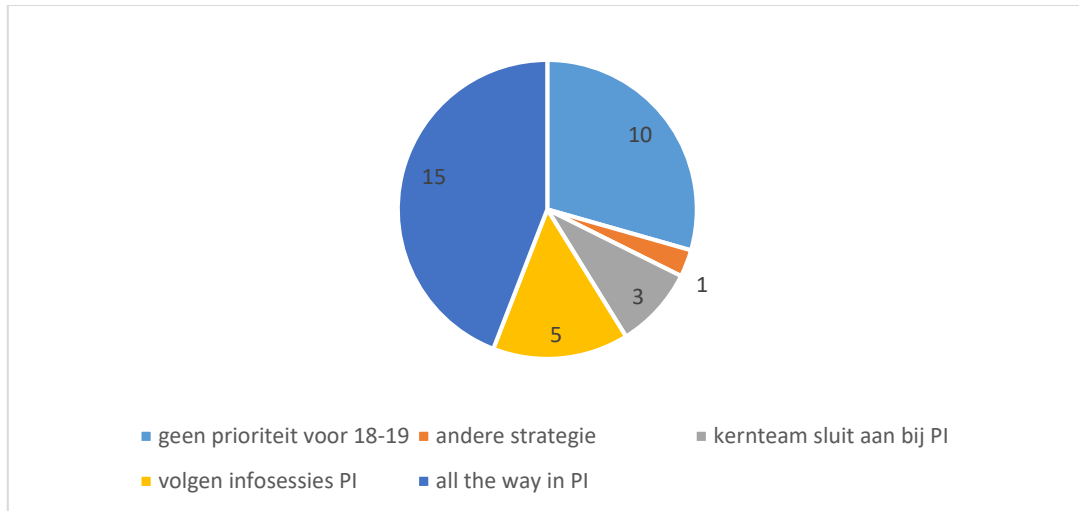
Ondersteuningsvragen bij OCB (29) gaan in meerdere aantallen over taalvaardigheidsonderwijs. De andere vragen zijn zeer uiteenlopend zoals sociale vaardigheden, overgang kleuter- lagere school, zorgbeleid, differentiatie,...

Scholen die ondersteuning gevraagd hebben voor IKZ wensten zich te verdiepen in het referentiekader, waarbij vertrokken werd met schoolspecifieke output (nulmeting) en de focus gelegd werd op het meten van vooropgestelde effecten van (onderwijs)doelen.

Onze taalcoördinator basisonderwijs kreeg de vraag van 12 scholen hen te ondersteunen in de verdere uitwerking van hun taalbeleid.

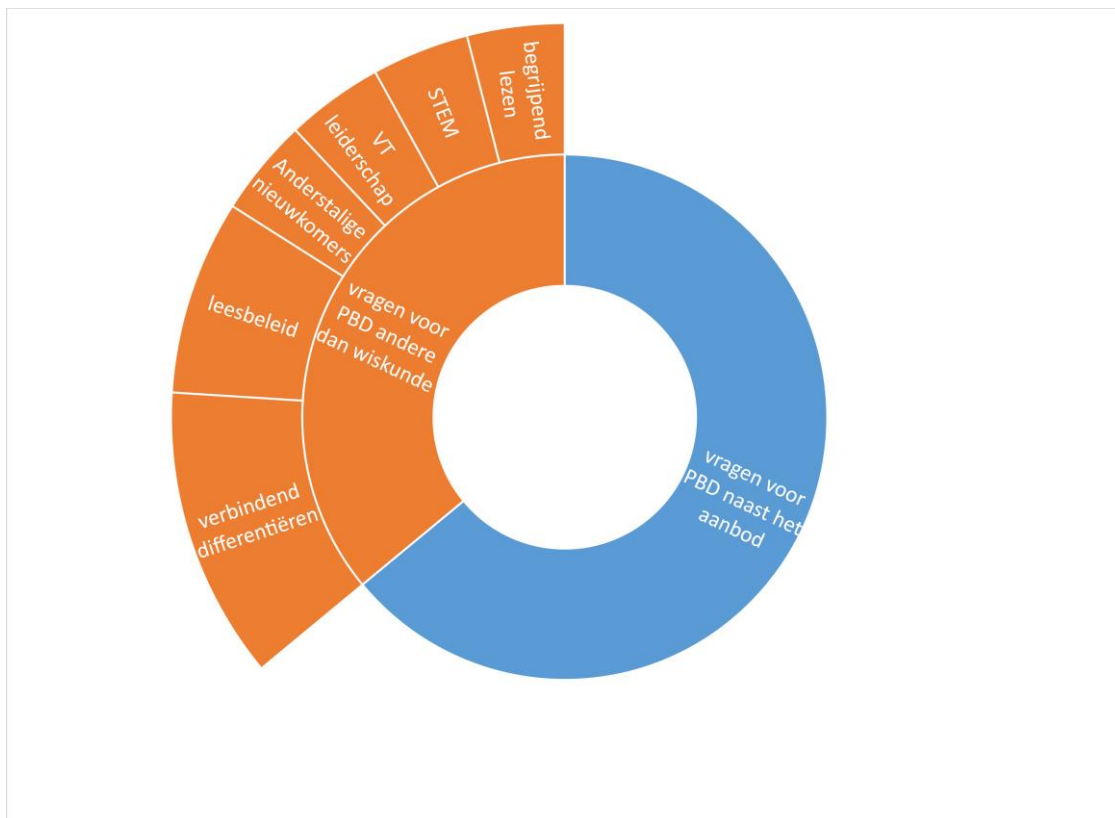
Uit het aanbod van nascholingen bij GO! en 'andere' werd onder meer gekozen voor muzische vorming, media, wereldburgerschap, differentiatie, stem,...

Taartdiagram 4: Aantal scholen van onze SGR dat beroep heeft gedaan op de PBD voor PI wiskunde

23 van onze basisscholen startten een traject op met de PBD voor wiskunde. In sommige scholen volgde het kernteam deze sessies, andere gingen dit traject aan met het gehele schoolteam (kleuters en eerste graad lagere school).

Afbeelding 3: Ondersteuningsvragen PBD zonder PI wiskunde

Naast het aanbod gestuurde traject wiskunde zijn er nog andere thema's die scholen kunnen kiezen uit het aanbod van de PBD. Voorbeelden hiervan zijn leesbeleid, verbindend differentiëren, begrijpend lezen, stem,...

Niet alle scholen vinden hierin hun ondersteuningsnood en kunnen een eigen vraag doorgeven binnen de vraag gestuurde ondersteuning van de PBD. Thema's die hierbij door scholen aangegeven worden gaan over evalueren, speelplaatsbeleid, muzische vorming, opmaken SOP, kleuterplanner,...

8.4.7 Talenbeleid basisonderwijs

Het "brede" taalbeleid in de kleuterscholen en de basisscholen van Scholengroep Brussel heeft als doel de taalvaardigheid in het Nederlands van leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands te bevorderen door middel van didactische ingrepen en verscheidene taalvaardigheidsactiviteiten en – initiatieven op basis van (genormeerde) toets analyses. Het taalbeleid is onlosmakelijk verbonden met andere beleidsvormen, zoals het GOK-beleid, het zorgbeleid taal, het evaluatiebeleid taal en het didactisch beleid taal. School gebonden en school overstijgende taalprojecten kleuren mede het taalbeleid.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Actieplannen taalbeleid, jaarplannen taalbeleid, visietekst taalbeleid, woordenschattoets, analyse beginsituaties taalbeleid, sterkte-zwakteanalyse, gedichten en sprookjes bij kleuters.

Door de afwezigheid van de taalcoördinator werd een vervanger, mevrouw Cobbaert, aangesteld.

Hierbij ging ze in op vraag gestuurde ondersteuning van 5 basisscholen.

In **GO! BS De Bloeiende Kerselaar** werd in samenwerking met de directie en het voltallige team een visietekst opgesteld. Een driejarig actieplan werd opgesteld, gefundeerd op het in voege zijnde leerplan Nederlands K.O. en L.O. Deze instrumenten kunnen worden ingezet om de kwaliteit van het Nederlands taalonderricht te bewaken en indien nodig bij te sturen en/of te borgen.

In **GO! BS De Buurt** ging er aandacht naar de bestaande genormeerde kleutertoetsen die voor de school niet beantwoordden aan de verwachtingen van het team. De resultaten gaven geen objectieve evolutie weer van de taalontwikkeling van de jongste kleuters. Er werd een volledige paralleltoets uitgewerkt (Woordenschat en taalhandelingen aangebracht/verworven in K1) die met concreet materiaal wordt afgenomen in K1 en K2. De resultaten waren hoopgevend, in beide groepen.

Voor **GO! BS De Iris** werd in samenwerking met OCB een project opgestart om de spreekvaardigheid van de leerlingen en van de kleuters te verbeteren. Hierbij werd enerzijds uitgegaan van een groter engagement van de ouders om het Nederlands een plekje te geven in het familiaal leven, zonder echter afbreuk te doen aan de moeder-/thuistaal. Naast OCB en PBD werd eveneens HOPON ingeschakeld om dit traject te ondersteunen.

In **GO! BS De Wimpel** werden in samenwerking met de naschoolse opvang op regelmatige tijdstippen thematische voorleessessies gehouden voor de kleuters en de jongste leerlingen om op die manier hun "leerboog" van het Nederlands te verlengen. Het voorlezen werd gevolgd door een "babbelkwartiertje".

In **GO! BS Het Tehuis** werd werk gemaakt van een jaarplanning en een actieplan. In samenwerking met OCB werd de jaarplanning verder uitgespit per leerjaar en omgezet naar een groepsplan en een groepsoverzicht. Het actieplan wordt komende jaren verder ingevuld. Er werden ook drie projecten rond ontluikende geletterdheid voor de kleuters en L1 uitgewerkt.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Aanpak en visieontwikkeling omtrent anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs op scholengroepniveau.

8.4.8 OKI (onderwijs kansarmoede indicator)

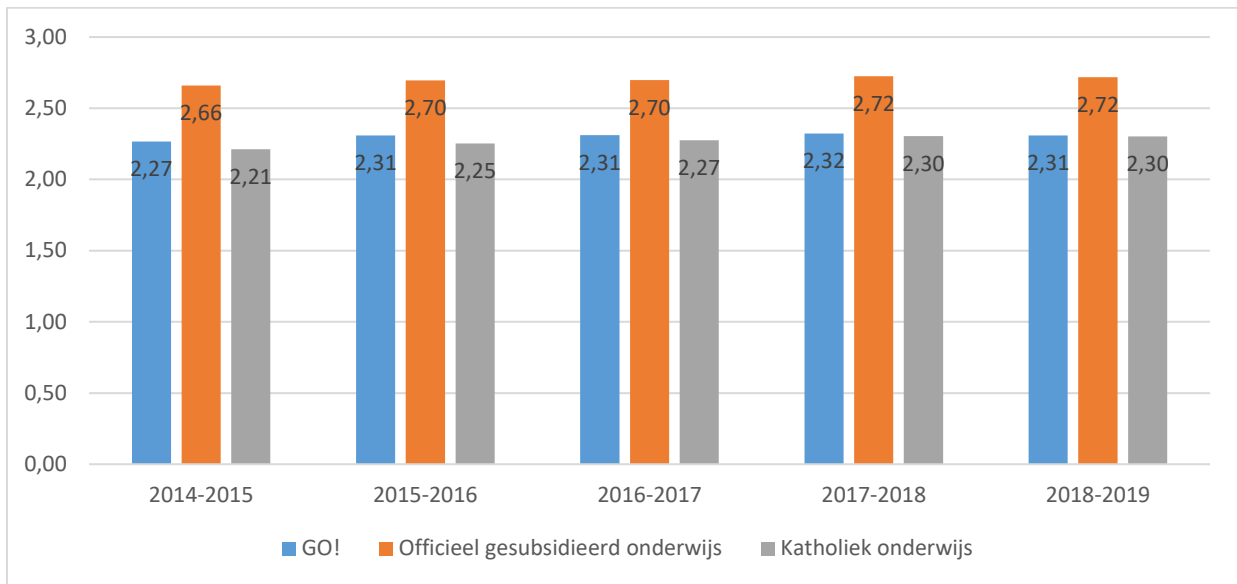
Voor leerlingen in het gewoon basisonderwijs (kleuter en lager) zijn een aantal socio-economische kenmerken gekend. Onder andere de gezinstaal, het opleidingsniveau van de moeder, een schooltoelage en de buurt waar de leerling woont, bepalen samen de onderwijs kansarmoede-indicator. Wanneer een leerling thuis bijvoorbeeld een andere taal spreekt dan de onderwijstaal Nederlands kan dit risicovol zijn. Hetzelfde geldt als de moeder maximaal het lager secundair onderwijs heeft afgewerkt of de leerling een schooltoelage gekregen heeft. Als de leerling in een buurt woont waar een hoge mate van schoolse vertraging opgetekend wordt, draagt dit ook bij tot een hogere OKI-score.

De hoeveelheid kenmerken waaraan een leerling voldoet, bepaalt de OKI-score. Hoe risicovoller de situatie van de leerling, hoe hoger de OKI-score. Een lagere sociaaleconomische status resulteert dus in een hogere OKI-score. Indien een leerling aan geen enkel kenmerk voldoet, heeft hij/zij een OKI-score van 0. Een leerling die thuis geen Nederlands spreekt, waarvan de moeder laag is opgeleid, een schooltoelage ontvangt en woont in een buurt met hoge mate van schoolse vertraging heeft een OKI-score van 4.

Overheen heel Vlaanderen bedraagt de gemiddelde OKI-score van een leerling 0,93. In Brussel ligt deze score veel hoger. Een leerling die in Brussel naar een basisschool gaat, heeft een gemiddelde OKI-score van 2,41. Een leerling in een basisschool van de Scholengroep Brussel heeft een gemiddelde OKI-score van 2,31. In dit gemiddelde werd één basisschool van de scholengroep niet meegeteld. De Boomhut ligt namelijk net in Vlaams-Brabant. De evolutie van de gemiddelde OKI-score in Brussel wordt per net weergegeven in onderstaande grafiek. Het gewoon kleuteronderwijs en gewoon lager onderwijs werden samengevoegd. Grafisch valt op te merken dat de OKI-scores in stijgende lijn evolueren bij de drie grote onderwijsverstrekkers. Grafisch valt op dat het OVSG de hoogste OKI-scores kent in Brussel.

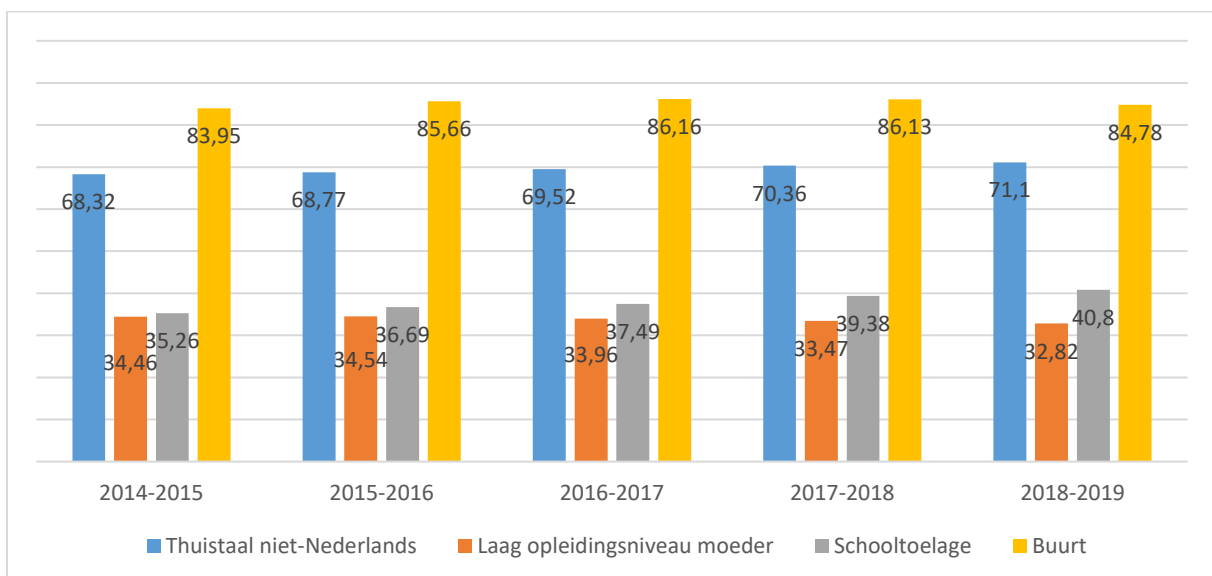
Grafiek 15: Evolutie OKI score basisonderwijs per net in Brussel

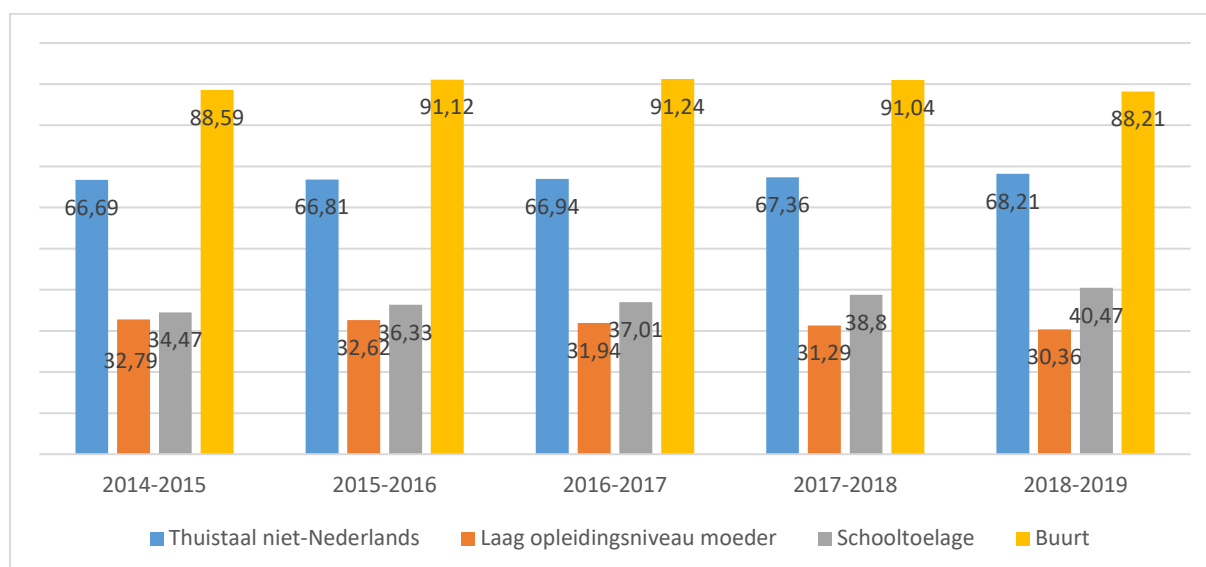
Evolutie OKI

Over alle netten heen in Brussel nam het aandeel lagereschoolkinderen dat thuis geen Nederlands sprak afgelopen vijf schooljaren toe tot 71,1%. In de scholengroep valt dezelfde trend op te merken, steeds meer leerlingen spreken thuis geen Nederlands. Het aandeel leerlingen met een schooltoelage nam eveneens toe, zowel algemeen in Brussel als in de scholengroep. Een omgekeerde beweging valt op te merken in het aandeel leerlingen waarvan de moeder een laag opleidingsniveau behaalde. Doorheen de jaren nam dit aandeel leerlingen af, dit zowel in Brussel als in de scholengroep. Met andere woorden, steeds meer leerlingen hun moeder is hoger opgeleid. Het percentage leerlingen dat in een risicovolle buurt woont (hoge mate schoolse vertraging) fluctueert doorheen de schooljaren in de scholengroep, net zoals algemeen in Brussel.

Grafiek 16: Evolutie aandeel leerlingen lagere school per OKI-kenmerk in Brussel (percentages)

Grafiek 17: Evolutie aandeel leerlingen lagere school per OKI-kenmerk SGR 8 (percentages)

OKI 2018-2019

Onderstaande tabel geeft de situatie van de Brusselse leerlingen weer in de basisschool. Voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs is de OKI-score niet gekend. De Scholengroep Brussel telt in zijn geheel 9107 leerlingen in het gewone basisonderwijs (kleuter en lager). 68,21% van deze leerlingen spreekt thuis geen Nederlands. De laatste rij 'Totaal' geeft de situatie in Brussel weer, dit overheen alle netten. 71,10% van alles Brusselse leerlingen in het gewone basisonderwijs spreekt thuis bijvoorbeeld geen Nederlands. Gemiddeld in Brussel woont 84,78% van de leerlingen in het basisonderwijs in een buurt met een hoge mate van schoolse vertraging. Voor de scholengroep ligt dit percentage hoger, van alle leerlingen in het basisonderwijs van de scholengroep woont 88,21% in een risicovolle buurt. De Scholengroep Brussel heeft dus met andere woorden procentueel meer leerlingen die in een buurt wonen met hoge mate van schoolse vertraging dan algemeen in Brussel.

Tabel 10: OKI kenmerken leerlingen basisonderwijs Brussel

Onderwijsnet	Thuis taal niet-Nederlands	Laag opleidingsniveau moeder	Schooltoelage	Buurt	Aantal leerlingen
GO!	68,21%	30,36%	40,47%	88,21%	9107
Officieel gesubsidieerd onderwijs	75,45%	39,90%	48,18%	82,92%	9477
Katholiek onderwijs	70,19%	30,09%	36,70%	83,96%	16300
Totaal	71,10%	32,82%	40,80%	84,78%	34884

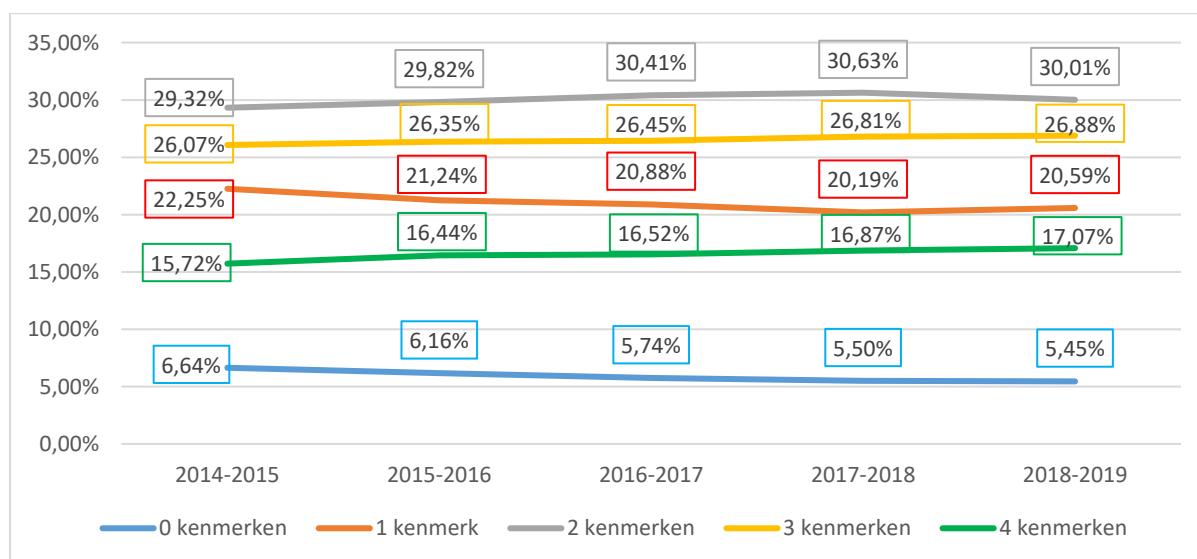
Een leerling kan echter aan verschillende kenmerken tegelijk voldoen. Volgende tabel 10 geeft het percentage Brusselse leerlingen weer per categorie. Slechts 3,62% van de leerlingen in het basisonderwijs van de scholengroep voldoet aan geen enkel kenmerk (tikt aan op 0 kenmerken). In het algemeen in Brussel, overheen alle netten, voldoet 5,45% van de leerlingen in het basisonderwijs aan geen enkel kenmerk. Men kan dus concluderen dat de scholengroep meer leerlingen heeft die aan verschillende kenmerken voldoen dan algemeen in Brussel.

Tabel 11: Overzicht Brusselse leerlingen per OKI kenmerk

Onderwijsnet	Tikt aan op 0 kenmerken	Tikt aan op 1 kenmerk	Tikt aan op 2 kenmerken	Tikt aan op 3 kenmerken	Tikt aan op 4 kenmerken	Aantal leerlingen
GO!	3,62%	22,07%	32,71%	26,62%	14,98%	9107
Officieel gesubsidieerd onderwijs	7,08%	14,83%	24,85%	31,07%	22,18%	9477
Katholiek onderwijs	5,53%	23,12%	31,50%	24,60%	15,26%	16300
Totaal	5,45%	20,59%	30,01%	26,88%	17,07%	34884

Afgelopen schooljaren nam algemeen in Brussel het aandeel lagere schoolkinderen in het gewoon onderwijs dat aan één (of meer) OKI-kenmerk(en) voldoet toe. Onderstaande grafiek neemt alle lagere schoolkinderen in Brussel in het gewoon onderwijs in rekening. De blauwe lijn, het aandeel leerlingen dat aan geen enkel kenmerk voldoet, nam afgelopen jaren af. Het valt op dat zowel de gele lijn (het aandeel leerlingen dat aan drie kenmerken voldoet) alsook de groene lijn (aandeel 4 kenmerken) stijgt. Steeds meer leerlingen voldoen aan steeds meer kenmerken tegelijk.

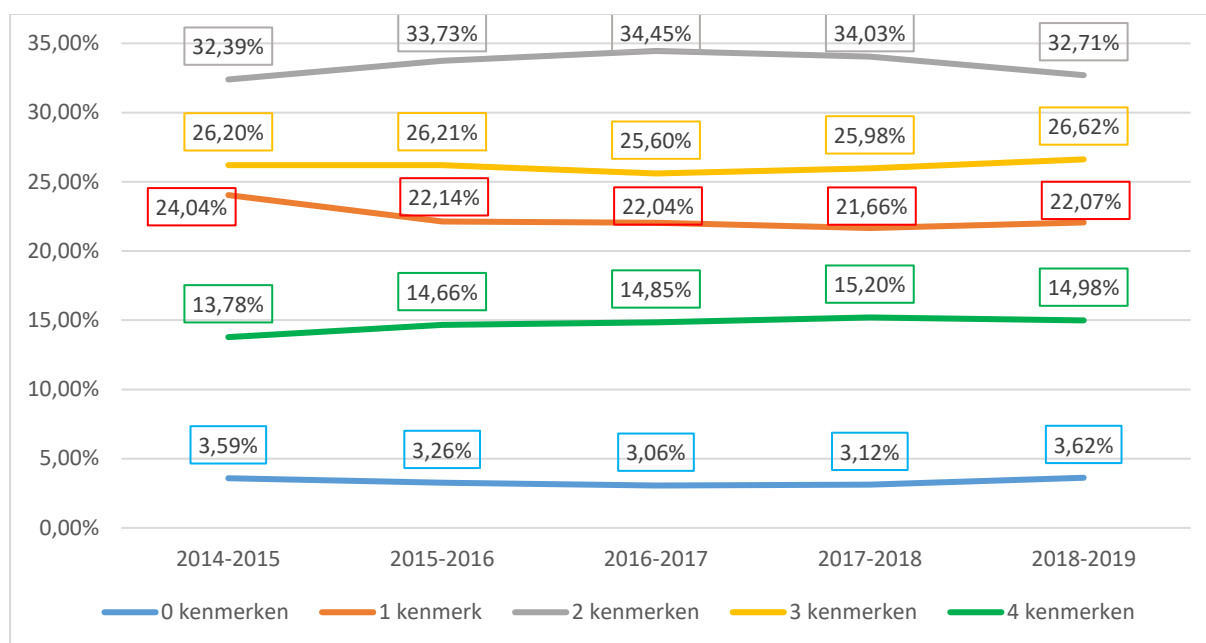
Grafiek 18: Evolutie aandeel OKI leerlingen gewoon basisonderwijs Brussel

Eenzelfde evolutie is merkbaar voor de gewone lagere schoolleerlingen van de scholengroep, weergegeven in onderstaande grafiek 19. Het aandeel leerlingen dat aan geen enkel kenmerk voldoet (blauwe lijn) blijft stabiel in de scholengroep.

Het lager onderwijs van de scholengroep kent, net zoals algemeen in Brussel, een toename van het percentage leerlingen dat aan 3 of 4 OKI-kenmerken tegelijk voldoet (oranje en groene lijn). Steeds meer leerlingen voldoen ook in de scholengroep aan steeds meer kenmerken tegelijk.

Grafiek 19: Evolutie aandeel OKI leerlingen gewoon basisonderwijs SGR8

8.4.9 Schoolse vertraging

Van leerlingen in het gewoon lager onderwijs wordt de schoolse vordering bijgehouden. De kleuters en leerlingen uit het buitengewoon onderwijs zijn niet meegeteld in deze cijfers. Lagere schoolkinderen die les volgen in een methodeschool zijn eveneens niet meegeteld. De leerlingen van De Boomhut, De Klimpaal en De Telescoop zijn dus niet in deze cijfers inbegrepen.

Onderstaande tabel geeft de situatie in Brussel weer opgesplitst volgens onderwijsnet. In de Scholengroep Brussel heeft 17,1% van de leerlingen een schoolse achterstand opgelopen. In het algemeen in Brussel bedraagt dit percentage 15,4% van de leerlingen.

Tabel 12: Schoolse vorderingen gewoon lager onderwijs per net in Brussel (zonder methodescholen)

	Schoolse voorsprong		Schoolse achterstand			Totaal
	+ 1 jaar	Op leeftijd	-1 jaar	-2 jaar	> -2 jaar	
Onderwijsnet						
GO!	0,6%	82,3%	15,6%	1,5%	0,0%	100,0%
Officieel gesubsidieerd onderwijs	0,4%	79,7%	18,2%	1,6%	0,0%	100,0%
Katholiek onderwijs	0,9%	86,8%	11,7%	0,5%	0,2%	100,0%
Totaal	0,7%	83,9%	14,3%	1,0%	0,1%	100,0%

Wanneer de lagere schoolkinderen van de methodescholen van de scholengroep De Boomhut, De Klimpaal en De Telescoop meegeteld worden, valt meteen op dat er procentueel meer leerlingen een schoolse voorsprong hebben opgebouwd in de methodescholen van de scholengroep. In de methodescholen van de scholengroep hebben procentueel gezien minder leerlingen een schoolse achterstand dan in de andere scholen van de scholengroep.

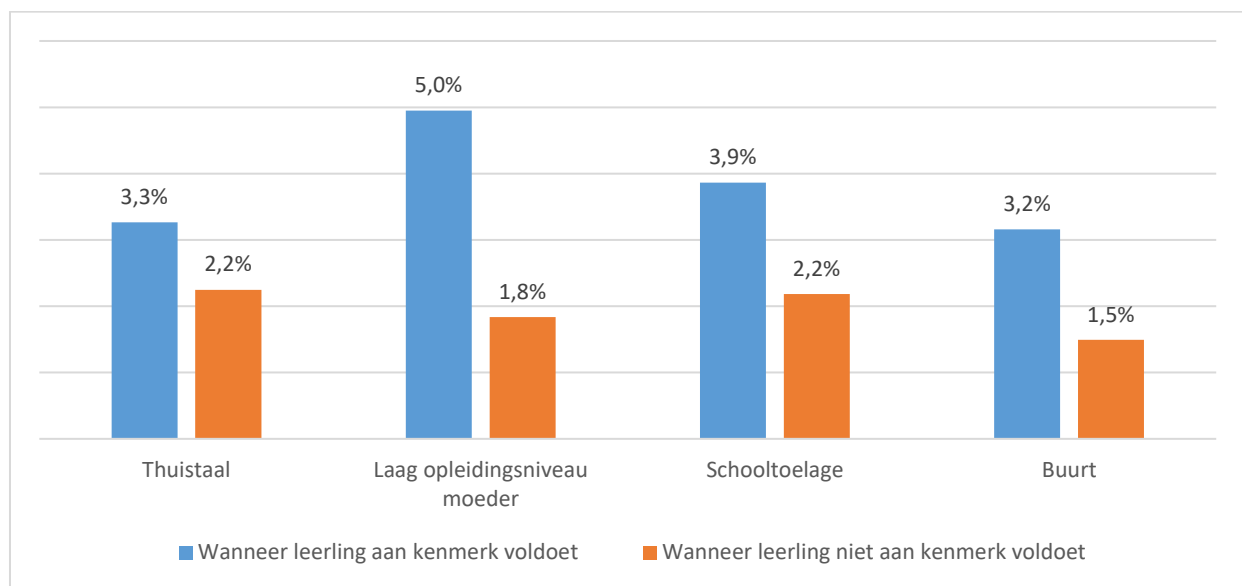
Tabel 13: Schoolse vorderingen gewoon lager onderwijs SGR8 (inclusief methodescholen)

Soort SGR8	+ 1 jaar	Op leeftijd	-1 jaar	-2 jaar	> -2 jaar	Totaal
Niet-methode	0,6%	82,3%	15,6%	1,5%	0,0%	100,0%
Methode	2,0%	82,8%	14,5%	0,3%	0,3%	100,0%
Totaal SGR8	0,7%	82,3%	15,6%	1,4%	0,0%	100,0%

Waarom de scholengroep procentueel een groter aantal leerlingen heeft met schoolse vertraging dan algemeen in Brussel kan door verschillende factoren verklaard worden.

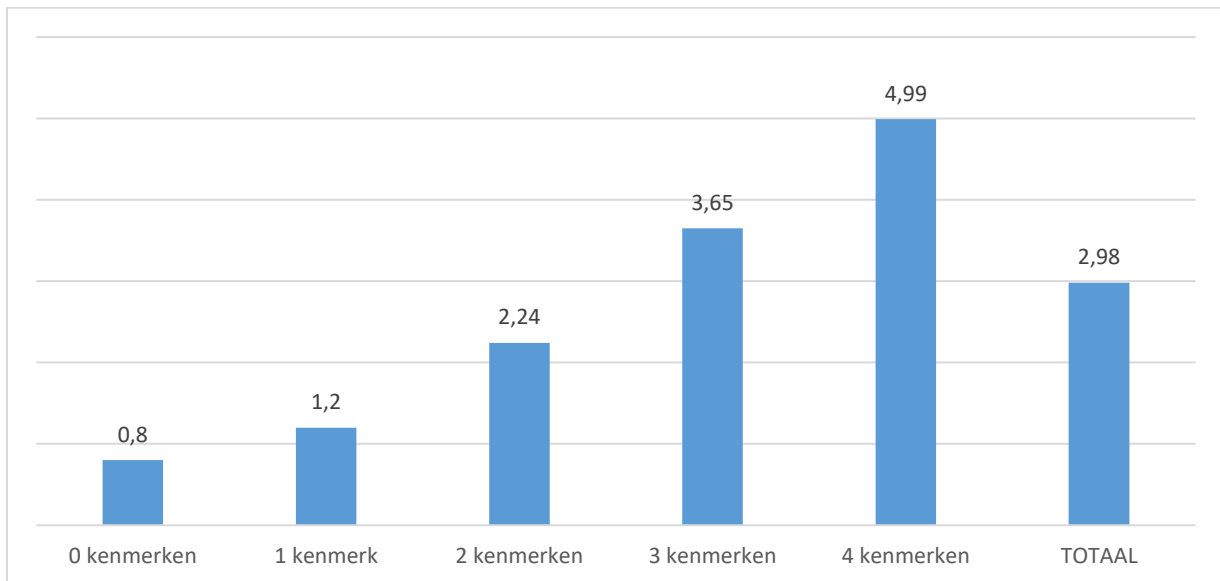
Onderstaande grafiek maakt duidelijk dat de verschillende OKI-kenmerken een rol kunnen spelen in het zittenblijven van leerlingen. Per kenmerk wordt het percentage zittenblijvers in Brussel weergegeven. Van alle Brusselse leerlingen in het gewoon lager onderwijs die thuis geen Nederlands spreken, is 3,3% een zittenblijver. Van de groep Brusselse leerlingen in het gewoon lager onderwijs die thuis wel Nederlands spreken, is slechts 2,2% een zittenblijver. Voor elk kenmerk valt meteen op dat als leerlingen voldoen aan het kenmerk (blauwe balken) er een hoger percentage leerlingen een zittenblijver is, dan wanneer de leerling niet aan het OKI-kenmerk voldoet (oranje balken).

Grafiek 20: Percentage zittenblijvers en OKI kenmerken basisonderwijs Brussel

Grafiek 21 geeft de situatie van het gewoon lager onderwijs in Brussel weer. Gemiddeld is 2,98 procent van de gewone lagere schoolkinderen in Brussel blijven zitten. Van alle leerlingen die aan geen enkel OKI-kenmerk voldoen, is slechts 0,8 procent een zittenblijver. Het valt meteen op dat aan hoe meer OKI-kenmerken leerlingen voldoen, hoe hoger het percentage zittenblijvers wordt. In de groep leerlingen die aan alle OKI-kenmerken voldoen, is een hoger percentage leerlingen (4,99) een zittenblijver.

Grafiek 21: *Percentage zittenblijvers per aantal OKI kenmerken basisonderwijs in Brussel*

Uit het vorige gedeelte leerlingenkenmerken werd reeds duidelijk dat de scholengroep procentueel een kleiner aantal leerlingen heeft dat aan geen enkel kenmerk voldoet dan algemeen in Brussel. Met andere woorden heeft de scholengroep procentueel meer leerlingen die aan verschillende kenmerken tegelijk voldoen. Dit kan er toe bijdragen dat de scholengroep in vergelijking met algemeen in Brussel een grotere schoolse vertraging kent. Aangezien voor andere netten enkel gegroepeerde resultaten weergegeven worden is het niet mogelijk om deze hypothesen effectief te toetsen.

De culturele achtergrond van leerlingen en de ouderbetrokkenheid kunnen eveneens verklaringen zijn voor het groter percentage leerlingen met schoolse vertraging in het GO! Brussel.

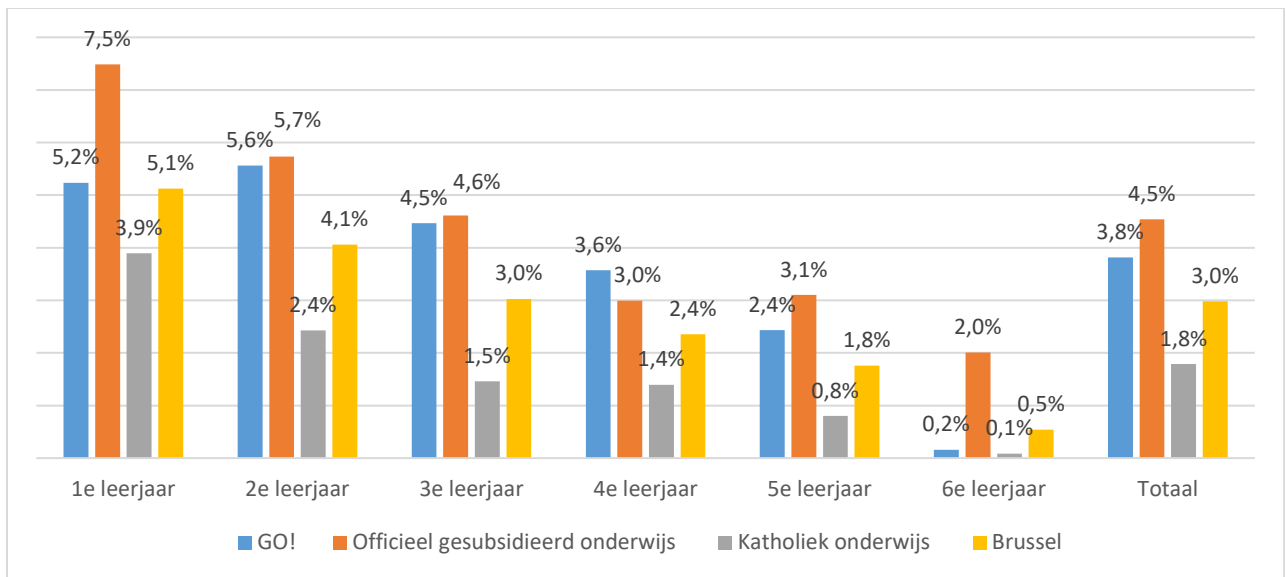
8.4.10 Zittenblijvers Basisonderwijs

De beschikbare gegevens van het aantal zittenblijvers in het basisonderwijs beperkt zich tot de gewone lagere scholen. Leerlingen in het buitengewoon onderwijs en leerlingen in methodescholen worden niet meegeteld.

Het aandeel zittenblijvers in een lagere school in Brussel (2,98%) is groter dan algemeen in Vlaanderen (1,96%). Het percentage zittenblijvers van de scholengroep kan daarom het best vergeleken worden met de verschillende netten in Brussel, in plaats van met andere scholengroepen binnen het GO!.

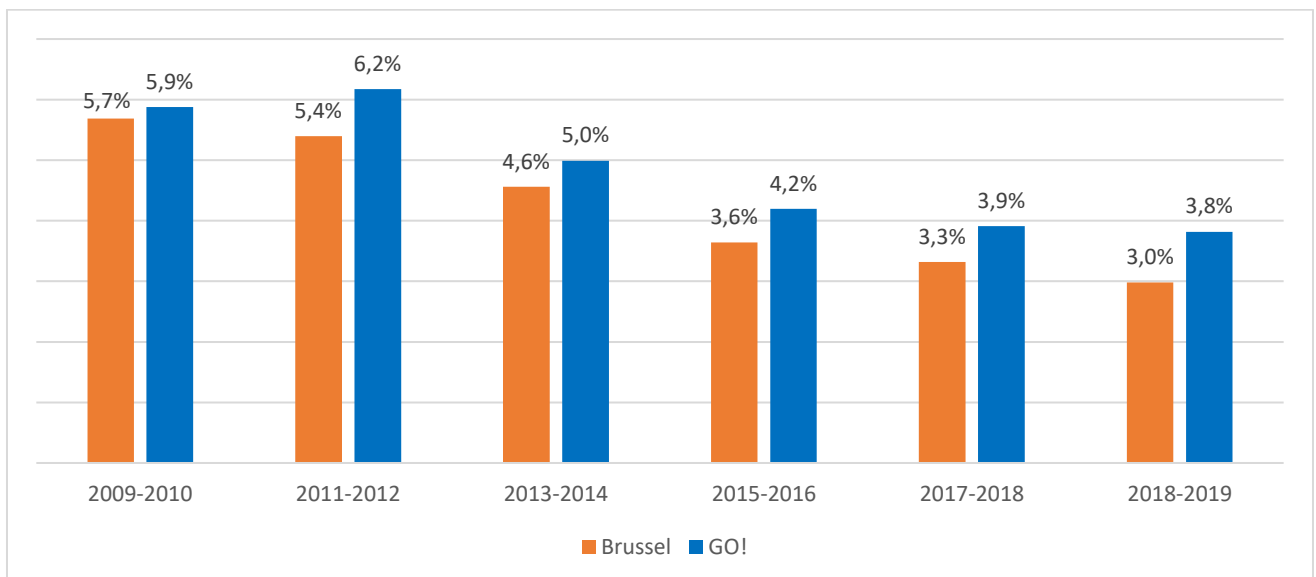
Onderstaande grafiek geeft het aandeel zittenblijvers in het gewoon lager onderwijs in Brussel weer per net per leerjaar (enkel voor niet-methodescholen). De blauwe balken geven per leerjaar weer hoeveel procent zittenblijvers de scholengroep heeft. In het eerste leerjaar van de scholengroep is 5,2% van de leerlingen een zittenblijver. De oranje balken geven het officieel gesubsidieerd onderwijs in Brussel weer, de grijze het katholiek onderwijs. De gele balken geven de situatie in Brussel weer overheen alle netten, dit is het regionaal gemiddelde. Het 'Totaal' neemt alle leerjaren samen, binnen de scholengroep is 3,8% van alle leerlingen in de lagere school een zittenblijver.

Grafiek 22: Percentage zittenblijvers gewoon lager onderwijs in Brussel per net per leerjaar

Afgelopen schooljaren is het aandeel zittenblijvers in het gewoon lager onderwijs (niet-methode scholen) in Brussel gedaald. De oranje balken in de onderstaande grafiek geven het Brusselse gemiddelde weer, alle netten werden in deze percentages samengenomen. In 2009-2010 was 5,7 procent van alle leerlingen in het gewoon lager onderwijs in Brussel (niet-methode scholen) een zittenblijver. Afgelopen schooljaar 2018-2019 was slechts 3 procent van de lagere schoolleerlingen in Brussel een zittenblijver. Voor de Scholengroep Brussel (blauwe balken) valt eveneens een dalende trend op te merken in het aandeel zittenblijvers.

Grafiek 23: Evolutie percentage zittenblijvers lager onderwijs SGR 8 en alle netten Brussel

8.4.11 Beroepen en klachten

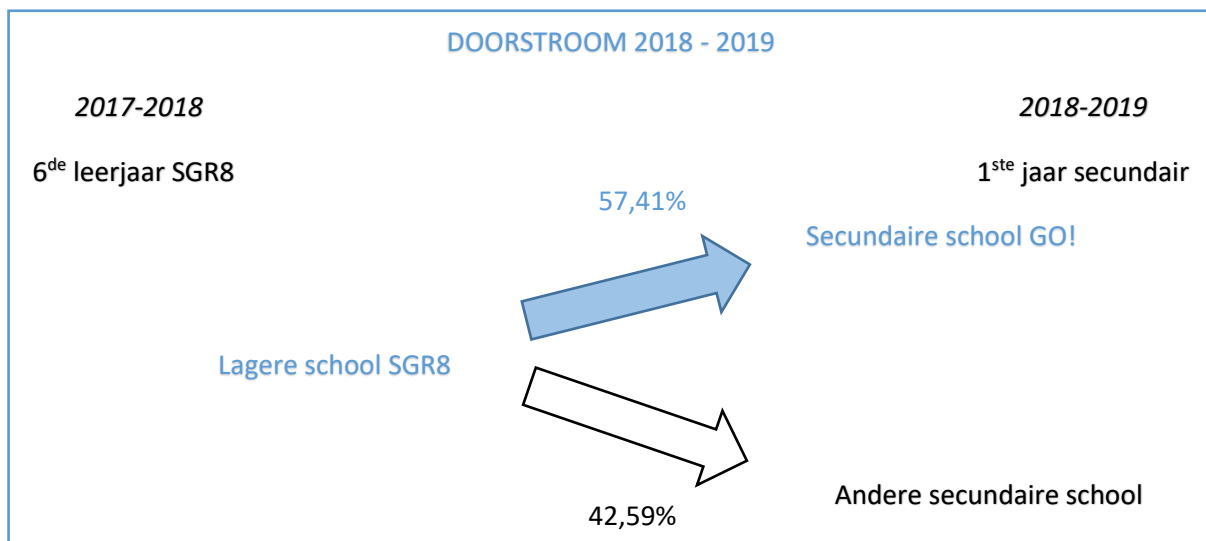
In het basisonderwijs werden in 2018-2019 geen beroepen ontvangen tegen overzitten, het niet-uitreiken getuigschrift basisonderwijs of uitsluitingen. Er werden 6 ontvankelijke klachten ten gronde behandeld.

8.4.12 Uitsluitingen

In 2018-2019 registreerde het CLB 6 leerlingen die definitief uitgesloten werden uit de basisscholen van de scholengroep. Een vergelijking met andere netten in Brussel of met andere scholengroepen van het GO! is onmogelijk, deze gegevens zijn niet gekend.

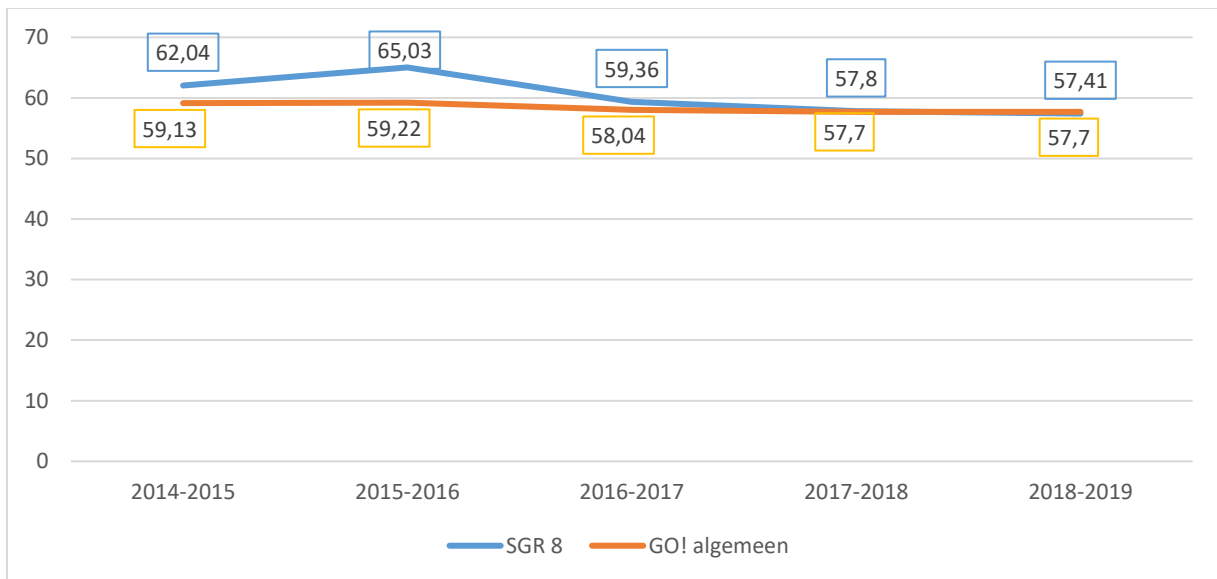
8.4.13 Doorstroom

Elk schooljaar wordt bestudeerd hoeveel leerlingen van de lagere school van de scholengroep doorstromen naar een secundaire school van het GO!. Het doorstroompercentage van 2018-2019 geeft weer hoeveel lagere school leerlingen ingeschreven in 2017-2018 in de scholengroep, het daaropvolgende schooljaar 2018-2019 ingeschreven zijn in een secundaire school van het GO!. 57,41 procent van de lagere school kinderen van de scholengroep koos met andere woorden opnieuw voor het GO! in 2018-2019 (secundaire school).

Onderstaande grafiek geeft een evolutie van de doorstroomcijfers van de scholengroep en het GO! algemeen in Vlaanderen. Deze doorstroomcijfers werden opgevraagd bij het GO!. Vanuit een lijst van Agodi berekende men het doorstroompercentage. Let op, als u dit vergelijkt met andere rapporten van het GO! zullen deze cijfers niet overeenkomen omdat sinds dit schooljaar een lijst van Agodi gebruikt werd. Voordien koppelde het GO! zelf de gegevens. Deze update is nauwkeuriger.

Grafiek 24: Doorstroompercentage SGR8 en GO! algemeen

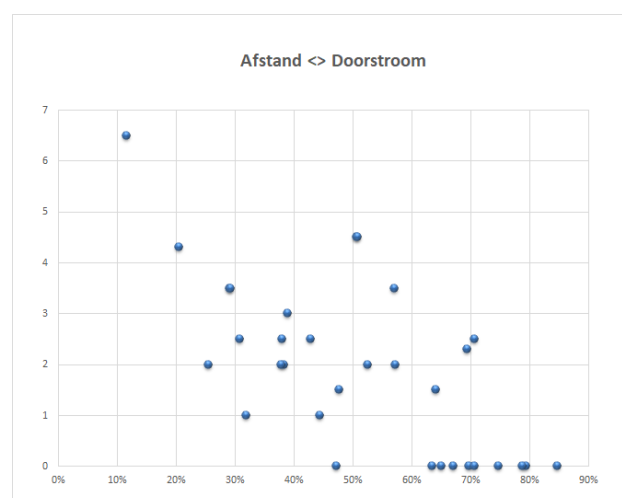

Daarnaast werd per lagere school van de scholengroep een evolutie van de doorstroomcijfers opgemaakt. Voor elke lagere school werd het gemiddelde doorstroompercentage berekend op basis van verschillende schooljaren. Vervolgens werd onderzocht welke aspecten kunnen bijdragen tot een verschil in doorstroom tussen lagere scholen van de scholengroep. De afstand tussen een lagere school van de scholengroep en de dichtstbijzijnde secundaire school van de scholengroep werd bijvoorbeeld bestudeerd.

De blauwe punten in onderstaande grafiek zijn de lagere scholen van de scholengroep. Elke lagere school kent een gemiddeld doorstroompercentage (horizontale as) alsook een aantal kilometers tot de dichtstbijzijnde secundaire school van de scholengroep (verticale as). Grafisch valt op dat lagere scholen die naast een secundaire school van SGR8 gelegen zijn (0 op verticale as) vaak een hoger doorstroompercentage kennen (meer naar rechts gesitueerd zijn). De lagere school die het verst gelegen is van een secundaire school van de scholengroep (bovenste punt) kent het laagste doorstroomcijfer (uiterst links).

Grafiek 25: Doorstroom basisscholen in vergelijking met de afstand van de basisschool tot een secundaire GO! school

Binnen het strategisch plan is 'doorstroom' een van de strategische doelen. Zoals grafiek 24 aangeeft, schommelt het percentage leerlingen dat doorstroomt binnen het GO! reeds lange tijd tussen 57 en 65%, hier zou de scholengroep tegen 2023 een streefcijfer van meer dan 60% willen behalen.

8.4.14 Conclusie basisonderwijs

De scholengroep onderwijst 9.234 lagere schoolleerlingen in 38 basisscholen waarvan 1 school buitengewoon onderwijs inricht. De heer Pascal Onderdonk is coördinerend directeur van deze scholen.

Onze basisscholen voldoen in 57,14% van de onderzochte scholen aan de kwaliteitsverwachtingen volgens het referentiekader onderwijskwaliteit. 14,29% van de instellingen kreeg een gunstig advies met opmerkingen, deze instellingen komen tegemoet aan de verwachtingen.

Wat betreft de kwaliteitsontwikkeling in onze basisscholen stellen de onderwijsinspecteurs vast dat het organisatiebeleid en het borgen en bijsturen doorgaans kwaliteitsvol zijn. Dit is minder vaak het geval voor visie en strategie en betrouwbare evaluatie van het beleid.

Omwille van het lerarentekort is één van de huidige speerpunten in het basisonderwijs van de scholengroep het professioneel onthalen en inwerken van nieuwe personeelsleden. Hierbij werd ook het mentorschap vanuit de werkgroep doeltreffend beleid binnen het strategisch plan opnieuw opgestart. Scholen dienen creatief om te gaan met kennisoverdracht en het aanleren van vaardigheden en worden hier ondersteunt door verschillende (externe) partners met zowel aanbod- als vraag gestuurde ondersteuningsmogelijkheden.

Na de primeur eind 2018 worden de fablabs verder uitgebouwd. Andere basisscholen zetten verder in op allerlei vormen van digitalisering. Met een investeringsplan en stimulatie wil men aandacht besteden aan een interactieve aanpak (touchscreens of digitale projectoren/borden). Een verdere digitalisering van de basisscholen met interactieve klassen tegen 2021 staat voorop.

Er wordt extra aandacht besteed aan het STEAM-onderwijs. Om een vlotte samenwerking met de eerste graad van het secundair te verwezenlijken, zou de uitbouw van een eerste graad secundair op één van de basisschooldomeinen een eerste stap kunnen zijn.

De scholengroep kent een groter aandeel leerlingen met schoolse vertraging dan algemeen in Brussel. De verschillende OKI-kenmerken kunnen een rol spelen in deze schoolse vertraging van leerlingen. Voor elk OKI-kenmerk valt op dat als leerlingen voldoen aan het kenmerk, er een hoger percentage leerlingen met schoolse vertraging op te merken valt dan wanneer de leerling niet aan het OKI-kenmerk voldoet.

De scholengroep heeft procentueel meer leerlingen die aan verschillende kenmerken tegelijk voldoen. Dit kan er toe bijdragen dat de scholengroep in vergelijking met het Brusselse gemiddelde een grotere schoolse vertraging kent. Aangezien voor andere netten enkel gegroepeerde resultaten weergegeven worden is het niet mogelijk om deze hypothesen effectief te toetsen. De culturele achtergrond van leerlingen en de ouderbetrokkenheid kunnen eveneens verklaringen zijn voor het groter percentage leerlingen met schoolse vertraging in onze scholengroep.

Afgelopen schooljaren is het aandeel zittenblijvers in het gewoon lager onderwijs (niet-methode scholen) in Brussel gedaald. In 2009-2010 was 5,7% van alle leerlingen in het gewoon lager onderwijs in Brussel (niet-methode scholen) een zittenblijver. Afgelopen schooljaar 2018-2019 was dit nog slechts 3%. Voor de Scholengroep Brussel valt eveneens een dalende trend op te merken in het aandeel zittenblijvers.

Er werd een nieuwe basisschool geopend binnen campus Comenius. GO! BS Carolus kon in een geslaagde nieuwbouw trekken en ook de afdeling 'Merode' van GO! BS Balder opende haar deuren.

Het lager onderwijs van de scholengroep kent, net zoals algemeen in Brussel, een toename van het percentage leerlingen dat aan 3 of 4 OKI-kenmerken tegelijk voldoet. De scholengroep kent in vergelijking met de andere netten in Brussel het laagste percentage leerlingen dat aan geen enkel OKI-kenmerk voldoet. Met andere woorden heeft de scholengroep in vergelijking met de andere onderwijsverstreckers in Brussel, procentueel meer leerlingen die aan 1 of meerdere OKI-kenmerken tegelijk voldoen.

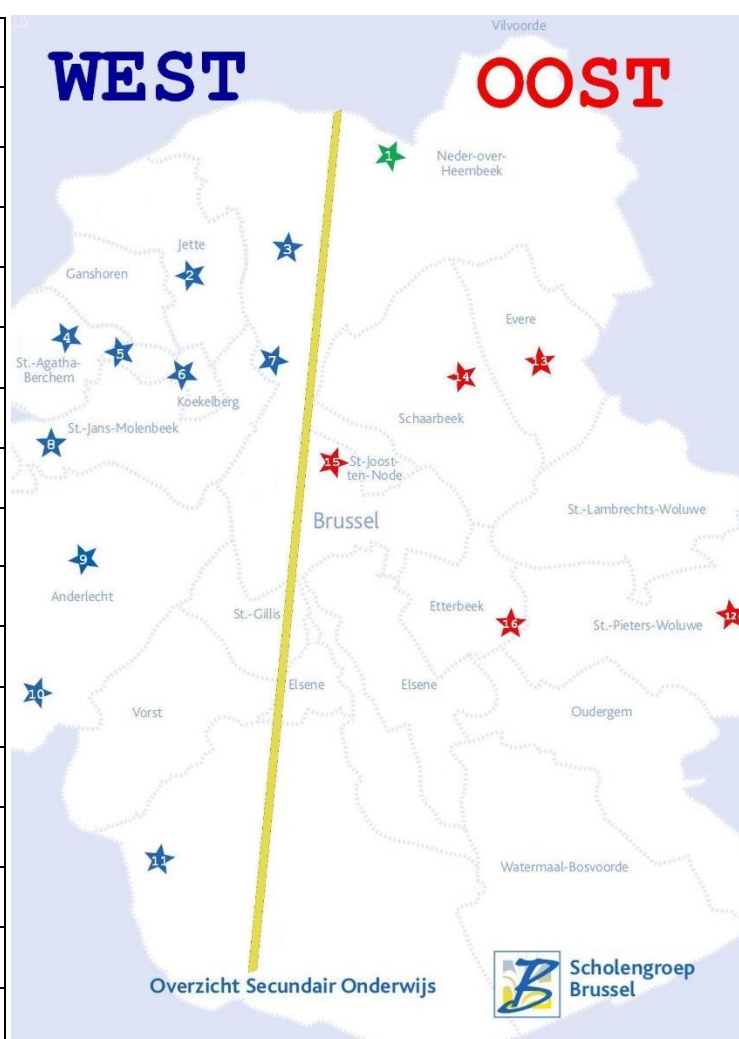
8.5 Secundair onderwijs

8.5.1 Scholen in de scholengemeenschap

De Scholengroep Brussel telt 6070 leerlingen in 17 secundaire scholen. Naast de 15 scholen die gewoon secundair onderwijs inrichten, is er ook één school die buitengewoon secundair onderwijs inricht (Heemschool). In 2018-2019 telde de scholengroep 5.756 leerlingen in het gewoon secundair onderwijs en 108 leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs. In 'Castor Centrum leren en werken' gaan onderwijs en werken hand in hand. Deze school van de Scholengroep Brussel voorziet deeltijds beroeps secundair onderwijs. De scholengroep telde 206 DBSO-leerlingen in 2018-2019.

Naast de 17 secundaire scholen (gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair en DBSO) heeft de scholengroep een netoverschrijdende samenwerking met Zaveldal. Deze instelling en bijhorende leerlingen worden niet bij de cijfergegevens in dit verslag meegerekend.

GO! SCHOOL VOOR BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS HEEMSCHOOL
GO! ATHENEUM ETTERBEEK
GO! ATHENEUM EMANUEL HIEL
GO! MEERTALIG ATHENEUM WOLUWE
GO! TECHNISCH ATHENEUM VICTOR HORTA
GO! ATHENEUM BRUSSEL
GO! ATHENEUM ANDERLECHT
GO! COOVI
GO! LYCEUM MARTHA SOMERS
GO! TECHNISCH ATHENEUM JETTE
GO! ATHENEUM UNESCO SCHOOL
GO! FOR BUSINESS
GO! TECHNISCH ATHENEUM ZAVELENBERG
GO! ATHENEUM UKKEL
GO! COMENIUS
GO! KUNSTHUMANIORA BRUSSEL
GO! CASTOR CENTRUM LEREN EN WERKEN

8.5.2 Organisatie en beleid

De scholengemeenschap is in volle transitie als gevolg van de modernisering. Het eerste jaar van de eerste graad is opgestart. Alle scholen zetten meer in op remediëring, verdieping en verbreding en hebben creatieve oplossingen gezocht om de pakketten een wervende naam te geven (onder meer: BOOST; TURBO-klas; Flexi-klas; STER-uur; X-tra en KI-Lab). Door het wegvallen van de klassieke

leerplannen en de lessentabellen, hebben we verder gewerkt aan de professionalisering van de teams ter voorbereiding van de nieuwe aanpak.

Een schooloverstijgende werkgroep werkt, in overleg met de PBD en een andere scholengroep, rond de evaluatie van de Transversale eindtermen.

Nieuwe programmaties werden voorbereid als gevolg van de profilering van de scholen. Met onze 17 secundaire scholen willen we maximaal het aanbod uit de matrix aanbieden. In dit kader hebben we ook gewerkt aan de plannen voor twee nieuwe schoolgebouwen op nieuwe locaties. In november 2020 voorzien we immers de verhuis van LMS naar de site in de buurt van Tour en Taxis. Atheneum Brussel staat ook gepland voor 2021. Hierdoor hebben we de profilering van beide scholen in beperkte mate bijgestuurd. Er is immers een overaanbod aan doorstroomgerichte studierichtingen. De uitbreiding van de huidige BSO-school Victor Horta naar een volwaardig domeinaanbod zit in de planningsfase.

8.5.3 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Enkele directies gingen met pensioen waaronder sterkhouders Patrick Declercq. Het lerarentekort zet zich ook door in een beperkte interesse voor het ambt van directeur. Toch hebben we voor 6 van onze secundaire scholen nieuwe sterkhouders gevonden, uit onze eigen scholengroep op één uitzondering na. In Ukkel hebben we een directeur kunnen aanstellen met meer dan 10 jaar ervaring in een andere scholengroep. Allen kregen ze meteen het verder uitrollen van de modernisering op hun bord.

In onze school voor buitengewoon onderwijs, de Heemschool, hebben we samen met de collega van het basisonderwijs een nieuwe organisatiestructuur opgezet. Het directieteam onder leiding van een ervaren collega draagt er toe bij dat de kinderen vanuit het basisonderwijs naadloos kunnen overgaan naar het secundair niveau. De optimalisering van de samenwerking tussen de verschillende schoolteams en MPI en IPO, is het resultaat van groot engagement en betrokkenheid.

Onze hotelschool COOVI heeft nieuwe gebouwen in gebruik genomen voor bakkerij, slagerij en voor de verdeling van voeding en hulpmiddelen. Er werd verder ingezet op co-teaching en hiervoor werden enkele lokalen verbouwd.

8.5.4 Toekomstige uitdagingen en ambities

Het verder uitrollen van de modernisering vergt een groot deel van de inspanningen in onze scholen. De leerprogramma's worden in een hels tempo klaargestoomd door de PBD, maar komen toch redelijk laat in het schooljaar toe op de scholen. Bovenop de normale werking komt dan nog het voorbereiden van een totaal nieuwe aanpak, door het wegvallen van de klassieke vakken. Leerkrachten ervaren de moeilijkheden bij het opstellen van de leerdoelen voor de leerlingen, gezien de gedeelde verantwoordelijkheid over meerdere leerkrachten.

Toch is de nieuwe aanpak ook uitdagend en merken we een groot engagement bij de teams. We zetten ook verder in op de leerlingbegeleiding via het platform dat we in 2019 hebben versterkt. De zorg voor leerlingen klinkt steeds luider, ook op het vlak van schoolloopbaanontwikkeling.

De uitdagingen zijn groter dan ooit. De infrastructuur van de scholen verder aanpassen aan de nieuwe noden zal nog meerdere jaren in beslag nemen.

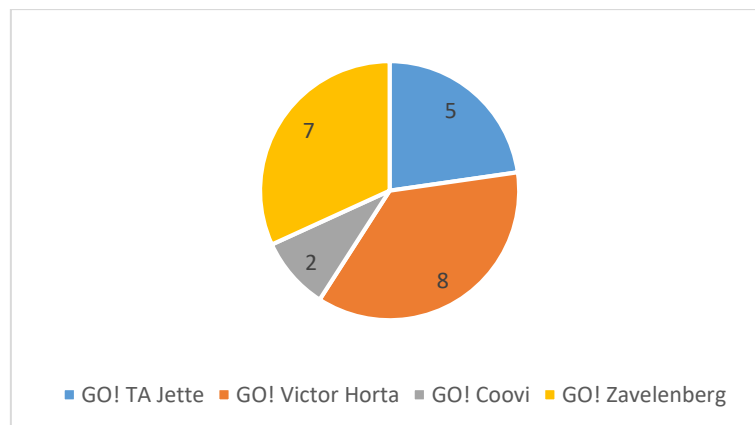
De verwachte groei van het aantal leerlingen in het secundair zet een grote druk op de ontplooiing van de scholen. Voornamelijk in het vinden van bijkomende personeelsleden.

8.5.5 Duaal leren

In 2018 boden drie scholen binnen de scholengroep duaal leren aan. Het GO! Technisch atheneum Jette had 6 leerlingen, het GO! Atheneum Emanuel Hiel Schaarbeek-Evere 7 en het GO! Technisch atheneum Zavelberg Sint-Agatha-Berchem had 3 leerlingen die duaal leerden. In totaal groeide het aantal leerlingen in duaal leren van de scholengroep van 16 in 2018 naar 22 in 2019 (septembertelling).

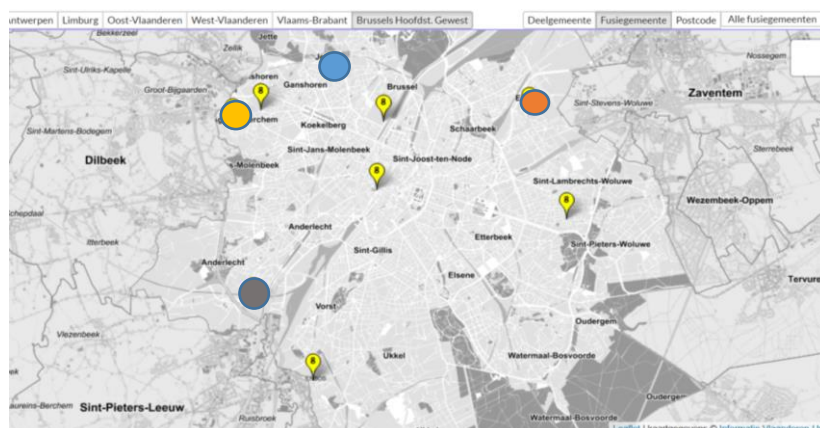
Het taartdiagram geeft het aantal leerlingen die duaal leren per school weer. Het valt meteen op dat sinds schooljaar 2018-2019 GO! COOVI ook duaal leren aanbiedt (2 leerlingen). Enkel de interne cijfers van de scholengroep zijn momenteel beschikbaar, een vergelijking met de andere netten in Brussel of Vlaanderen kan nog niet gemaakt worden.

Taartdiagram 5: Aantal leerlingen duaal leren GO! Brussel

Vier scholen binnen de scholengroep bieden duaal leren aan. Het GO! Technisch atheneum Jette onderwijst 5 leerlingen waarvan 4 in kindercare en 1 leerling in zorgkunde, het GO! Victor Horta Schaarbeek-Evere 8 leerlingen in logistiek, het GO! COOVI 2 leerlingen en het GO! Technisch atheneum Zavelberg Sint-Agatha-Berchem onderwijst 7 leerlingen, waarvan 1 in 6 ruwbouw, 2 in 6 elektriciteit, 1 in 5 ruwbouw en 3 in 5 elektriciteit.

Kaart met de locaties van duaal leren binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De kleuren komen overeen met de kleuren in het taartdiagram dat u hiervoor ziet.

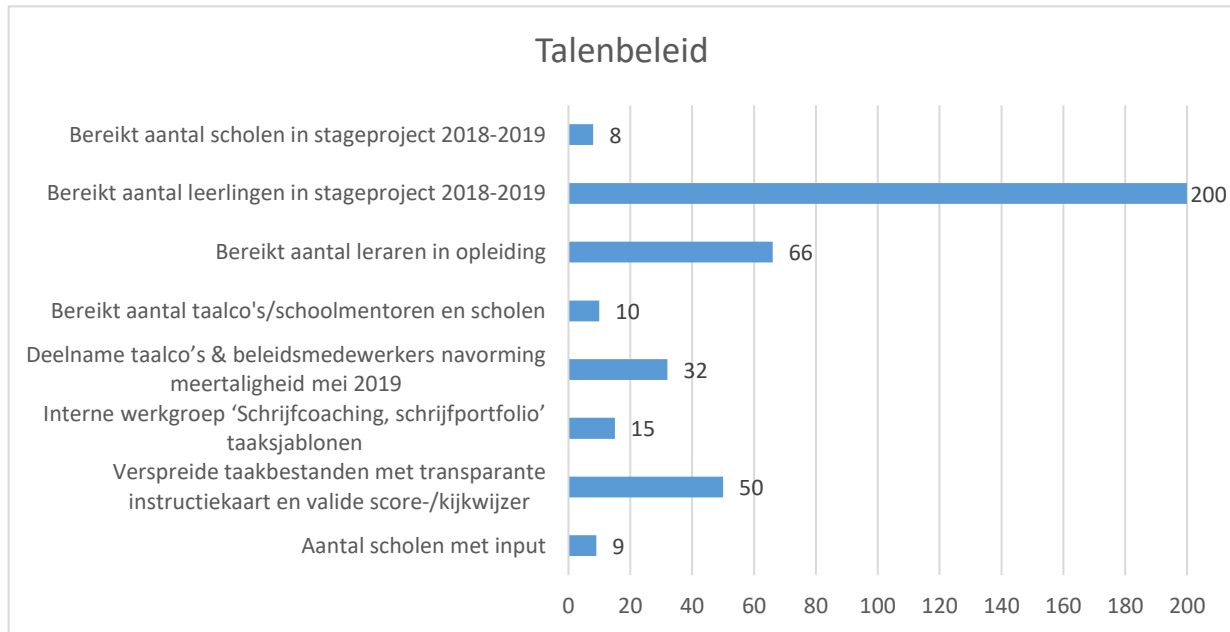

Door gebrek aan cijfers van de andere netten kunnen we niet verder onderzoeken of Brussel de trend volgt die over heel Vlaanderen valt op te merken, namelijk of het GO! marktaandeel ruim boven het gemiddelde GO! SO aandeel ligt.

8.5.6 Talenbeleid Secundair onderwijs

Ter ondersteuning van de scholen bewaken we mee de kwaliteit en versterken we het breed beginbeeld taalvaardigheid, taalontwikkelen lesgeven en beleidsvoerend vermogen binnen talenbeleid. We trachten het halen van de *benchmarks* op dat vlak te versterken door dit te begeleiden.

Grafiek 26: Taalontwikkende initiatieven Talenbeleid SO

Zoals de grafiek hierboven aantoont doen we dit door het begeleiden van taalontwikkende initiatieven, proactief zowel als curatief, op maat van de school, lln.-populatie met grote aandacht voor valide evaluatie van taaltaken en leesbeleid, projecten taalontwikkelen onderwijs in de zaakvakken en handelingsonderzoek binnen de projecten.

Hierbij werden partnerschappen tussen leerkrachten over scholen heen opgezet.

Belangrijke gebeurtenissen, realisaties en focus in 2019

'Science driven' navorming & brede 'teacher driven' initiatieven rond meertaligheid, begeleiding uitschrijven leesbeleid & delen voorbeeldpraktijken, ondersteunen van specifieke initiatieven: met feedback en input bij leermiddelen, het verder verfijnen van de leermiddelen ontwikkeld binnen de werkgroep 'Taal & wiskunde', advies, input met instructiekaarten, kijkwijzer en feedback bij proefmateriaal van iSTEM.

Toekomstige uitdagingen en ambities

- De lat hoog voor het onderwijs Nederlands; vakbevoegdheid bewaken
- Taaklast taalcoördinatoren beheersen
- Consolideren voorloperpraktijken op vlak van schrijfvaardigheidsonderwijs en valide evaluatie daarvan, meertalige inzet van kijkwijzers
- Leesbeleid verdiepen (+ link basisonderwijs)
- Professionaliseren rond betekenisoverleg – (te) weinig beheerste, moeilijke techniek
- Ontwikkelwerk verder aanzwengelen, zoveel als mogelijk 'teacher driven'
- 'Keeping CLILL honest': vakkundig oefenen van een weinig gebruikte/geoefende onderwijs- of aangeleerde taal, of een in de taalcontext ondervertegenwoordigde taal, binnen zaakvakken

Extra info

Graag wil de taalcoördinator in de loop van 2020-2021 het thema voor een brede navorming met de taalcoördinatoren (her)opnemen: met name een studiemoment omtrent 'The Portrait Method' (Sabine Dierick & Ilse Geerinck), of nog: portretteren van (stagelopende) leraren in opleiding en/of van leerlingen, als evaluerende tool, een techniek die dicht aanleunt bij de door de taalco's toegepaste techniek van narratieve evaluatie in de diverse stageprojecten tutorlezen en schrijfcoaching – een techniek waarvan we bijzonder lovende feedback ontvangen én van de lerenopleidingen én van de student-leraars.

8.5.7 Leerlingenkenmerken

Voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs zijn een aantal socio-economische kenmerken gekend. Onder andere de gezinstaal, het opleidingsniveau van de moeder, een schooltoelage en de buurt waar de leerling woont, bepalen samen de onderwijskansarmoede-indicator (OKI). Wanneer een leerling thuis bijvoorbeeld een andere taal spreekt dan de onderwijstaal Nederlands kan dit risicovol zijn. Hetzelfde geldt als de moeder maximaal het lager secundair onderwijs heeft afgewerkt of de leerling een schooltoelage gekregen heeft. Als de leerling in een buurt woont waar een hoge mate van schoolse vertraging opgetekend wordt, draagt dit ook bij tot een hogere OKI-score.

1. Thuis taal niet-Nederlands
 2. Laag opleidingsniveau moeder
 3. Schooltoelage ontvangen
 4. Buurt met hoge mate van schoolse vertraging
- **OKI-score**

Onderstaande tabel geeft de situatie van de Brusselse leerlingen in het voltijds secundair onderwijs en DBSO weer (de OKI-score is niet gekend voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs). De Scholengroep Brussel telt in zijn geheel 5.962 secundaire leerlingen (zonder buitengewoon onderwijs). 67,2% van deze leerlingen spreekt thuis bijvoorbeeld geen Nederlands. De laatste rij 'Totaal' geeft de situatie in Brussel weer overheen alle netten. 65,6% van alle Brusselse secundaire leerlingen spreekt dus thuis geen Nederlands. De Scholengroep Brussel heeft met andere woorden procentueel meer leerlingen die thuis geen Nederlands spreken dan algemeen in Brussel. Bij elk kenmerk valt op dat de scholengroep een hoger percentage leerlingen heeft dan algemeen in Brussel.

Tabel 14: OKI kenmerken Brusselse leerlingen

Onderwijsnet	Thuis taal niet-Nederlands	Laag opleidingsniveau moeder	Schooltoelage	Buurt	Aantal leerlingen
GO!	67,2%	42,4%	48,4%	83,5%	5.962
Officieel gesubsidieerd onderwijs	87,3%	65,0%	51,7%	91,1%	801
Katholiek onderwijs	62,6%	33,2%	40,3%	73,3%	8.837
Totaal	65,6%	38,3%	44,0%	78,1%	15.600

Een leerling kan echter aan verschillende kenmerken tegelijk voldoen. Volgende tabel 14 geeft het percentage Brusselse leerlingen weer per categorie. Slechts 7,1% van de secundaire leerlingen van de

scholengroep voldoet aan geen enkel kenmerk (tikt aan op 0 kenmerken). In het algemeen in Brussel, overheen alle netten, voldoet 9,1% van de secundaire leerlingen aan geen enkel kenmerk. Men kan dus concluderen dat de scholengroep meer leerlingen heeft die aan verschillende kenmerken voldoen dan algemeen in Brussel.

Tabel 15: Percentage Brusselse leerlingen per OKI kenmerk

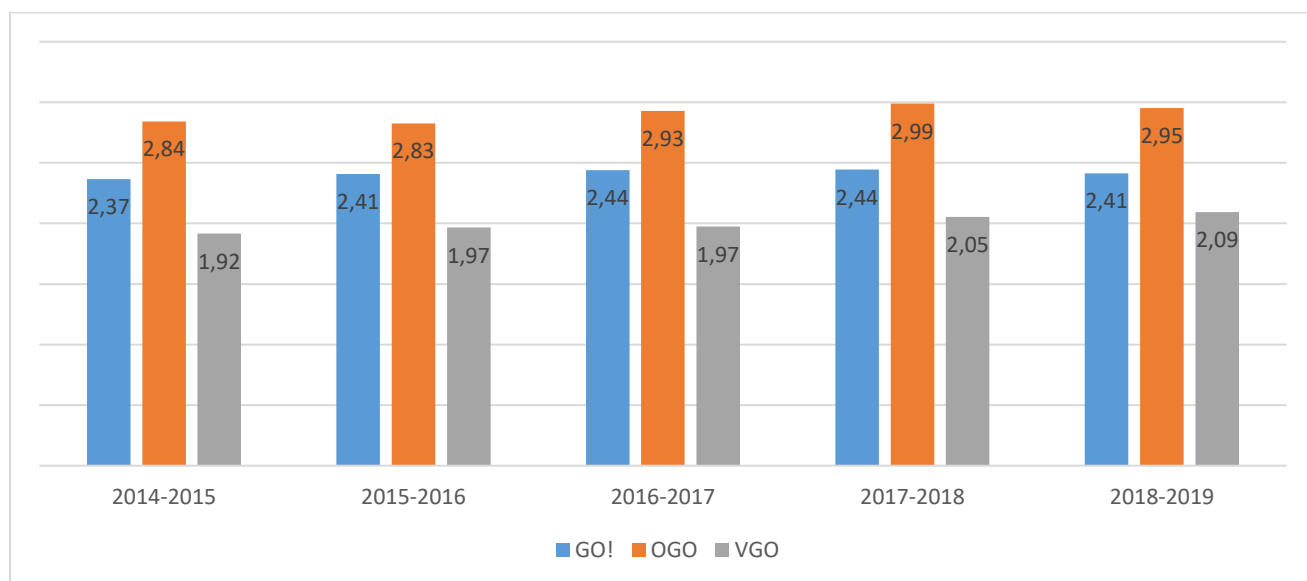
Onderwijsnet	Tikt aan op 0 kenmerken	Tikt aan op 1 kenmerk	Tikt aan op 2 kenmerken	Tikt aan op 3 kenmerken	Tikt aan op 4 kenmerken	Aantal leerlingen
GO!	7,1%	19,1%	22,5%	28,0%	23,4%	5.962
Officieel gesubsidieerd onderwijs	1,1%	4,9%	20,5%	44,8%	28,7%	801
Katholiek onderwijs	11,1%	23,6%	25,7%	23,8%	15,8%	8.837
Totaal	9,1%	20,9%	24,2%	26,5%	19,3%	15.600

De hoeveelheid kenmerken waaraan een leerling voldoet, bepaalt de OKI-score. Hoe risicovoller de situatie van de leerling, hoe hoger de OKI-score. Een lagere sociaaleconomische status resulteert dus in een hogere OKI-score. Indien een leerling aan geen enkel kenmerk voldoet, heeft hij/zij een OKI-score van 0. Een leerling die thuis geen Nederlands spreekt, waarvan de moeder laag is opgeleid, een schooltoelage ontvangt en woont in een buurt met hoge mate van schoolse vertraging heeft een OKI-score van 4.

Overheen heel Vlaanderen bedraagt de gemiddelde OKI-score van een leerling 0,96. In Brussel ligt deze score veel hoger, een secundaire leerling die in Brussel naar school gaat, heeft een gemiddelde OKI-score van 2,26. Een secundaire leerling van de Scholengroep Brussel heeft een gemiddelde OKI-score van 2,41.

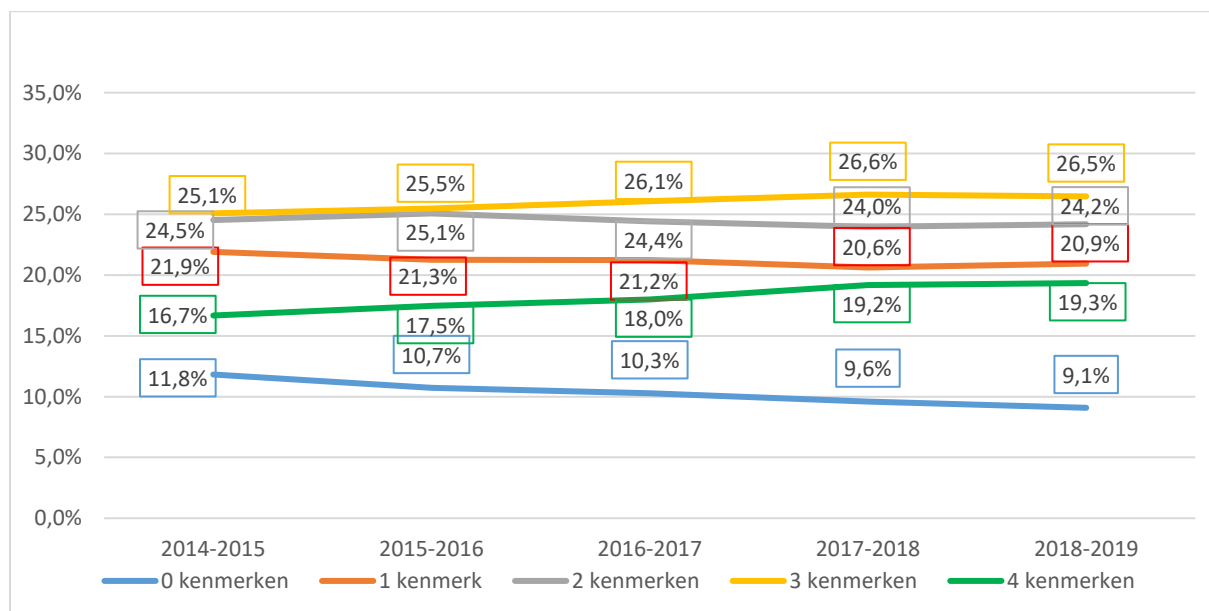
De evolutie van de gemiddelde OKI-score in Brussel wordt per net weergegeven in onderstaande grafiek. Het voltijds gewoon secundair onderwijs en DBSO werden samengevoegd.

Grafiek 27: Evolutie OKI-score gewoon secundair onderwijs in Brussel per net

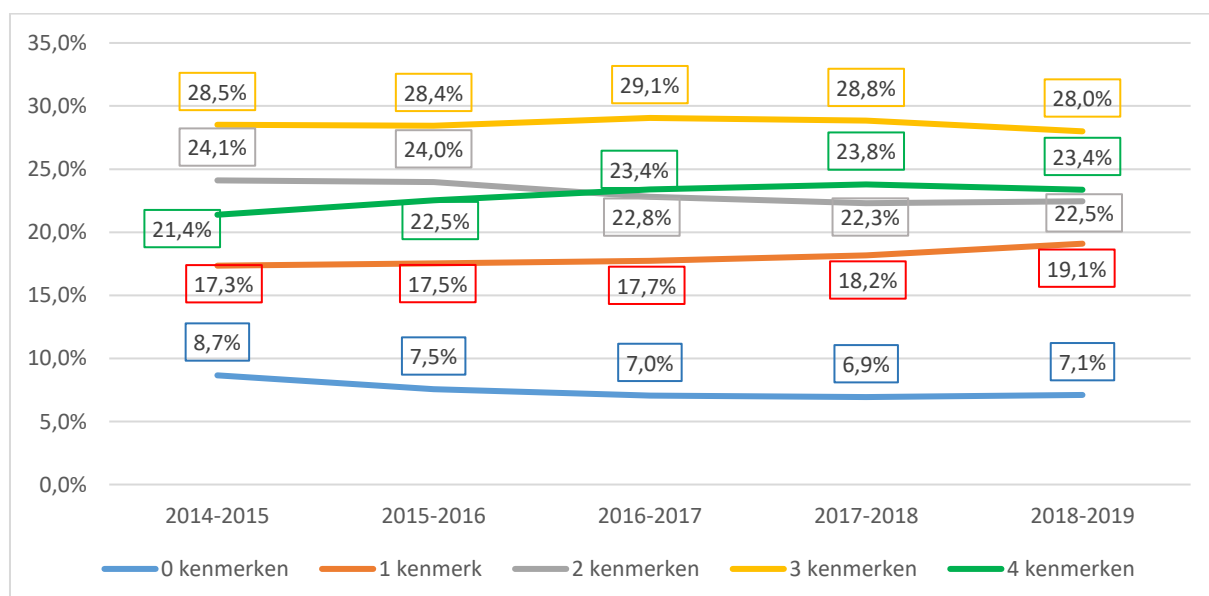
Afgelopen schooljaren nam algemeen in Brussel het aandeel secundaire leerlingen dat aan één (of meer) OKI-kenmerk(en) voldoet toe. Onderstaande grafiek 28 neemt alle secundaire leerlingen in Brussel in het gewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs in rekening. De blauwe lijn, het aandeel leerlingen dat aan geen enkel kenmerk voldoet, nam afgelopen jaren af. Het valt op dat zowel de gele lijn (het aandeel leerlingen dat aan drie kenmerken voldoet) alsook de groene lijn (aandeel 4 kenmerken) stijgt. Steeds meer leerlingen voldoen aan steeds meer kenmerken tegelijk.

Grafiek 28: Evolutie aandeel OKI leerlingen secundair Brussel

Eenzelfde evolutie wordt in onderstaande grafiek 29 weergegeven voor de gewone secundaire leerlingen en DBSO-leerlingen van de scholengroep. Het aandeel leerlingen dat aan geen enkel kenmerk voldoet (blauwe lijn) neemt eveneens af in de scholengroep. Het secundair onderwijs van de scholengroep kent net zoals algemeen in Brussel een toename van het percentage leerlingen dat aan 4 OKI-kenmerken tegelijk voldoet. Steeds meer leerlingen voldoen ook in de scholengroep aan steeds meer kenmerken tegelijk.

Grafiek 29: Evolutie aandeel OKI leerlingen secundair SGR8

8.5.8 Schoolse vertraging

Van leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs wordt de schoolse vordering bijgehouden. DBSO-leerlingen, leerlingen uit het buitengewoon onderwijs, anderstalige nieuwkomers, leerlingen in het modulair onderwijs, leerlingen van het derde leerjaar van de derde graad, Se-n-Se en vierde graad leerlingen zijn niet inbegrepen in de cijfers.

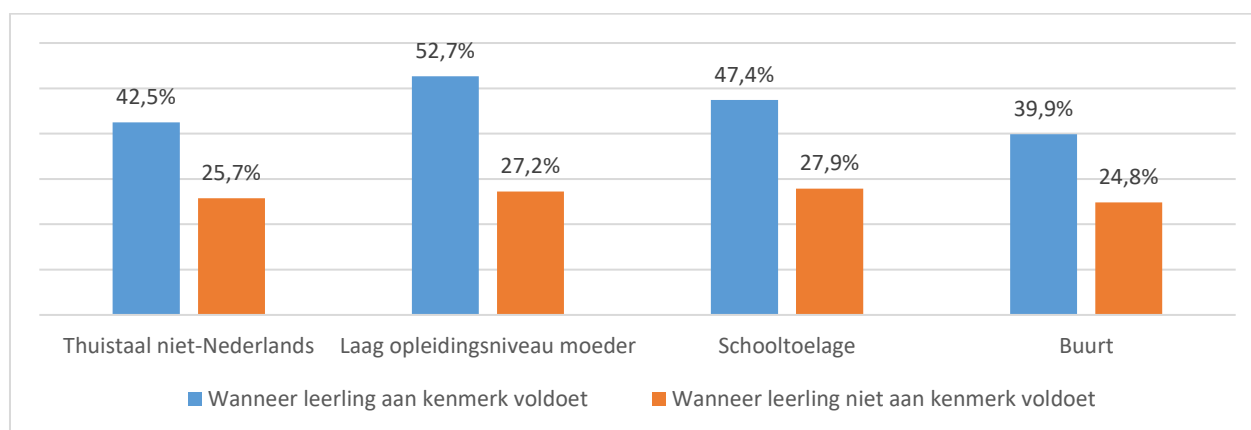
Onderstaande tabel geeft de situatie in Brussel weer opgesplitst volgens onderwijsnet. In de Scholengroep Brussel heeft 42,5% van de leerlingen een schoolse achterstand opgelopen. In het algemeen in Brussel bedraagt dit percentage 36,6% van de leerlingen.

Tabel 16: Schoolse vertraging Brussel secundair onderwijs

Onderwijsnet	Schoolse voorsprong		Schoolse achterstand			Totaal
	+ 1 jaar	Op leeftijd	-1 jaar	-2 jaar	> -2 jaar	
GO!	1,1%	56,4%	31,7%	8,9%	1,9%	100,0%
Officieel gesubsidieerd onderwijs		32,3%	40,6%	19,9%	7,1%	100,0%
Katholiek onderwijs	1,7%	67,5%	23,2%	6,4%	1,2%	100,0%
Totaal	1,4%	62,0%	27,1%	7,8%	1,7%	100,0%

Waarom de scholengroep procentueel een groter aantal leerlingen heeft met schoolse vertraging dan algemeen in Brussel kan door verschillende factoren verklaard worden. Onderstaande grafiek maakt duidelijk dat de verschillende OKI-kenmerken een rol kunnen spelen in de schoolse vertraging van leerlingen. Per kenmerk wordt het percentage leerlingen met een schoolse vertraging in Brussel weergegeven. Van alle Brusselse secundaire leerlingen die thuis geen Nederlands spreken, heeft 42,5% een schoolse vertraging. Van de groep Brusselse secundaire leerlingen die thuis wel Nederlands spreken, heeft slechts 25,7% een schoolse vertraging. Voor elk kenmerk valt meteen op dat als leerlingen voldoen aan het kenmerk (blauwe balken) er een hoger percentage leerlingen met schoolse vertraging op te merken valt dan wanneer de leerling niet aan het OKI-kenmerk voldoet (oranje balken).

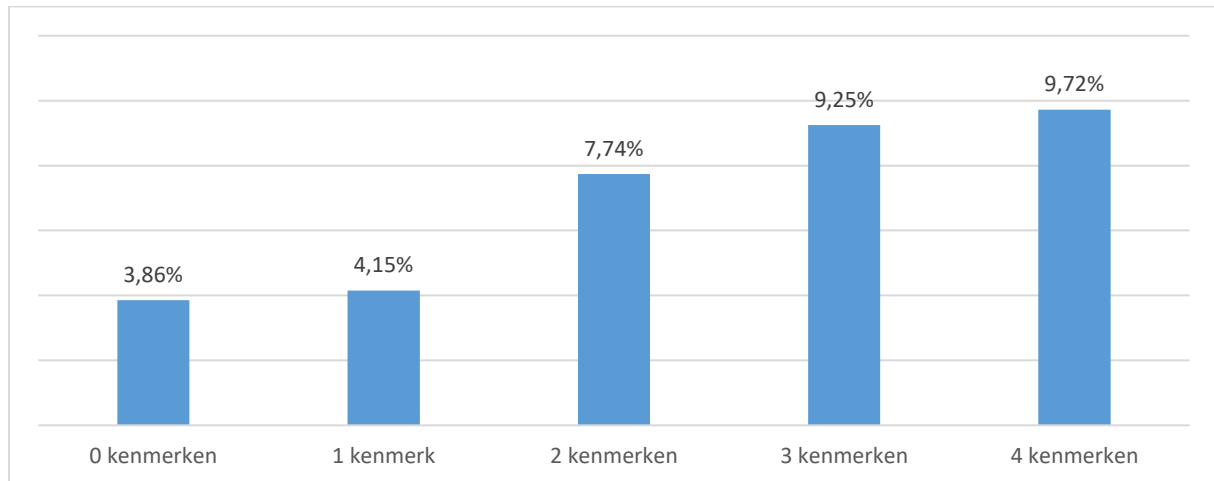
Grafiek 30: Schoolse vertraging en OKI kenmerken SO Brussel

8.5.9 Zittenblijvers

Onderstaande grafiek geeft de situatie van het voltijds gewoon secundair onderwijs in Brussel weer. Gemiddeld is 7,4 procent van de voltijdse gewone secundaire leerlingen in Brussel blijven zitten. Van alle leerlingen die aan geen enkel OKI-kenmerk voldoen, is slechts 3,86 procent een zittenblijver. Het valt meteen op dat aan hoe meer OKI-kenmerken leerlingen voldoen, hoe hoger het percentage zittenblijvers wordt. In de groep leerlingen die aan alle OKI-kenmerken voldoen, is een hoger percentage leerlingen (9,72%) een zittenblijver.

Grafiek 31: Percentage zittenblijvers per aantal OKI-kenmerken SO Brussel

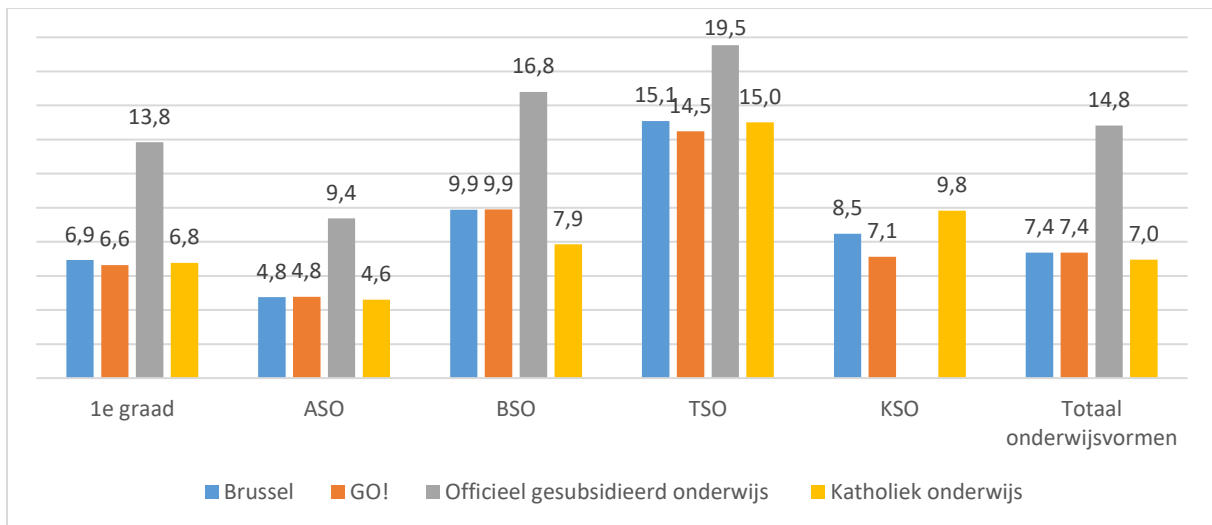

Uit het vorige gedeelte leerlingenkenmerken werd reeds duidelijk dat de scholengroep per OKI-kenmerk procentueel meer leerlingen heeft dan algemeen in Brussel. Daarbovenop werd ook duidelijk dat de scholengroep een groter aandeel leerlingen heeft dat aan verschillende kenmerken tegelijk voldoet (3 of 4) dan algemeen in Brussel. Deze feiten kunnen bijdragen tot een hogere schoolse vertraging van de scholengroep in vergelijking met algemeen in Brussel. Aangezien voor andere netten enkel gegroepeerde resultaten weergegeven worden is het niet mogelijk om deze hypothesen effectief te toetsen.

De culturele achtergrond van leerlingen en de ouderbetrokkenheid kunnen eveneens verklaringen zijn voor het groter percentage leerlingen met schoolse vertraging in het GO! Brussel.

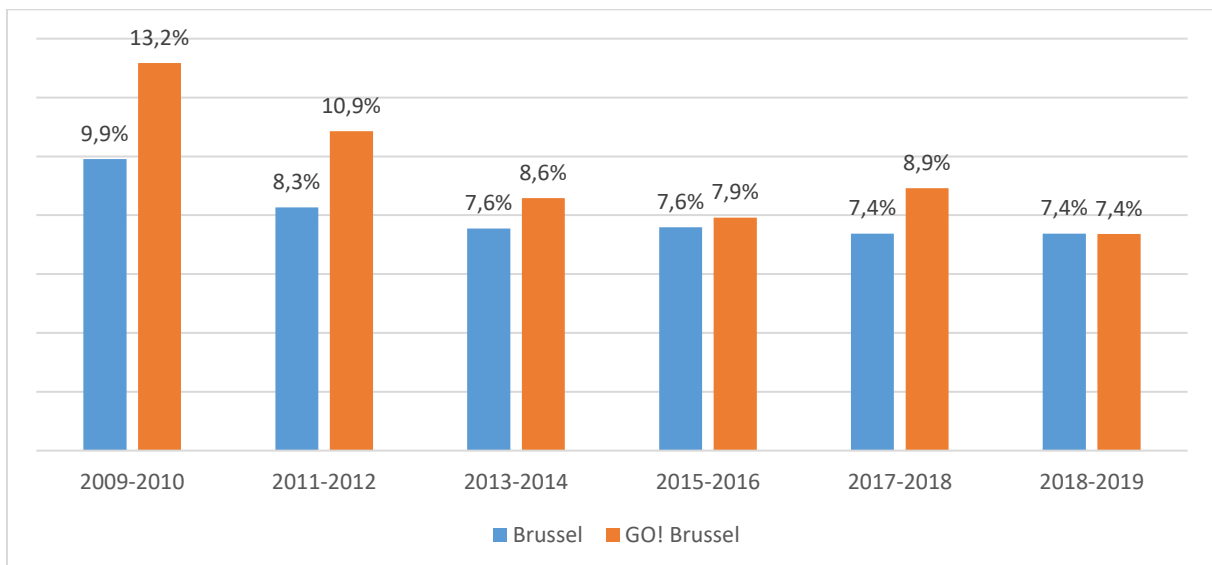
Onderstaande grafiek geeft het aandeel zittenblijvers per onderwijsvorm weer in Brussel per net. Over alle netten heen in Brussel is 6,9% van de secundaire leerlingen in de eerste graad een zittenblijver. De overige 93,1% zijn niet-zittenblijvers in de eerste graad in Brussel. De blauwe balken geven de percentages over alle netten heen in Brussel weer. Het valt op dat in elke onderwijsvorm de scholengroep (oranje balken) ongeveer een even groot aandeel zittenblijvers heeft dan algemeen in Brussel (blauwe balken). Over alle onderwijsvormen heen ('totaal onderwijsvormen') is het percentage zittenblijvers van de scholengroep gelijk aan het aandeel zittenblijvers algemeen in Brussel. Aangezien het officieel gesubsidieerd onderwijs geen KSO inricht in Brussel, kan geen aandeel zittenblijvers weergegeven worden.

Grafiek 32: Percentage zittenblijvers per onderwijsvorm in Brussel per net

In 2009-2010 was 9,9 procent van alle leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs in Brussel een zittenblijver. De blauwe balken in onderstaande grafiek weerspiegelen de gegevens van alle leerlingen in Brussel. De verschillende netten werden samengevoegd. Doorheen de verschillende schooljaren valt op dat de blauwe balken verlagen, met andere woorden een steeds kleiner aandeel van de leerlingen in Brussel is een zittenblijver. Het aandeel zittenblijvers van de scholengroep (oranje balken) verkleint eveneens doorheen afgelopen schooljaren. In 2018-2019 is voor het eerst het aandeel zittenblijvers van de scholengroep gelijk aan het aandeel zittenblijvers algemeen in Brussel.

Grafiek 33: Evolutie percentage zittenblijvers gewoon voltijds secundair onderwijs Brussel en SGR8

8.5.10 Attesten

Een oriënteringsattest vermeldt of een leerling al dan niet geslaagd is voor een leerjaar en naar welke studierichtingen de leerling kan doorstromen. Er zijn drie soorten: het A-attest, het B-attest en het C-attest. In het eindjaar van de opleiding wordt geen attest gegeven maar een studiebewijs. Een leerling ontvangt wel een C-attest als deze niet geslaagd is.

- Een **A-attest** betekent geslaagd. De leerling kan overgaan naar een volgend leerjaar en kan vrij de studierichting kiezen.
- Een **B-attest** betekent geslaagd, maar er werden voor één of meer vakken minder goede resultaten behaald. De klassenraad beslist dat de leerling uitgesloten wordt voor een onderwijsvorm of voor één of meer studierichtingen.
- Een **C-attest** betekent niet geslaagd, de leerling moet het leerjaar overdoen.

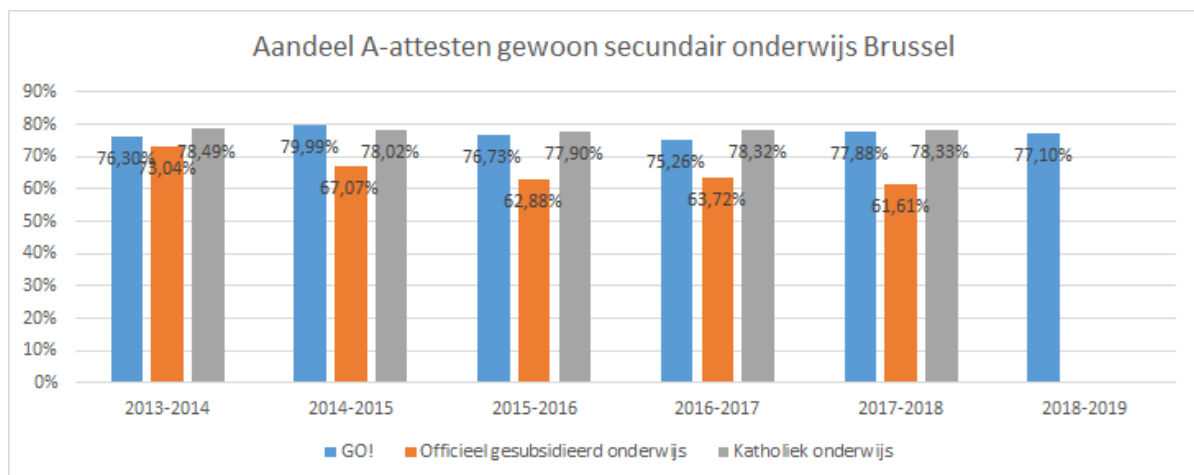
Onderstaande tabel geeft het aandeel uitgereikte A-attesten, B-attesten en C-attesten in juni 2019 weer in het gewoon secundair onderwijs van de scholengroep. Het aantal A-attesten ligt net zoals afgelopen schooljaren onder 80%.

Tabel 17: *Uitgereikte attesten gewoon secundair onderwijs SGR 8*

2018-2019 Gewoon SO	A-attest	B-attest	C-attest	Uitgesteld
Percentage	77,1	10,98	7,16	4,75

Het GO! gaf reeds aan dat scholengroepen met een lage OKI-score een hoger percentage A-attesten uitreiken dan scholengroepen met een hoge OKI-score. Hoewel de scholengroep binnen het GO! vergeleken kan worden, is het omwille van de OKI-scores betekenisvoller om in te zoomen op de Brusselse situatie. Onderstaande grafieken geven de evoluties van het aandeel A-, B-, C-attesten weer in Brussel. De scholengroep wordt vergeleken met de andere onderwijsnetten. De meest recente gegevens van het officieel gesubsidieerd onderwijs en katholiek onderwijs in Brussel werden nog niet vrijgegeven.

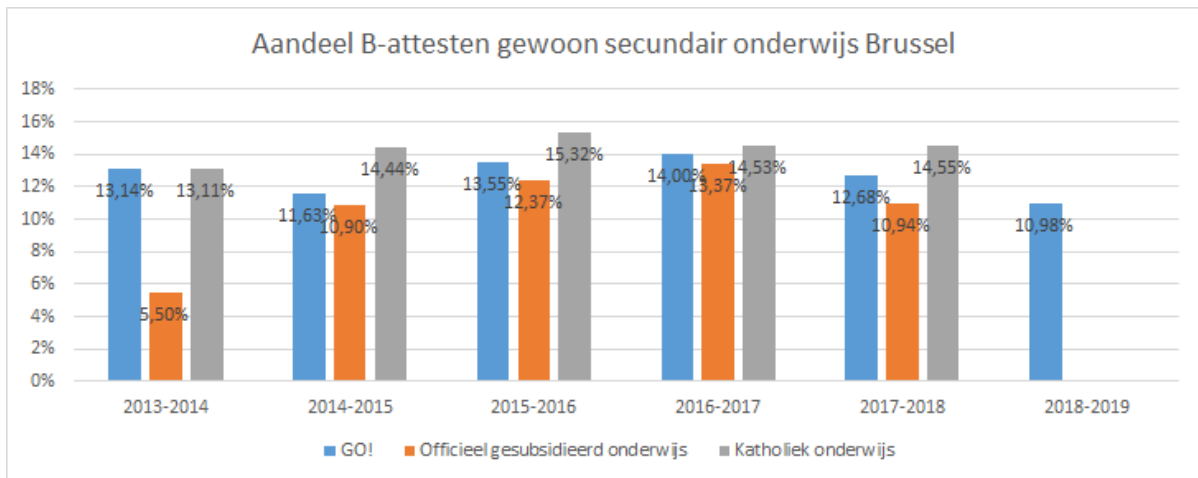
Grafiek 34: *Aandeel A-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel*

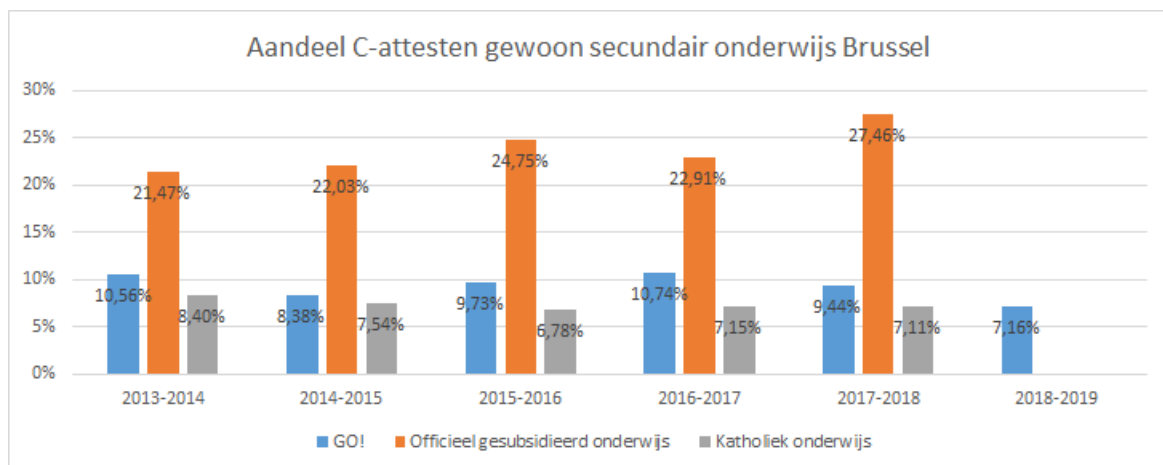
Het aandeel A-attesten blijft stabiel doorheen de verschillende schooljaren en is vergelijkbaar met het katholiek onderwijs in Brussel. Uit onderstaande grafieken valt grafisch op te merken dat het katholiek onderwijs meer B-attesten uitreikt en de scholengroep meer C-attesten. In het aandeel attesten van de scholengroep in 2018-2019 werden de uitgestelde attesten apart geteld. 4,75% van de gewone

secundaire leerlingen kreeg in juni 2019 nog geen attest. Men kan dus nog niet concluderen dat het aandeel B- en C-attesten van de scholengroep gedaald is.

Grafiek 35: Aandeel B-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel

Grafiek 36: Aandeel C-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel

8.5.11 Uitsluitingen

In 2018-2019 registreerde het CLB 144 definitieve uitsluitingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs, buitengewoon onderwijs en het DBSO van de scholengroep. Een vergelijking met andere netten in Brussel of met andere scholengroepen van het GO! is onmogelijk, deze gegevens zijn niet gekend voor 2018-2019.

De cijfers over uitsluitingen kunnen ruis of fouten bevatten. Het monitoren van tuchtcodes (T-codes) is nog niet optimaal, zoals ook door een bevoegde VLOR-werkgroep werd aangemerkt. Scholen moeten ze elektronisch verzenden en kunnen daarbij fouten maken. Er is veel variatie tussen scholen mogelijk.

Daarom kiest de scholengroep ervoor om startende vanaf 2018-2019 de cijfers te gebruiken die het CLB ons aanreikt. Op die manier kunnen we volgende jaren met gebruik van dezelfde bron een vergelijking maken.

Voor schooljaar 2018-2019 zijn momenteel enkel het aantal uitsluitingen van de scholengroep gekend, een vergelijking met het regionaal gemiddelde kan dus nog niet gemaakt worden.

8.5.12 Beroepen en klachten

In 2018-2019 werden in het secundair onderwijs 19 beroepsschriften tegen uitgereikte B- of C-attesten genoteerd.

Tabel 18: *Overzicht beroepen tegen attesten SGR8*

Totaal 2018-2019	Ontvankelijk	Onontvankelijk	Geground	Ongegrond
Secundair: 19	18	1	11	8

Er werden 9 beroepsschriften tegen definitieve uitsluitingen opgetekend. In het secundair onderwijs werd ook 1 ontvankelijke klacht ontvangen.

8.5.13 Conclusie secundair onderwijs

De Scholengroep Brussel telt 6.070 leerlingen in 17 secundaire scholen. De heer Erwin De Mulder is coördinerend directeur van deze scholen. In de 15 gewone secundaire scholen worden 5.756 leerlingen onderwezen. In de Heemschool krijgen 108 leerlingen les in het buitengewoon secundair onderwijs en telde de scholengroep 206 DBSO-leerlingen in Castor Centrum leren en werken.

Als gevolg van modernisering is de scholengemeenschap in volle transitie, er is verder gewerkt aan de professionalisering van de teams. Nieuwe programmaties werden voorbereid als gevolg van de profilering van de scholen. In dit kader werd ook gewerkt aan de plannen voor twee nieuwe schoolgebouwen op nieuwe locaties. De infrastructuur van de scholen zal komende jaren verder aangepast worden aan de nieuwe noden. De hotelschool COOVI heeft reeds in 2019 nieuwe gebouwen in gebruik genomen.

Het lerarentekort laat zich ook merken in een beperkte interesse voor het ambt van directeur. Enkele directies gingen met pensioen maar er werden voor alle secundaire scholen nieuwe sterkhouders gevonden. De verwachte groei van het aantal leerlingen in het secundair onderwijs zet een grote druk op de ontplooiing van de scholen, voornamelijk in het vinden van bijkomende personeelsleden.

In de Heemschool (buitengewoon onderwijs) werd een nieuwe organisatiestructuur opgezet in samenwerking met de collega van het basisonderwijs. Dit draagt er toe bij dat de kinderen uit het basisonderwijs naadloos kunnen overgaan naar het secundair onderwijs.

De Scholengroep Brussel kent in het gewoon secundair onderwijs procentueel meer leerlingen dat thuis geen Nederlands spreekt dan algemeen in Brussel. Hetzelfde geldt voor de overige OKI-kenmerken 'laag opleidingsniveau moeder', 'schooltoelage' en 'buurt'. Voor elk OKI-kenmerk apart heeft de scholengroep een groter aandeel leerlingen dan het Brussels gemiddelde.

Afgelopen schooljaren nam algemeen in Brussel het aandeel secundaire leerlingen dat aan één (of meer) OKI-kenmerk(en) voldoet toe. De scholengroep kent eenzelfde trend. Het secundair onderwijs van de scholengroep heeft echter een groter aandeel leerlingen dat aan één of meerdere OKI-kenmerken voldoet dan gemiddeld in Brussel.

De scholengroep heeft dus per OKI-kenmerk procentueel meer leerlingen dan algemeen in Brussel. Daarbovenop werd ook duidelijk dat de scholengroep een groter aandeel leerlingen heeft dat aan verschillende kenmerken tegelijk voldoet (3 of 4) dan algemeen in Brussel. Deze feiten kunnen bijdragen tot een hogere schoolse vertraging van de scholengroep in vergelijking met algemeen in Brussel.

Het aandeel zittenblijvers van de scholengroep verkleint doorheen afgelopen schooljaren. In 2018-2019 is voor het eerst het aandeel zittenblijvers van de scholengroep gelijk aan het aandeel zittenblijvers algemeen in Brussel.

Het aandeel A-attesten blijft stabiel doorheen de verschillende schooljaren en is vergelijkbaar met het katholiek onderwijs in Brussel. We merken op dat het katholiek onderwijs meer B-attesten uitreikt en de scholengroep meer C-attesten.

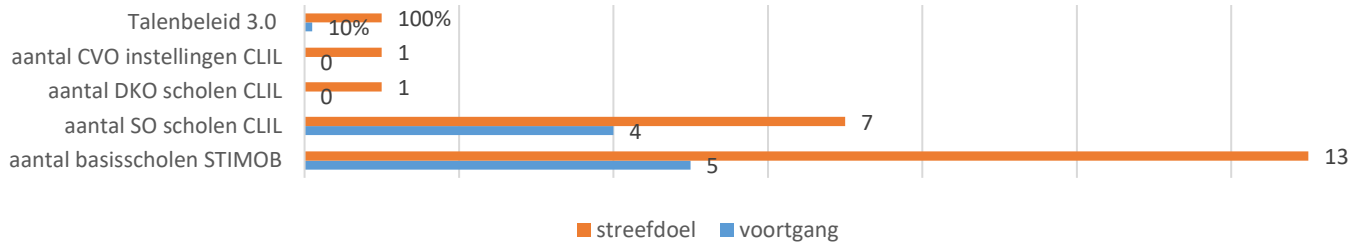
Op het eerste zicht neemt het aantal uitsluitingen of tuchtmaatregelen in het secundair onderwijs de laatste jaren af. De scholengroep wil deze evolutie voortzetten.

SD 3 VERSTERKEN TALENBELEID

SD 7 SAMENWERKINGSVERBANDEN/ PARTNERSCHAPPEN

CLIMOB

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

Reeds heel wat jaren is onze scholengroep voortrekker als het gaat over het leren van talen binnen onderwijs. Clil en STIMOB zijn als het ware een vast onderdeel geworden in heel wat van onze scholen naast het alom gekende formeel talenonderwijs waarvoor we tot ver buiten onze grenzen bekend zijn. Niet vreemd natuurlijk als je weet dat wij als scholengroep in Brussel ons in het centrum van Europa en in een wereldstad bevinden.

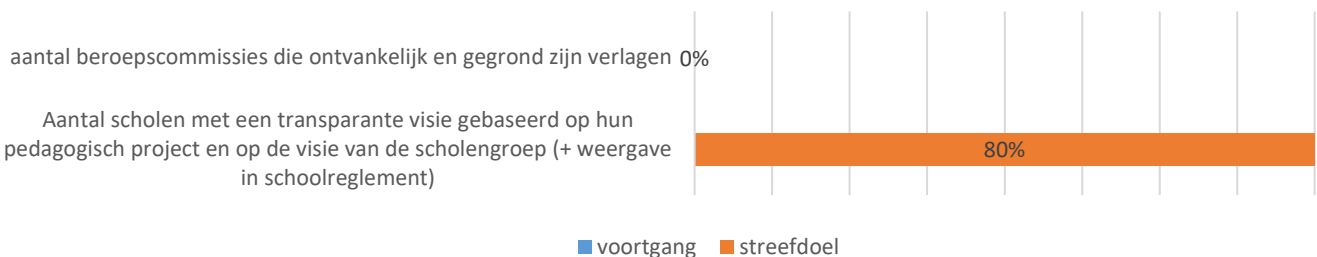
Om dit te versterken werkt de werkgroep een talenbeleid 3.0 uit. Hiervoor werden verschillende partners gevraagd deel te nemen aan een denktank. Opzet hier is om rekening houdend met onze eigen Brusselse context, vanuit visie het aantal instellingen die inzetten op meertaligheid sterk te verhogen.

SD 2 BEVORDEREN ONTWIKKELEN EN BEWAKEN KWALITEIT

SD4 GELIJKE KANSENBELEID

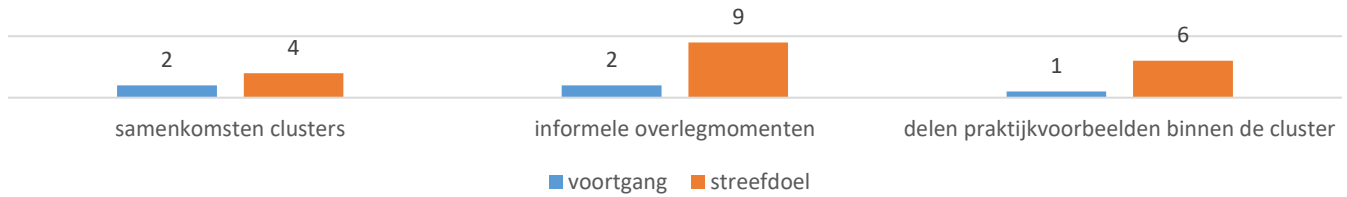
Evaluatiebeleid

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De werkgroep evaluatiebeleid wenst scholen te ondersteunen in de uitwerking van een schooleigen evaluatiebeleid dat representatief is voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie in de scholen is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Een hele uitdaging voor deze werkgroep. De nulmeting is hier van primordiaal belang als BSA om een tijdspad uit te tekenen. Door hierop in te zetten wil de werkgroep het aantal beroepen die ontvankelijk en gegrond zijn verminderen.

Krachtige directieteams

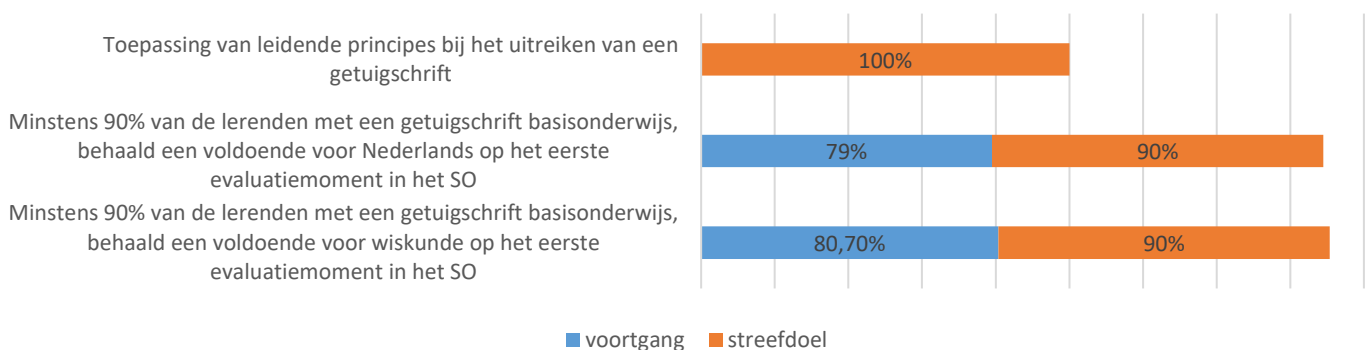

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De scholengroep wil groeien als lerende organisatie en hierbij alle actoren professionaliseren. Hiervoor zet de werkgroep krachtige directieteams in op sharing best practices onder directies binnen een cluster. Er werden tien geografische clusters samengesteld, met een eerste clusterlunch in juni 2019. Deze werkwijze werd op het seminarie CvD verdergezet met gerichte opdrachten, bijv. "waar ben ik (niet) goed in?" Op basis van de resultaten wordt geclusterd en gestart met coaching.

Elkaar versterken en het welbevinden verhogen is het hoofddoel. Een goede kennis van elkaars kwaliteiten stond als eerste activiteit op hun programma. Door elkaars talenten te kennen kan er gerichtere ondersteuning gevraagd worden aan elkaar. De werkgroep heeft zijn werking uitgebreid met een lid van de werkgroep infrastructuur om dit door trekken op dat gebied.

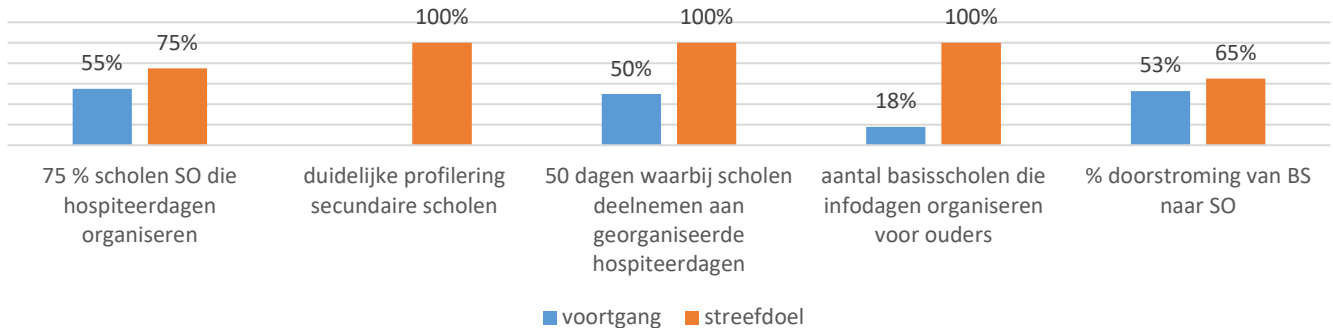
Getuigschriften

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's. De scholengroep wil de kwaliteit van ons onderwijs bevorderen, ontwikkelen en bewaken opdat attesten, getuigschriften en diploma's als ijkpunt gelden binnen de Vlaamse gemeenschap in het algemeen en de hoofdstedelijke regio in het bijzonder.

De werkgroep getuigschriften zet hiervoor in op het verminderen van de verschillen in getuigschriften tussen de scholen van Scholengroep Brussel. De focus wordt gelegd op de resultaten van het eerste trimester in het eerste jaar secundair onderwijs voor Nederlands en wiskunde waarbij er een streefdoel gezet wordt dat 90% van de leerlingen voor deze vakken meer dan 50% scoren op het totaal van permanente evaluatie. De werkgroep schreef leidende principes uit voor het al dan niet uitreiken van een getuigschrift die toegepast worden door elke basisschool.

Doorstroming BAO-SO

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De scholengroep wil de doorstroming tussen de verschillende onderwijsniveaus optimaliseren ten einde via longitudinale leertrajecten maximale onderwijs-effectiviteit te genereren.

De werkgroep kon reeds mooie initiatieven realiseren. Zo organiseerden ze in november 2019 een infodag voor de leerkrachten van het zesde leerjaar basisonderwijs, waarbij de secundaire scholen de modernisering en hun werking konden toelichten.

Er werd een beginsituatieanalyse gemaakt van enerzijds hospiteerdagen die de secundaire scholen organiseren en anderzijds basisscholen die infodagen organiseren voor de ouders betreft de overstap. De doestelling van de werkgroep is door sharing best practices deze dagen te verhogen.

De werkgroep doorstroming wil de doorstroomcijfers verhogen naar 65% tegen 2023. (momenteel 57,41%) Hiervoor is een duidelijke profilering noodzakelijk van onze secundaire scholen. Hoeveel scholen er een zeer duidelijk profiel hebben werd nog niet gemeten. Hier kunnen we voorlopig geen voortgang meten.

9. NIET- LEERPLICHTONDERWIJS

9.1 Volwassenonderwijs

9.1.1 Organisatie en beleid

CVO Brussel is het Brussels centrum voor volwassenenonderwijs van het GO! CVO Brussel biedt een maatschappelijk relevant en gevarieerd opleidingsaanbod aan, afgestemd op de leerbehoeften van een divers publiek uit de ruime Brusselse regio. We focussen hierbij voornamelijk op de arbeidsmarktgerichte opleidingen, het tweedekansonderwijs en talenonderwijs (NT2, Frans en Engels).

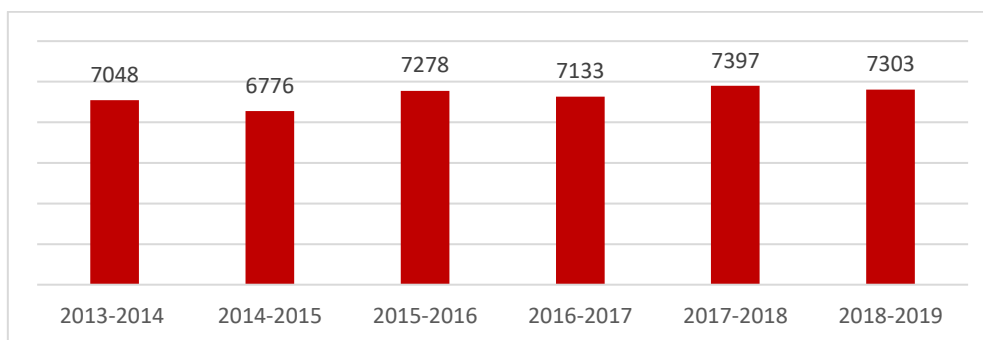
Gezien de graduat en de lerarenopleiding overgeheveld werden naar de EHB/VUB werden hier, om een vergelijkbaarheid mogelijk te maken, enkel de gegevens opgenomen van het secundair volwassenenonderwijs.

Gezien CVO Brussel en CVO COOVI sinds 1 september 2019 zijn gefusioneerd tot één centrum, CVO Brussel, werden de cijfers van beide instellingen opgeteld.

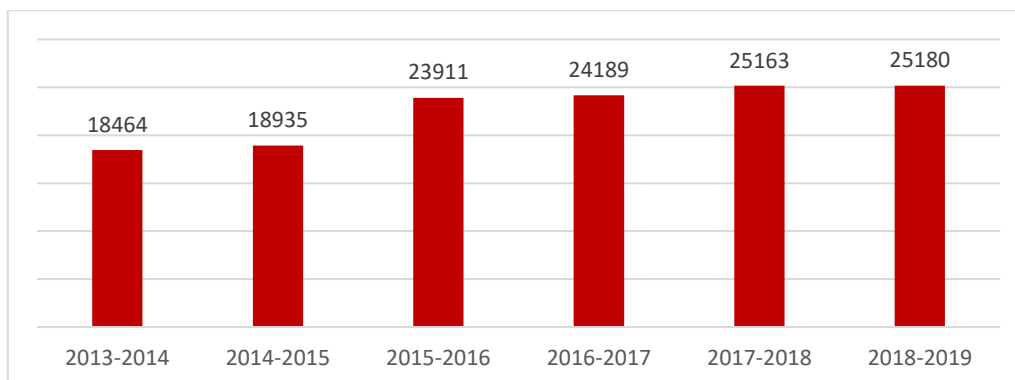
Opmerking

In het volwassenenonderwijs is het aantal inschrijvingen een belangrijkere indicator dan het aantal (hoofdelijke) cursisten. Een (hoofdelijke) cursist telt, bij de telling van het aantal cursisten, evenveel mee als hij zich voor één module inschrijft als een cursist die zich in hetzelfde schooljaar voor 10 modules inschrijft.

Grafiek 37: Evolutie aantal (hoofdelijke) cursisten secundair volwassenenonderwijs

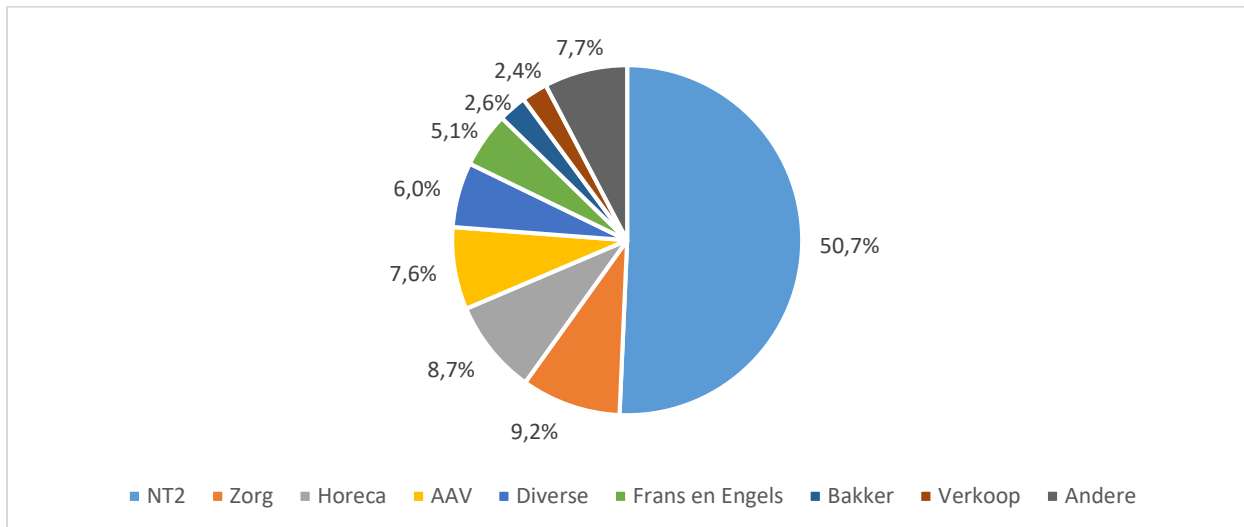

Grafiek 38: Evolutie aantal inschrijvingen secundair volwassenenonderwijs

Taartdiagram 6 scheidt een beeld van hoe belangrijk de verschillende opleidingen zijn voor het CVO. De helft van de inschrijvingen situeren zich in de opleiding Nederlands als tweede taal (NT2). In de categorie 'Andere' werden de relatief kleinere opleidingen Slager, Tuinbouw, Fotograaf, ICT, Elektriciteit en Hoefsmid samengevoegd. AAV staat voor Algemene aanvullende vorming. Onder 'Diverse' opleidingen valt bijvoorbeeld de opleiding tot bierbrouwer.

Taartdiagram 6: Verdeling over opleidingen CVO

De technische opleiding tot bierbrouwer maakt van de 92 cursisten in 2019 experts in fermentatieprocessen van het veredeld gerstemat. In de proefondervindelijke opleiding komt naast bier brouwen ook het degusteren en kritisch beoordelen aan bod. Bovendien leert men er over accijnzen, voedselveiligheid en debietregeling.

In de praktijkgerichte opleiding hoefsmid leerden in 2019 37 cursisten hoe ze een gepast hoefijzer kunnen maken uit een gewone stalen tang. Na de opleiding kunnen de cursisten een gepast handgesmeden ijzer smeden. Er wordt ook gewerkt met fabrieksijzers en er wordt voldoende kennis aangereikt opdat men zelf materiaal kan maken. Op het einde van de opleiding kan men paardenvoeten meten en het gepaste ijzer maken alsook aanmeten. Een theoretische basis over de samenstelling, groei en werking van de paardenvoet komen aan bod. De hoefas, stellingen en gangen van het paard worden ook uitgelegd.

Deze twee opleidingen zijn tot over de grenzen heen gekend.

9.1.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

2019 werd gekenmerkt door de fusie tussen de 2 CVO 's van Scholengroep Brussel. Sinds 1 september werden CVO Brussel en CVO COOVI samengebracht onder de naam CVO Brussel. Het fusiecentrum heeft meer dan 250 personeelsleden, meer dan 7.000 cursisten en heeft een onderwijsaanbod van meer dan 50 verschillende opleidingen.

9.1.3 Toekomstige uitdagingen en ambities

CVO Brussel zal verder inzetten op de uitbreiding van haar aanbod van arbeidsmarktgerichte opleidingen en het verder uitbouwen van haar Tweedekansonderwijs. Dit zal voornamelijk gebeuren door het uitwerken van samenwerkingsverbanden met externe partners zoals onze secundaire scholen, het centrum leren en werken, de VDAB, ...

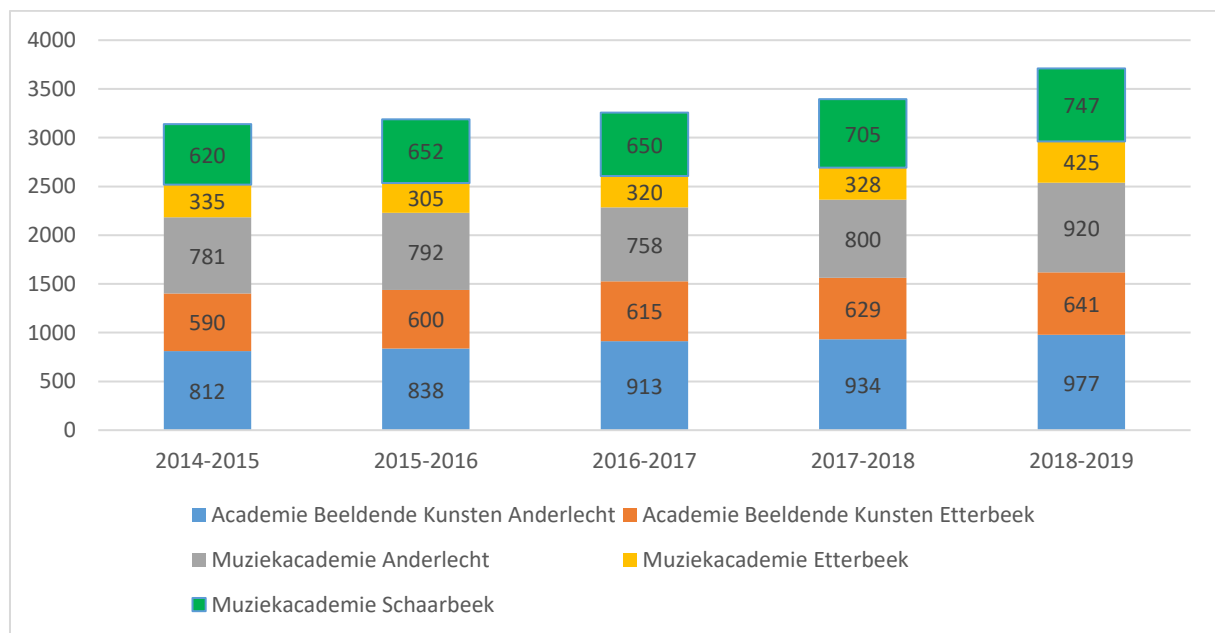
9.2 Deeltijds Kunstonderwijs

9.2.1 Organisatie en beleid

Scholengroep Brussel telt 5 academies. 3 voor podiumkunsten (Muziek, Woord, Dans) en 2 voor Beeldende Kunsten. Deze academies werden 50 jaar geleden opgericht als antwoord op de schoolpactwetgeving die stelt dat elke Brusselse gemeente die Kunstonderwijs aanbiedt dat ook in het Nederlands moet voorzien.

Meer bepaald te Anderlecht, Etterbeek en Schaarbeek nam de overheid daartoe zelf het initiatief. De toenmalige Rijksacademies werden in 1989 Gemeenschapsacademies. Van bij de opstart van onze kunstscholen was de organische band met het hoger kunstonderwijs vanzelfsprekend. De focus lag zowel organisatorisch als inhoudelijk op de doorstroom naar het hoger kunstonderwijs en de professionele kunstbeoefening. Deze focus wordt ook vandaag nog steeds vertaald in de leerinhoud en de leerlijnen die onze academies hanteren. Daarnaast groeide in onze academies de afgelopen decennia steeds meer de aandacht voor de grootstedelijke multiculturele context waarin zij opereren. Verbreden en verdiepen gaan hand in hand. Toeleiding tot de kunstbeoefening voor iedereen en als middel tot maatschappelijke integratie.

Grafiek 39: Aantal leerlingen DKO SGR8 (telling op 1 oktober)

9.2.1 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Het schooljaar 2018-2019 was voor het DKO een nieuwe start. Het nieuwe niveaudecreet DKO diende immers in Vlaanderen en te Brussel worden geïmplementeerd. De programmatiestop werd daardoor opgegeven. Onze Brusselse Academies hebben daar meteen op ingespeeld. Nieuwe opties en vestigingsplaatsen zorgen ervoor dat meer leerlingen met uiteenlopende leervragen op meer plaatsen te Brussel bereikt kunnen worden. Dialoog en samenwerking met andere onderwijsniveaus, culturele instellingen en partners staan hoger op de agenda. De lessen voor leerlingen vanaf 6 jaar in de podiumkunsten en de aandacht voor zorg zijn nu decretaal verankerd en beduidend toegenomen. In

schooljaar 2018-2019 ging Thierry Verhellen, directie van de academie beeldende kunsten te Etterbeek met pensioen. Via deze weg willen wij hem nogmaals bedanken voor zijn inzet!

9.2.2 Toekomstige uitdagingen en ambities

De gestage toename en verbreding van het leerlingenaantal en het aanbod, de toenemende verantwoordelijkheid voor zorg, veiligheid en gezondheid in ons Deeltijds Kunstonderwijs stellen ons voor grotere uitdagingen inzake werkingsmiddelen en infrastructuur. De Vlaamse Overheid wijst ter zake op de autonomie en verantwoordelijkheid van de lokale schoolbesturen. De financieringsmechanismen voor het DKO zijn decretaal statisch verankerd en staan bijgevolg niet in verhouding tot de dynamiek en de noden in het veld. Met een marktaandeel van +/- 50% in het Brussels Gewest is dat voor het GO! en onze scholengroep geen sinecure. De nood aan creativiteit, solidariteit vanwege andere onderwijsniveaus, bijkomende samenwerking met en impulsen van andere partners, is en blijft bijzonder groot om die ambities in een multiculturele en hoofdstedelijke context verder gestalte te kunnen geven.

9.2.3 Conclusie niet-leerplichtonderwijs

Op 1 september 2019 zijn het Centrum voor Volwassenonderwijs Brussel en CVO COOVI gefusioneerd tot één centrum genaamd CVO Brussel. Daarnaast sloegen GO! Technisch atheneum Zavelenberg en Centrum voor Volwassenenonderwijs Brussel de handen in elkaar om de ongekwalificeerde uitstroom van leerlingen aan te pakken.

In 2018-2019 waren er 25.180 inschrijvingen in het volwassenonderwijs van de scholengroep (7.303 hoofdelijke cursisten). Het CVO focust met meer dan 50 verschillende opleidingen op arbeidsmarktgerichte opleidingen, het tweedekansonderwijs en talenonderwijs. Het CVO biedt unieke afdelingen zoals bierbrouwerij en hoefsmederij aan. In de toekomst wil het CVO Brussel verder inzetten op de uitbreiding van haar aanbod, hiervoor wil met samenwerkingsverbanden met externe partners uitwerken.

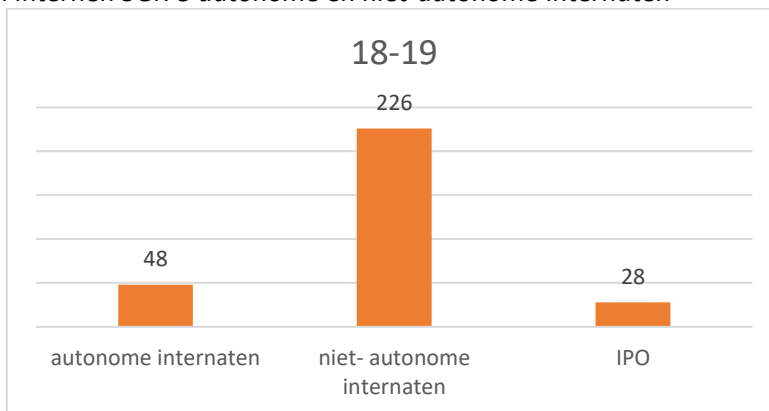
Binnen het deeltijds kunstonderwijs telt de scholengroep 5 academies in 2019. In drie academies voor podiumkunsten en twee voor beeldende kunsten volgden 3.710 leerlingen les in 2019. Schooljaar 2018-2019 was voor het DKO een nieuwe start, het nieuwe niveaudecreet diende geïmplementeerd te worden. Hierdoor werd de programmatiestop opgegeven. Met nieuwe opties en vestigingsplaatsen wordt ervoor gezorgd dat meer leerlingen op meer plaatsen in Brussel bereikt worden. De toename en verbreding van het leerlingenaantal alsook het aanbod, de toenemende verantwoordelijkheid voor zorg, veiligheid en gezondheid in ons Deeltijds Kunstonderwijs stellen ons voor grote toekomstige uitdagingen inzake werkingsmiddelen en infrastructuur.

10. INTERNATEN

10.1 Visie en Organisatie

Scholengroep Brussel telt onder haar instellingen momenteel vijf internaten met in totaal 274 internen. Hun doelstellingen en werking zijn uiteenlopend.

Grafiek 40: Aantal internen SGR 8 autonome en niet-autonome internaten

Het **Tehuis voor Foorreizigers- en Schipperskinderen** (niet-autonoom internaat) dat kleuter- en lager onderwijs aanbiedt, stelt zijn internaat ter beschikking van kleuters (vanaf 4 jaar), lagere schoolkinderen en leerlingen uit het secundair onderwijs. Doelgroep zijn schipperskinderen en foorreizigerskinderen wiens ouders geen vaste verblijfplaats hebben. Maar er worden ook andere internen opgevangen, afhankelijk van de beschikbaarheid van slaapgelegenheden. Kinderen waarvan de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, krijgen echter absolute voorrang.

Het tweede **internaat Heemschool** (niet-autonoom internaat) is verbonden aan de MPI Heemschool (type 2 en 4). Tijdens de week kunnen kinderen van MPI en BUSO hier verblijven. Hier bieden ze een vaste structuur in een huiselijke sfeer. Gezien de grote verscheidenheid tussen de kinderen onderling en hun persoonlijke zorgvraag, zijn er verschillende leefgroepen met een onderverdeling op basis van leeftijd, zelfstandigheid en de nood aan structuur.

Het **Internaat COOVI** is een autonoom Nederlandstalig internaat waarvan de onderwijsvisie in haar eigen pedagogisch project is vastgelegd. Het internaat is toegankelijk voor elke Brusselse leerling die in een Nederlandstalige school is ingeschreven. De werking van het internaat concentreert zich rond 3 pijlers: studie, opvoeding en (ontspannings-)activiteiten. Dit internaat ligt in de buurt van het voetbalstadion van Anderlecht waarmee ook een samenwerking loopt.

Internaat De Tuinen is een sfeervol autonoom internaat dat openstaat voor jongens en meisjes van 5 tot en met 18 jaar. De leer- en leefgemeenschap geeft hen de kans zich te ontplooiën tijdens allerlei vrije en geleide activiteiten. Begeleiding bij het maken van huiswerk, het instuderen van lessen, maar ook veilig spelen en sporten op de sportterreinen in een groene omgeving.

Tenslotte is er het **internaat 'De Muze'** (niet-autonoom internaat) dat verbonden is met de Kunsthumaniora waardoor de internen ook 's avonds kunnen repeteren in de lokalen van de school.

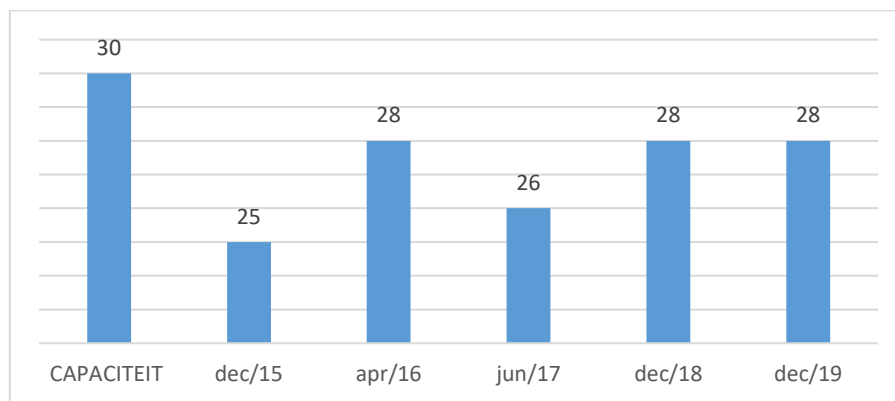
Dit internaat is gelegen in een groene omgeving, vlakbij centrum Brussel. De internen kunnen zich uitleven in dansstudio's en theaterzalen, maar ook oefenen met instrumenten in verschillende muziekl lokalen! Omdat de vraag voor dit internaat groter is dan het aanbod, werd er een samenwerking

opgestart met internaat De Tuinen. Het pedagogisch project en het zorgbeleid van beide locaties zijn op elkaar afgestemd. De begeleiders van beide teams werken samen op de twee locaties.

Naast deze internaten heeft de scholengroep ook een internaat met permanente openstelling. (IPO)

Het IPO Heemhotel heeft een vastgelegde capaciteit van 30 jongeren en de bezetting fluctueert sterk doorheen het jaar. Hier worden kinderen en jongeren begeleid met een beperking, afgestemd op ieders noden. Door het aanbieden van gevarieerde activiteiten, het stimuleren van de zelfstandigheid en de intense begeleiding draagt het IPO bij tot de maximale ontplooiing van elk kind op cognitief, emotioneel, sociaal en psychomotorisch vlak.

Grafiek 41: Capaciteit IPO

10.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

De internaten worden reeds meerdere jaren beoordeeld op veiligheid, hygiëne en bewoonbaarheid. Hier kwam met het referentiekader voor internaatkwaliteit verandering in. Dit werd uitgebracht in 2018, maar aanvang 2019 verdiepten we ons hierin met de werkgroep internaten van de scholengroep. De internaten, die uiteraard veel meer zijn dan louter huisvesting voor leerlingen kregen een kader dat de maatschappelijke verwachtingen beschrijft.

Het brengt factoren bij mekaar die het bereiken van de maatschappelijke verwachtingen positief beïnvloeden. Ze weerspiegelen de beleidskracht van de Vlaamse onderwijsinternaten en waarderen de professionaliteit van de internaatsteams. Het referentiekader biedt houvast en respecteert de autonomie van ieder onderwijsinternaat en houdt rekening met de Universele Rechten van het Kind. Daarnaast bestaat ook het specifieke kwaliteitskader voor de IPO's.

Door het uitwerken van onderzoeksvragen die we opmaakten binnen de werkgroep gaven we de aanzet tot dialoog op verschillende niveaus en stimuleerden we in de eerste plaats de interne dialoog in onderwijsinternaten om een eigen (kwaliteits)beleid te ontwikkelen en een eigen weg uit te tekenen. Ook de rechten van het kind werden hier tijdens het seminarie van het college van directeurs aan toegevoegd.

Onze internaten, die reeds lang actief zijn rond de kwaliteit van hun zorg meldten zich in 2019 bijna allemaal aan voor een verkennend inspectiebezoek waarin het referentiekader als basis genomen werd om in dialoog te gaan. 3 van onze internaten werden hiervoor geselecteerd en namen de gekregen feedback mee in hun kwaliteitsontwikkeling. Algemeen werden deze bezoeken als positief geëvalueerd.

Afbeelding 4: *Overzicht kwaliteitsverwachtingen referentiekader internaatskwaliteit*

10.3 Toekomstige uitdagingen en ambities

Vernieuwing is een proces. De evolutie van de huidige internaten naar een nieuw concept vergt naast verandering in de benadering van internaatsopvang uiteraard ook een andere en meer specifieke omkadering, een substantiële verhoging van de werkmiddelen en investeringen in de infrastructuur, zeker wanneer we de internaten in het onderwijscontinuüm plaatsen en begeleiding, ondersteuning en zorg willen bieden op basis van de individuele onderwijs- en zorgbehoefte van elke interne. Vernieuwing vergt ook een andere aanwending van menselijk potentieel. Creativiteit, netwerking en samenwerking met de lokale context zijn hierbij sleutelwoorden.

Op basis van ons pedagogisch project en de bepalingen van het VN-verdrag over personen met een handicap, nemen we ook de denkpiste mee van inclusieve internaten, waar de sociale mix breed kan gerealiseerd worden.

Het GO! pleit ervoor dat elk kind optimaal kan participeren aan het onderwijs waarbij de vrije keuze en de neutraliteit kunnen worden gewaarborgd. Het GO! zet ten volle in op gelijke kansen voor elk kind. De internaten zijn een belangrijke hefboom om dit te kunnen realiseren. In het GO! is iedere leerling een VIP. Wij willen voor elke leerling en interne onderwijs en zorg op maat verstrekken zowel op school als op het internaat.

De GO! internaten zijn volwaardige onderwijsondersteunende entiteiten.

10.4 Conclusie internaten

Scholengroep Brussel telt tussen zijn instellingen momenteel vijf internaten met in totaal 274 internen. Daarnaast waren er bij de telling december '19 28 jongeren die in het IPO verbleven.

Het referentiekader internaatskwaliteit gaf onze internaten, die reeds lang actief zijn rond de kwaliteit van hun zorg, een basis om in dialoog en ontwikkeling te gaan. Het biedt houvast en respecteert de autonomie van ieder onderwijsinternaat en houdt rekening met de Universele Rechten van het Kind.

De inspectie die in 3 van onze internaten een verkennend bezoek bracht, gaf onze internaten alvast waardevolle feedback. De officiële bezoeken, gebaseerd op het referentiekader staan gepland voor schooljaar 21-22.

11. CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

11.1 Visie en organisatie

Het CLB staat leerlingen en ouders bij die vragen en hinderpalen ondervinden op het gebied van:

- Leren en studeren
- Preventieve Gezondheidszorg
- Onderwijsloopbaan
- Psychisch en sociaal functioneren

Tevens fungeert het CLB als draaischijf tussen onderwijs en de gezondheids- en welzijnswereld. Het CLB heeft ook een opdracht om kinderen die bedreigd worden in hun leerproces bij te staan.

11.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Het CLB heeft zijn integratie met CLB-N verdergezet. De werking en begeleiding van de nieuwe personeelsleden werd verder geïntensifieerd. Samen met de scholengroep werd vormgegeven aan een uitbouw van de leerlingebegeleiding in het basis en secundair onderwijs. In samenwerking met CLB -N werden projecten opgestart rond armoede en gedrag. Samen met de twee andere CLB's in Brussel en de VGC werd het project Kans verder vormgegeven.

Tabel 19: *Overzicht CLB ondersteuning SGR 8*

Het CLB staat in voor:	16.223 leerlingen verdeeld over 59 scholen
% leerlingen dat het voorbije jaar contact heeft gehad met het CLB	51,3%
% leerlingen die naar het CLB kwamen met een vraag (kan ook via de school of ouders komen)	13,2%
Gemiddelde aan interventies per leerling	4,1

11.3 Toekomstige uitdagingen en ambities

We maken werk van de optimalisatie van het kwaliteitssysteem waarbij de organisatiestructuur onder de loep genomen wordt. Hierbij hebben we ook aandacht voor een eenduidige registratie. We bouwen in samenwerking met de schoolgemeenschappen en scholengroep de leerlingenbegeleiding verder uit.

De ondersteuning naar de scholen toe betreffende de begeleiding van anderstalige nieuwkomers zullen we verbeteren en de problematische afwezigheden die gemiddeld in Brussel toch hoger liggen dan in Vlaanderen blijven we van nabij opvolgen.

Daarnaast wordt de preventieve gezondheidszorg versterkt. Het welbevinden van onze werknemers vinden we van groot belang en ook hier zal onze aandacht naar gaan.

11.4 Conclusie CLB

Het centrum voor leerlingenbegeleiding staat leerlingen en ouders bij die vragen hebben over leren en studeren, preventieve gezondheidszorg, onderwijsloopvaan alsook psychisch en sociaal functioneren. In 2019 heeft het CLB de integratie met CLB-N verdergezet, de werking en begeleiding van nieuwe personeelsleden werd verder geïntensifieerd. In samenwerkingen met de schoolgemeenschappen en scholengroep wil men de leerlingbegeleiding verder uitbouwen.

SD 4 GELIJKE KANSENBELEID

SD 5 LERENDE ORGANISATIE

Leerlingenbegeleiding

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De scholengroep wil het gelijke kansenbeleid effectief vormgeven teneinde de voorwaarden te creëren waarbinnen lerenden hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor zal de werkgroep leerlingenbegeleiding met een breed kader vertrekken om een eenduidig beleid op te zetten. Een samenwerking wordt opgezet tussen experts zoals de PBD, CODI's, leerlingenbegeleiders van scholen en het CLB om vanuit data te kijken naar de noden van de scholengroep en het beleid hiernaar aan te passen.

Er werd een visie op leerlingenbegeleiding opgesteld en voorgelegd aan het college. De scholen vertalen deze visie binnen de eigen instelling wat bijdraagt tot de gewenste structuur.

Een model samenwerkingsafspraken werd voorgelegd aan de scholengemeenschappen en goedgekeurd. De regie ligt in handen van de scholen en deze krijgen ondersteuning van het CLB.

Een BSA van de situatie leerlingenbegeleiders en zorgcoördinatoren per school en de BSA van de structuur leerlingenbegeleiding van al de scholen van de scholengroep werden nog niet opgemaakt waardoor hier voorlopig geen voortgang gemeten kan worden.

12. LEERLINGENVERVOER

12.1 Organisatie

De scholengroep beschikt reeds jaren over een aantal bussen die zorgen voor ophaaldiensten, leerlingenvervoer naar wijkscholen, sporthallen, zwembaden, evenementen, CLB-consultaties, ...

De organisatie hiervan wordt opgevolgd door Campus Heemschool, die voor de eigen organisatie van de school deze opvolging kennen en doortrekken voor de bussen van de scholengroep.

12.2 Toekomstige uitdagingen en ambities

In het najaar wordt het busvervoer herbekeken op basis van ritten die we al dan niet wensen te behouden en of de bestaande ritten in eigen beheer uitgevoerd dienen te worden.

Hiernaast worden alle bussen (waarvoor het technisch mogelijk is) voorzien van een centraal systeem voor het uitlezen van de tachograaf/bestuurderskaart. Alle gegevens van de bussen worden gecentraliseerd om van nabij te kunnen opvolgen.

12.3 Conclusie leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer wordt grondig geanalyseerd betreffende welke ritten en bussen behouden blijven. De gegevens van de bussen zullen gecentraliseerd worden om alles nabij te kunnen opvolgen.

13 ALGEMEEN DIRECTORAAT

13.1 AGAPE

Visie en organisatie

De centrale keuken van Scholengroep Brussel zorgt voor gezonde, gevarieerde en duurzame maaltijden voor en door het onderwijs. Agape is voor de maaltijden en werking van de keukens vandaag partner van de helft van de scholengroepen van het gemeenschapsonderwijs.

Agape voorziet een aanbod van evenwichtige, gezonde en duurzame schoolmaaltijden met bovendien een brede waaier aan keuzemogelijkheden. Daarnaast verzorgt Agape de logistiek van de maaltijden en een centrale vaat. Ter ondersteuning van de scholengroepen is er een traiteurdienst. De schoolkeukens worden eveneens onder handen genomen met aankoop- en renovatieprojecten.

Er worden opleidingen aangaande regeneratie en haccp georganiseerd. Een ondersteuning van projecten rond gezonde voeding en opleiding wordt aangeboden. Er worden eveneens werkgroepen georganiseerd ter verdere ontwikkeling van het aanbod. Agape participeert in overheidsprojecten rond duurzame en gezonde maaltijden. De laatste nieuwtjes rond een bepaald voedingsproduct worden verstuurd via digitale nieuwsbrieven.

Tabel 20: *Agape in cijfers*

Omzet	8 miljoen euro, stijging met 15%
Personeelsleden	74
Leveringsadressen	375
Oppervlakte	3500 M ²
Geproduceerde voeding	1.209.000 kg

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

In 2019 werd het vegetarisch aanbod van Agape herbekeken en uitgebreid. Alle soepen zijn 100% vegetarisch. Bovendien is 70% van de groenten residuvrij en wordt enkel nog vis gebruikt met MSC label.

In de maand september stapten 4 extra scholengroepen in, goed voor 5.000 maaltijden. De ontwikkeling van een nieuw bestelprogramma met extra mogelijkheden voor de scholen zorgt ook voor een betere traceerbaarheid. Er werd digitale facturatie voorzien.

De installatie van een koeltoren vond plaats, deze leidt tot minder verbruik van drinkbaar water (tot 40m³ per dag). In 12 scholen van scholengroep Gent werd in samenwerking met Rikolto een afvalmeting uitgevoerd tegen voedselverspilling.

Toekomstige uitdagingen en ambities

In de toekomst wil men het bio aanbod voorbereiden en is het een doel dat 80% van de groenten residuvrij is. Tegen september wil men de recepten van de soepen herbekijken.

Naast de installatie van zonnepanelen wordt via een renovatieproject de productie uitgebreid tot 5.000m³. Tot slot wordt er een nieuw helpdesksysteem ontwikkeld.

13.2 Communicatie

Visie en organisatie

Vanuit een duidelijke en herkenbare positionering het imago van Scholengroep Brussel intern en extern versterken en beschermen en de profilering van scholen en KDV's ondersteunen en faciliteren.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Ontwikkelen van een huisstijl en communicatiemiddelen (website, sociale media, brochures...) en het uitbouwen en versterken van mediarelaties om:

- Bij te dragen tot het realiseren van de strategische doelstellingen van de scholengroep;
- De positionering van de scholengroep bij interne en externe stakeholders te versterken en te beschermen;
- De profilering van instellingen te ondersteunen en te faciliteren.

13.3 ICT beleid

Visie en organisatie

De dienst ICT van Scholengroep Brussel zet in op een doorgedreven digitalisering en automatisatie van educatieve, administratieve en ICT-processen.

We reiken de scholen de technologie aan die de ontwikkeling van 21 -eeuwse vaardigheden ten volle ondersteunen. Daarnaast zorgen we ervoor dat de leerlingen, leerkrachten en administraties efficiënt kunnen werken in een veilige ICT-omgeving.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Start van migratie van de telefonie systemen naar het raamcontract van de Vlaamse Overheid via Telenet Business (Nextel).

Uitrol van cloud beheersystemen voor computers en Ipads:

- Geleidelijke migratie van computers en Android toestellen naar het Cloud beheersysteem van Microsoft Azure.
- Volledig beheer van Ipads via het beheerssysteem van 'Jamf'.

Begeleiden van de scholen van het basisonderwijs bij het verkrijgen van subsidies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de aankoop van digitale borden, tablets en laptops.

Finaliseren van het meerjarig project ‘vernieuwing netwerk infrastructuur basisscholen’: de netwerk infrastructuur van de basisscholen klaar maken voor de toekomst door het plaatsen en beveiligen van moderne apparatuur en gestructureerde bekabeling.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Digitaliseren en automatiseren van processen en procedures van de centrale diensten van de scholengroep. De scholen maximaal ondersteunen bij de transformatie naar een moderne leeromgeving.

13.3.1 GDPR

Visie en organisatie

Essentieel binnen GDPR is dat we als scholengroep/school/kinderdagverblijf de privacy van de leerlingen, kinderen, ouders, personeel en andere betrokkenen waarborgen, alsook dat we waardevolle informatie beveiligen en wet- en regelgeving naleven. Daartoe hebben we een beleid uitgebouwd waarin we als scholengroep acties treffen om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen en leggen we risico's en pijnpunten vast. Het is het de bedoeling om het beleid verder te implementeren, te evalueren en bij te sturen.

Op 25 mei 2018 is de “Algemene Verordening Gegevensverwerking” (General Data Protection Regulation) in werking getreden. Dit is een Europese verordening die de Belgische Privacywet vervangt. Op nationaal niveau is er toezicht door de Gegevensbeschermingsautoriteit/Autorité de protection des données. Op niveau van het GO! kunnen we terecht bij de DPO (Data Protection Officer) en een informatieveiligheidsconsulent.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Onze scholengroep zit in de kernwerkgroep van het GO!. In 2019 stonden wij mee aan de wieg van de opbouw van het verwerkingsregister van persoonsgegevens dat als input diende voor PrivacyPerfect de tool die in het najaar van 2020 wordt uitgerold. Privacy Perfect is een tool waarin je assessments, incidenten en verwerkingen kan registreren.

Een verwerkingsregister wordt per school opgesteld. In het verwerkingsregister krijgen we een overzicht van alle verwerkingen van persoonsgegevens binnen een (onderwijs)instelling. Het betreft informatie over de verwerking, het doel, de rechtsgrond, de categorieën van betrokkenen, de soorten persoonsgegevens, de verwerkers, de technologie, de categorieën van ontvangers,... De bedoeling is om alle stromen van persoonsgegevens in kaart te brengen binnen alle instellingen van de scholengroep. Op die manier maken we onze scholen, kinderdagverblijven en de centrale diensten GDPR-compliant.

Sinds de opstart van GDPR hebben we voor 5 datalekken een dossier opgesteld. In elk dossier bekijken we de aard, de oorzaak, het tijdstip en de gevolgen van de inbreuk, welke categorieën persoonsgegevens geïmpacteerd zijn, het aantal betrokkenen en bepalen we hoe hoog het risico is voor hun rechten en vrijheden. Samen met de school/scholengroep nemen we remediërende maatregelen om de beveiligingsbreuk aan te pakken en in de toekomst te vermijden.

In 2019 lag de focus op het mee in het bad nemen van nieuwe directies, het verder invullen van nulmetingen en risicoanalyses voor scholen die nog niet aan bod waren gekomen. Op die manier zijn

risico's geprioriteerd en kan elke school verder actie ondernemen. We hebben een scholengroep-eigen checklist én stappenplan opgesteld. Hiermee gaan we aan de slag in elke school.

Samen met het aanspreekpunt in de school, meestal de directeur, brengen we alle schooleigen documenten up to date. Meer specifiek worden rollen en verantwoordelijken up to date gebracht, wordt het logboek nagekeken, het incidentenregister bijgewerkt en wordt een risicoanalyse opgesteld: zijn alle toestemmingen in orde, waar bevinden zich de personeels-, leerlingendossiers, heeft iedereen rechten op een need to know basis, ...

Bij elk schoolbezoek leggen we nadruk op het belang van bewustwording.

Toekomstige uitdagingen en ambities

De uitdaging zit in het verder creëren van bewustwording, waardoor we risico's beperken. Ook blijvende aandacht voor de verplichte rapportering is belangrijk: invullen van het logboek, incidentenregister en het doorgeven van datalekken.

Op praktisch vlak zit er een grote uitdaging in het uitrollen van de nieuwe tool PrivacyPerfect in alle scholen, kinderdagverblijven en de centrale diensten. Samen met de directeur van de school gaan we de tool overlopen en gaan we alle verwerkingen van persoonsgegevens die binnen zijn school gebeuren, nakijken, aanvullen en goedkeuren.

13.4 Infrastructuurbeleid

Visie en organisatie

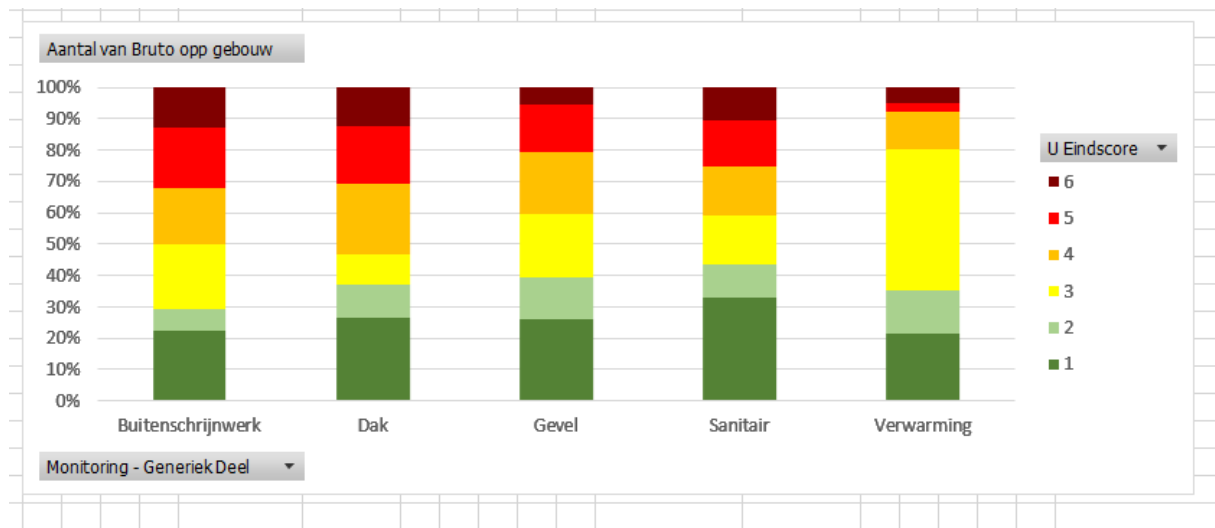
De dienst infrastructuur heeft het doel om de leerlingen onder te brengen in gebouwen die voldoen aan de basiskwaliteiten. Daarnaast wordt er steeds mee geïnvesteerd in capaciteitsuitbreidingen.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Naast de oppervlakte van ons patrimonium zijn nu ook de gebouwen gemonitord op hun staat en werd het ingegeven in de databank van FMIS.

De monitoringsgegevens die u in de grafiek hieronder ziet, geven ons voor het eerst een volledig zicht op de staat van ons patrimonium. Deze informatie van zeer groot belang. Het zorgt voor inzicht, maakt analyses mogelijk en zal beleidskeuzes onderbouwen.

Grafiek 42: Monitoring conditie gebouwen SGR8

Legende

1	Uitstekende Conditie	Incidenteel geringe gebreken
2	Goede Conditie	Incidenteel beginnende veroudering
3	Redelijke Conditie	Zichtbare veroudering, functievulling niet in gevaar
4	Matige Conditie	Functievulling bouw- en installatiedeel incidenteel in gevaar
5	Slechte Conditie	De veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer Slechte Conditie	Technisch rijp voor de sloop

Buitenschrijnwerk en daken zijn in 30% van de gebouwen in slechte tot zeer slechte conditie. Hetzelfde geldt voor 25% van het sanitair binnen onze instellingen. U kan ook duidelijk zien dat de staat van de verwarming, die de voorbije jaren grondig werd aangepakt en intensief werd opgevolgd, resulteert in een mooi resultaat waarbij 80% van de instellingen beschikken over toestellen van redelijke tot uitstekende conditie.

Tabel 21: Stand van zaken voortgang projecten

<i>In gebruik genomen gebouwen</i>	GO! COOVI ateliers, BSGO! Carolus Magnus, BSGO! Balder en KDV Comenius
<i>Verhuis van gebouw</i>	GO! BS Comenius
<i>Werffase</i>	GO! BS De Buurt
<i>Ontwerpfase</i>	Project Pacheco

Graag geven we aandacht een aantal zeer mooie realisaties van de samenwerking van de mobiele ploeg:

De kasten bij MPI

Tussenwand KDV Bloeiende Kerselaar

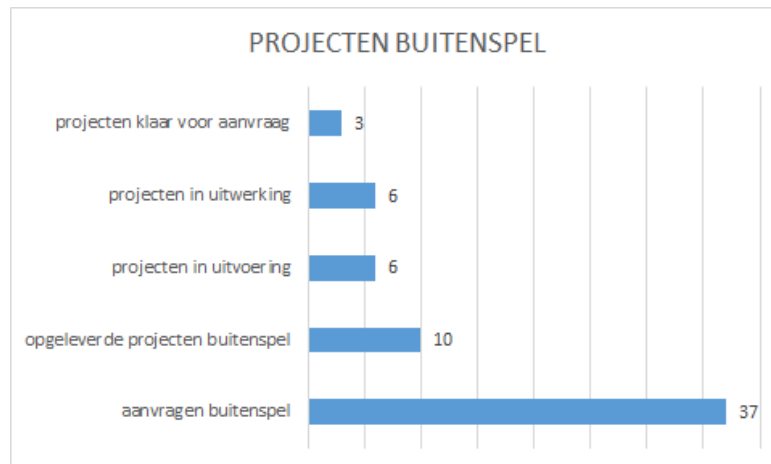
De keuken en leraarskamer bij GO! BS Floralia

Projecten buitenspel:

Subsidies van het BHG voor buitenspel worden verdergezet. We proberen hier zoveel mogelijk projecten in te dienen in overleg met de VGC.

Nederlandstalige scholen in Brussel kunnen subsidie van de VGC krijgen om de speelplaats in te richten tot een kindvriendelijke, creatieve omgeving, tot een ruimte waar kinderen hun speeltijd zelf vorm kunnen geven.

Grafiek 43: Projecten buitenspel SGR 8

Enkele foto's van het voetbalveld in GO! atheneum Emanuel Hiel en de speelplaats van BSGO! Floralia, voorbeelden van realisaties van het buitenspel project.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Focus blijft om het energiebeleid verder op te volgen en Laagspanning- en Hoogspanningsinstallaties in orde te brengen.

Naast de projecten van Buitenspel worden er nieuwe werven en nieuwe projecten opgestart waaronder de in gebruik name van GO! BS Eugeen Laarmans, GO! BS de Telescoop en GO! BS de Iris.

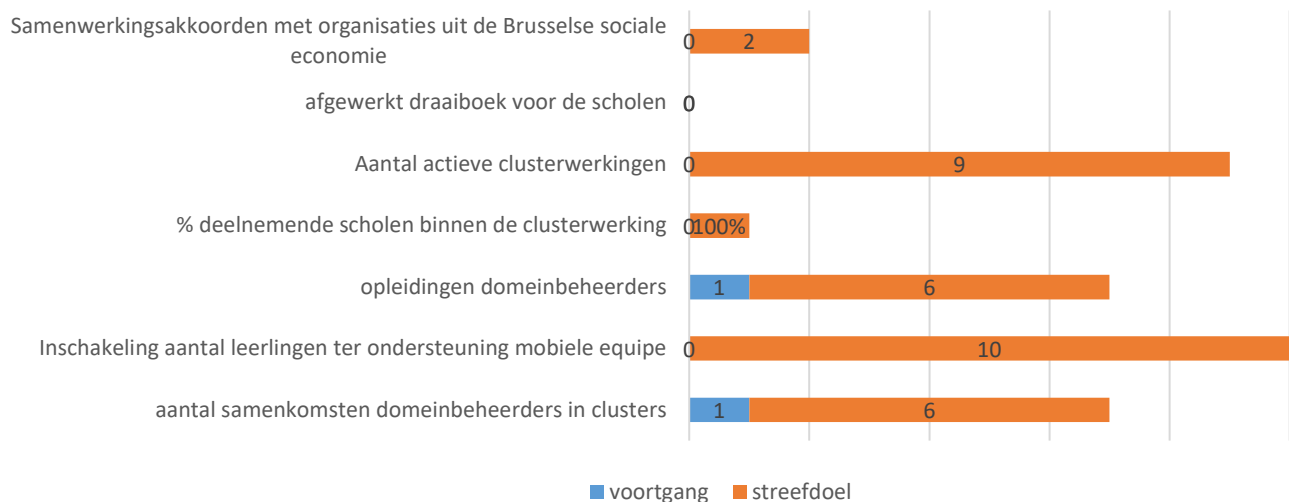
Op sommige locaties wordt er aan capaciteitsuitbreiding gedaan.

We werven een nieuwe coördinator aan i.f.v. plage Brussel, zodat energieverbruiken waarvan het in kaart brengen startte in 2019 beter kan worden opgevolgd.

In functie van de capaciteit groei heeft Brussel een aantal grote projecten gerealiseerd: GO! BS Theodoortje, GO! BS en KDV Comenius en GO! BS Carolus Magnus en GO! BS Balder.

De werken aan GO! BS De Klimpaal en een nieuwe secundaire school in de oude gebouwen van Saint-Michel zijn van start gegaan.

Infrastructuurbeleid

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De scholengroep voert een efficiënt en duurzaam financieel en materieel beleid teneinde de nodige middelen te kunnen vrijmaken voor het onderwijsproces.

Hiervoor gaat de werkgroep infrastructuurbeleid in samenwerking met de werkgroep krachtige directieteam om de clusterwerking die hier reeds opgestart werd door te trekken op gebied van infrastructuur.

Er wordt voorzien in een betere ondersteuning voor domeinbeheerders door het aanbieden van opleidingen. Extra werkrachten worden voorzien door een samenwerking op te starten met onze eigen leerlingen uit het beroepssecundair onderwijs en door de werken beter op te splitsen naar "eigen beheer- mobiele ploeg en externe partners".

13.5 Internationalisering

Visie en organisatie

De internationale werking van onze scholengroep richt zich nog steeds voornamelijk op Europa, maar is ambitieus genoeg om tevens samenwerkingsverbanden aan te gaan met partners buiten Europa. Zo worden de banden met de Amerikaanse ambassade en Fullbright onderhouden door de deelname aan projecten als Pathways' Game Changers.

Ook blijven we inzetten op internationalisering @home en organiseren we dus regelmatig bezoeken en jobshadowings op aanvraag van binnen- en buitenlandse onderwijsprofessionals die meer over ons onderwijssysteem en onze internationale werking te weten willen komen.

KA1 – mobiliteitsprojecten

KA1-projecten bieden ons onderwijspersoneel (en in enkele gevallen ook leerlingen) de mogelijkheid om zich te professionaliseren door cursussen of conferenties te volgen in het buitenland of jobshadowings, stages of lesopdrachten uit te voeren om zo goede praktijken elders te observeren en gerichte kennis op te doen om deze vervolgens te implementeren in hun dagelijkse onderwijspraktijk en werk teneinde de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren. We onderscheiden hierin de projecten binnen schoolonderwijs, VET (Vocational Education and Training), volwassenenonderwijs en hoger onderwijs. Momenteel coördineert Scholengroep Brussel vijf KA1-projecten: KA1 Coach, KA1 Outdoor, KA1 100 talen in het Brusselse basisonderwijs, KA1 Toerisme, KA1 Gepersonaliseerd Samen Leren.

KA2 – strategische partnerschappen

KA2-projecten bieden onze onderwijsinstellingen de kans om partnerschappen aan te gaan met buitenlandse scholen, universiteiten of andere partners (al dan niet uit het onderwijsveld) rond een specifiek thema, een gezamenlijke nood of interesse teneinde goede praktijken uit te wisselen of samen iets nieuws te creëren waaraan alle partners nood hebben teneinde tegemoet te komen aan de onderwijsnoden in hun land en de kwaliteit van hun onderwijs aldus te optimaliseren. We onderscheiden hierin dan ook KA2-projecten Innovatie (met intellectual outputs) en Exchange of good practices, maar ook weer partnerschappen binnen schoolonderwijs, VET, volwassenenonderwijs en hoger onderwijs en heel specifiek School Exchange Partnerships waarbij scholen uitwisselingsprojecten voor en met leerlingen kunnen uitwerken. Momenteel heeft Scholengroep Brussel drie KA2- projecten lopen: KA2 Think Global!, KA2 CRADLE, KA2 Erasmobility.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

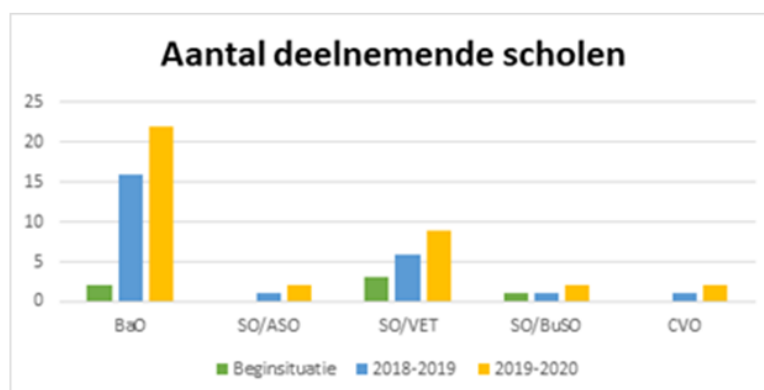
In 2019 gingen een aantal mooie projecten van start zoals het Think Global! project. Dit is een transnationaal KA2-project dat wordt gecoördineerd door het onderwijs-inspectoraat van Catalonië. Het project gaat over een van de EU onderwijsprioriteiten: het ondersteunen van personen in het behalen en ontwikkelen van basisskills en sleutelcompetenties. Zeven instellingen van Catalonië, Wales en België werken hierbij samen rond het onderwerp GLOBAL COMPETENCE. Het project zal twee jaar duren (2019-2021); we zullen een toolkit voor leerkrachten en een professionele cursus over Global Competence ontwikkelen. Daarnaast zullen er ook acties georganiseerd worden over het belang van het inbedden van global competence in schoolsystemen. Onze Algemeen Directeur gaf in november de openingspeech op de Kick-off meeting van dit project in Koekelberg.

Een andere realisatie dit jaar is dat dankzij de partnerschap met Scholengroep Brussel, de prestigieuze Pathways Game Changers workshop dit jaar uitgebreid kon worden en in 8 GO!-scholen plaatsvond. Er werd dit jaar voor het eerst ook een connectie gelegd met 3 GO!-scholen uit Vlaanderen.

Voor het schooljaar 2018-2019 waren 40 instellingen (ongeveer 15 SO/CVO en 25 BaO) als partner betrokken in een lopend of net goedgekeurd internationaal project of hebben internationalisering op een andere manier gebruikt in hun werking of als professionalisering. 40 van de 60 scholen komt neer op ongeveer 67%, dus dit komt al in de buurt van het streefdoel van 75%.

Grafiek 44: *Aantal deelnemende scholen van SGR8 internationalisering per onderwijstypes afgelopen drie schooljaren*

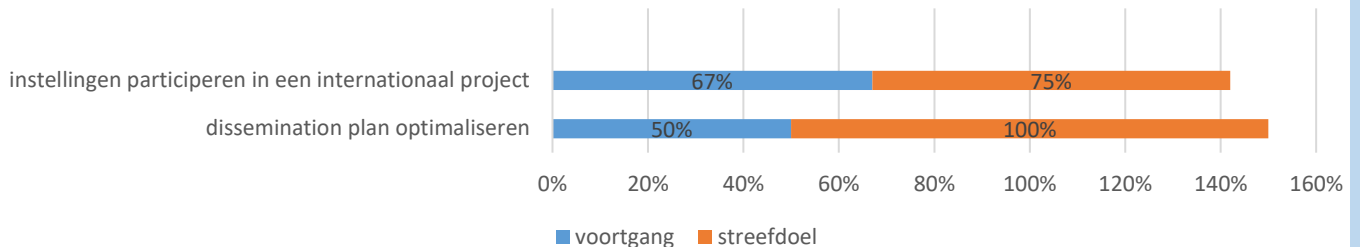

We merken dit schooljaar dus een lichte stijging in het aantal scholen dat zelf intekent op internationale projecten of scholen die zelf een project uitschrijven met internationale partners. Zo zijn er zowel in het lager als in het middelbaar dit jaar scholen die voor het eerst stappen zetten op het vlak van Internationalisering en aan een projectaanvraag aan het werken zijn. Het goede hieraan is dat ook onderwijstypes die nu nog weinig of zelfs niet aanwezig zijn in de grafiek aan bod zouden komen zoals KSO (Atheneum Anderlecht) en ASO (GO! Atheneum GO! For Business). We krijgen hier een beter zicht op in juni en in het volgend schooljaar.

Toekomstige uitdagingen en ambities

De grootste uitdaging voor Internationalisering de komende jaren zal de Corona-crisis en de nasleep daarvan zijn. De uitbraak van het virus en de consequenties ervan op internationaal reizen heeft gevolgen voor de organisatie en planning van internationale projecten. De ambitie bij deze uitdaging is wel degelijk om de mobiliteiten die uitgesteld werden door de crisis toch zoveel mogelijk te laten doorgaan op latere tijdstippen.

Internationalisering

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

De scholengroep bouwt uit tot lerende organisatie en wil alle actoren professionaliseren om hen in staat te stellen hun opdracht effectief uit te voeren.

Streefdoel voor de dienst internationalisering van de scholengroep is dat 75% van onze scholen participeren binnen een internationaal project om de kwaliteit van hun onderwijs te verhogen en hun leerlingen maximale leerkansen te bieden om de eindtermen met succes te behalen en zich te vormen tot kritische wereldburgers, zoals het PPGO! voorschrijft. (40 instellingen participeren in een internationaliseringsproject (=67% van de scholen))

De dienst internationalisering wil scholen ondersteunen in het uitbouwen van hun professionaliteit en expertise. Dit mede door de gelopen projecten beter kenbaar te maken en de resultaten ervan te verankeren binnen onze scholen.

13.6 Financieel beleid

Visie en organisatie

Het team Financiën ondersteunt de scholen op vlak van budgettaire en financiële aangelegenheden. Zo ondersteunen ze scholen bij:

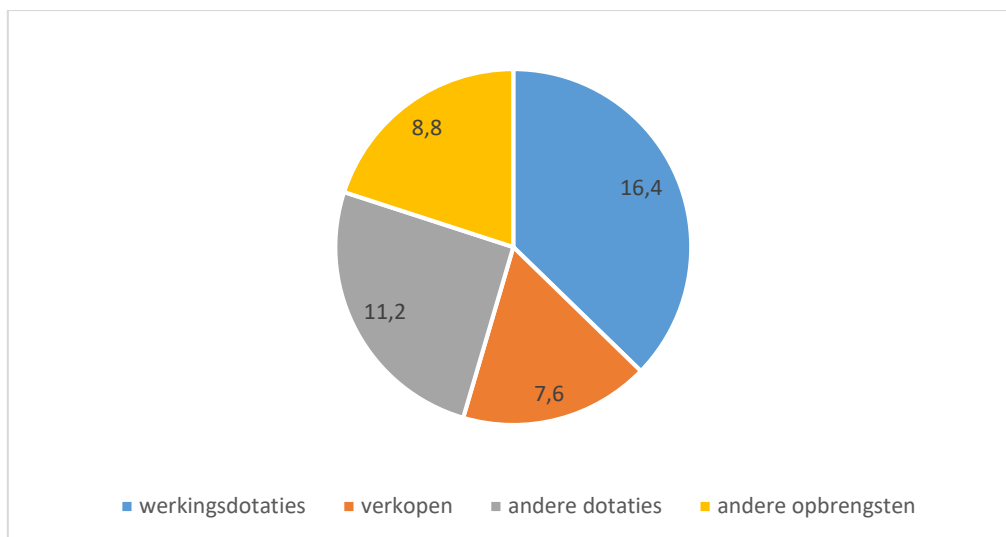
De boekhoudkundige verwerking en betalingen van verrichtingen;

- Het gebruik van CODA, het boekhoudprogramma waarmee alle instellingen werken;
- Ondersteuning bij boekhoudkundige vragen;
- De coördinatie van de begrotingen van scholen.

De scholengroep is ingedeeld in 4 niveau 's m.n. het centrale niveau, de domeinen, de instellingen en het niveau kinderdagverblijven.

De globale middelen uit dotaties, verkopen en andere opbrengsten beliepen in 2019 44 miljoen euro. Taartdiagram 7 geeft de globale verdeling van de middelen van 2019 weer in een taartdiagram.

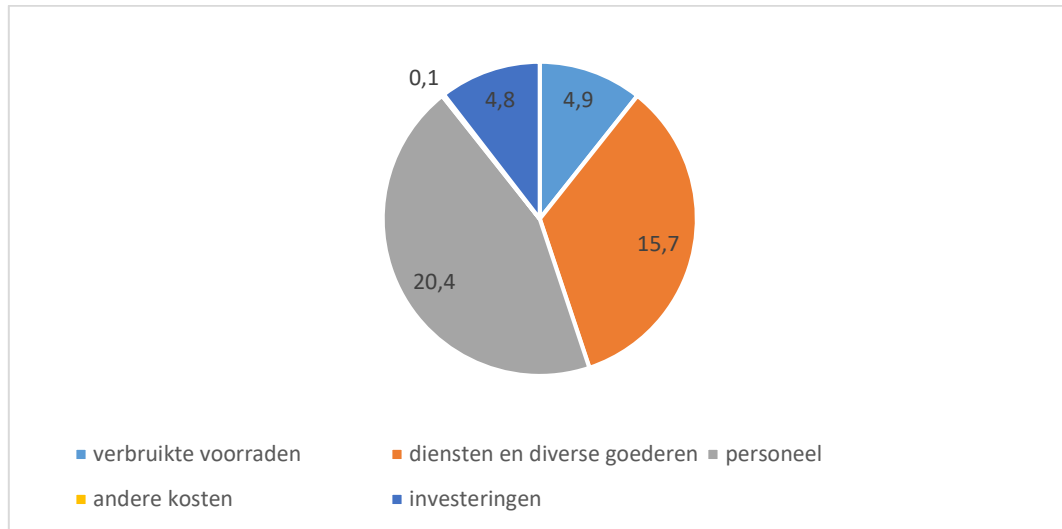
Taartdiagram 7: Middelen 2019 in miljoen euro

De andere dotaties betreffen o.m. subsidies van Kind & Gezin m.b.t. de kinderdagverblijven, subsidies VGC en terugvordering m.b.t. aan personeelsleden betaald woon-werkverkeer. De andere werkingsopbrengsten betreffen o.m. inschrijvingsgelden CVO en academies, opbrengsten van kostgelden, bijdragen ouders voor de kinderdagverblijven, opbrengsten m.b.t. didactische uitstappen en schoolreizen, verhuringen, terugvorderingen m.b.t. aan de gebouwen 14-15 van het COOVI,... De verkopen betreffen voornamelijk verkopen van de centrale keuken Agape.

De uitgaven beliepen 45,9 miljoen. Een overzicht in onderstaand diagram.

Taartdiagram 8: Uitgaven 2019 in miljoen euro

De verbruikte voorraden betreffen voornamelijk grondstoffen gebruikt voor de bereiding van maaltijden. De diensten en diverse goederen betreffen o.m. de leerlinggebonden uitgaven (inclusief kopieën en softwarelicenties) voor 3,9 mln de kosten van nutsvoorzieningen (EGW) 3mln, kosten voor onderhoud gebouwen 2,2 mln en andere kosten 6,6 mln zoals huur gebouwen, verzekeringen, onderhoudsproducten, onderhoud installaties.

Netto bedrijfskapitaal (= vlottende activa – schulden < 1j): Dit bedroeg voor 2019 7,3 mln en in 2018 was dit nog 8,4 mln.

De scholengroep heeft in 2019 ingeteerd op de reserves.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Digitalisering documenten teneinde documentendoorstroming te optimaliseren en documenten sneller te kunnen afhandelen.

13.7 Stimuleren van het kritisch denken

Visie en organisatie

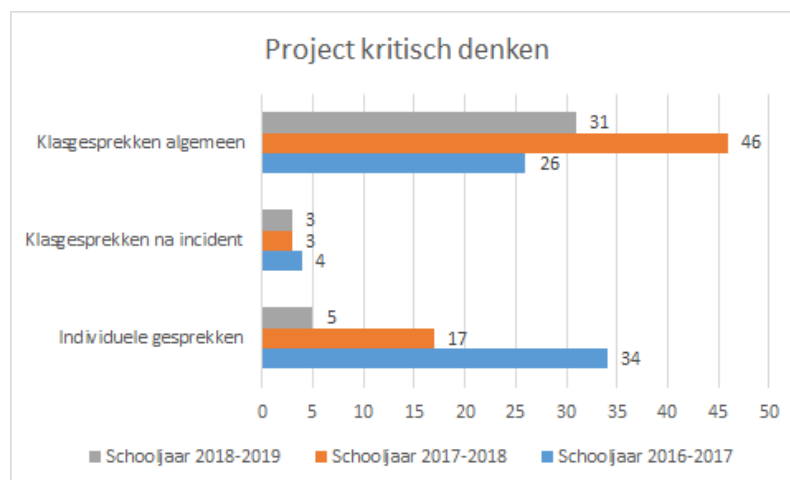
We zetten ons project kritisch denken verder met steun van de VGC en minister Sven Gatz. Er werden twee halftijdse pedagogisch medewerkers aangesteld, Hasna Ait-Hamou en Sara Bouabbi, beiden ervaren opvoeders van het Atheneum GO! for Business te Molenbeek. Zij worden ingezet voor het voeren van individuele gesprekken met leerlingen en klasgesprekken, zowel vraag gestuurd als structureel. Deze zullen kaderen in burgerschap, kritisch leren omgaan met de eigen denkbeelden, respect voor andersdenkenden, identiteit, religieus of politiek extremistisch gedachtegoed, racisme, xenofobie, homofobie, islamofobie, seksuele opvoeding, genderproblematiek en de toenemende polarisering in de maatschappij.

Verder planden we intervisiemomenten voor de sleutelfiguren, waarbij de pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, om ervaringen uit te wisselen en raad te vragen over bepaalde problemen, situaties en incidenten. Ook een publiek toegankelijk evenement met een aantal gastsprekers stond op de agenda, in samenwerking met onze partners van het hoger onderwijs en middenveldorganisaties zoals Foyer.

In het najaar van 2020 plannen we de publicatie van een boek dat concrete handvaten wil aanreiken aan leerkrachten en begeleiders over het omgaan met levensbeschouwelijke verschillen op de klasvloer. Het werk is gebaseerd op de resultaten van vier jaar veldonderzoek over de leefomgeving, denkbeelden en verzuchtingen van de Brusselse leerlingen.

Auteurs zijn Montasser AlDe'emeh, teamleider van het project kritisch denken, en Werner de Saeger, expert in religieus recht.

Grafiek 45: Aantal projecten kritisch denken per categorie SGR8 gedurende 2 schooljaren

13.8 Personeelsbeleid

Visie en organisatie

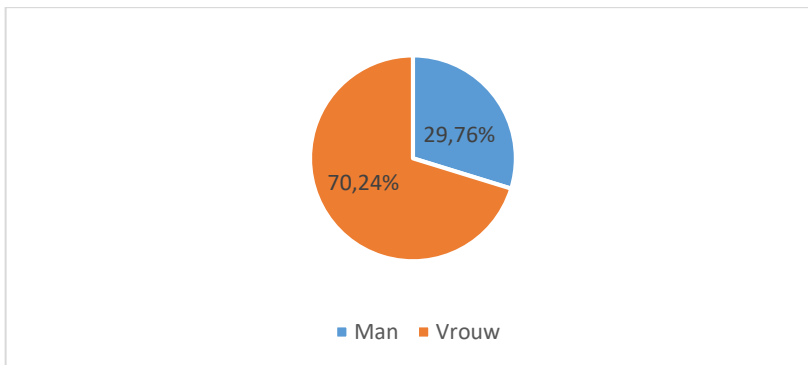
De stafafdeling personeel bestaat uit de personeelsdirecteur, een HR verantwoordelijke en 3,5 VTE stafmedewerkers. De werkzaamheden situeren zich zowel op het vlak van beleidsvoorbereiding, uitvoering en evaluatie. Hoofddoel is het ondersteunen van de onderwijsinstellingen inzake het personeelsbeleid. Taakverdeling tussen de scholen en de stafafdeling personeel werd vastgelegd door middel van verscheidene uitgeschreven procedures: beheer loopbaan contractuele, statutaire personeelsleden en personeelsleden van de kinderdagverblijven.

Bij de oprichting van de Scholengroep Brussel bestond één van de basisdoelstellingen eruit om de directies te ontlasten van zoveel mogelijk taken zodanig dat zij zich louter konden toespitsen op hun kerntaken, met name het coachen van hun personeelsteam en het bewaken van de pedagogische processen.

De scholengroep stelde gedurende schooljaar 2018-2019 in zijn geheel 4567 personeelsleden tewerk. Bij deze telling werd ermee rekening gehouden dat individuen voor meerdere instellingen van de scholengroep tegelijk kunnen werken. Wanneer een personeelslid bijvoorbeeld in twee muziekacademies lesgeeft, werd deze maar één keer geteld. Taartdiagram 9 geeft in percentages de

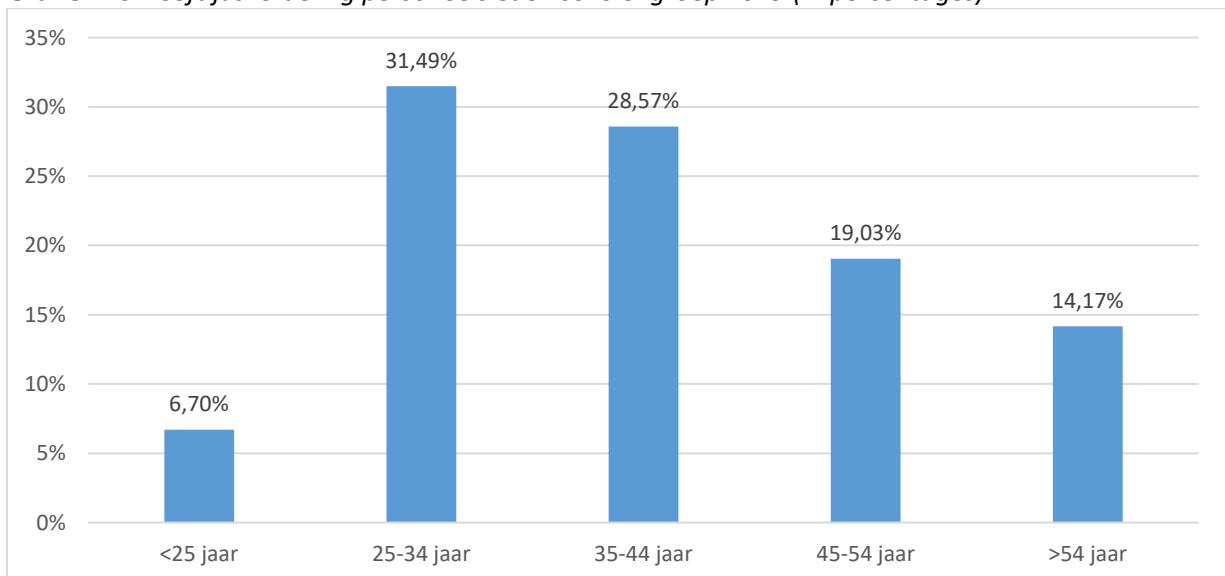
geslachtsverdeling van de personeelsleden weer. 70 procent van de werknemers van de scholengroep is een vrouw.

Taartdiagram 9: Geslachtsverdeling personeelsleden scholengroep 2019 (in percentages)

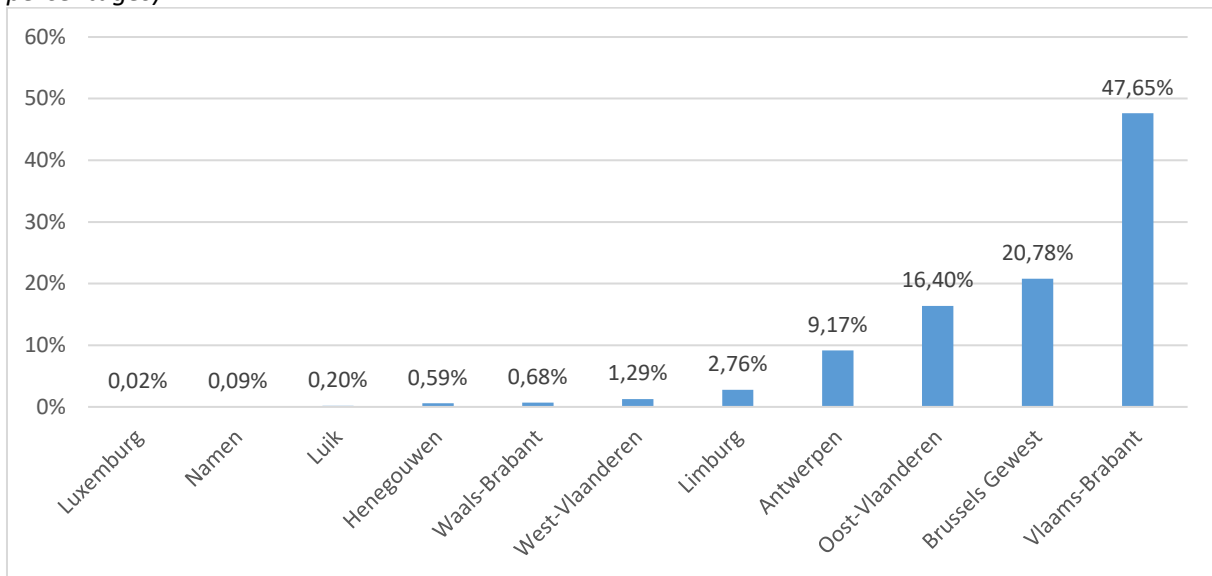
60% van de personeelsleden van de scholengroep is tussen de 25 en 44 jaar oud. Een exacte leeftijdsverdeling van alle personeelsleden in percentages is zichtbaar in grafiek 46. Van twee personeelsleden is de leeftijd niet gekend.

Grafiek 46: Leeftijdsverdeling personeelsleden scholengroep 2019 (in percentages)

Een grote meerderheid van de personeelsleden van de scholengroep woont in Vlaams-Brabant of het Brussels Gewest (68%). Grafiek 47 geeft in percentages weer hoeveel personeelsleden in elke provincie gedomicilieerd zijn. De scholengroep stelt ook vier personen tewerk die gedomicilieerd zijn in het buitenland. Van 13 personeelsleden is het domicilieadres niet gekend.

Grafiek 47: Verdeling volgens woonplaats personeelsleden scholengroep 2019 (provincie in percentages)

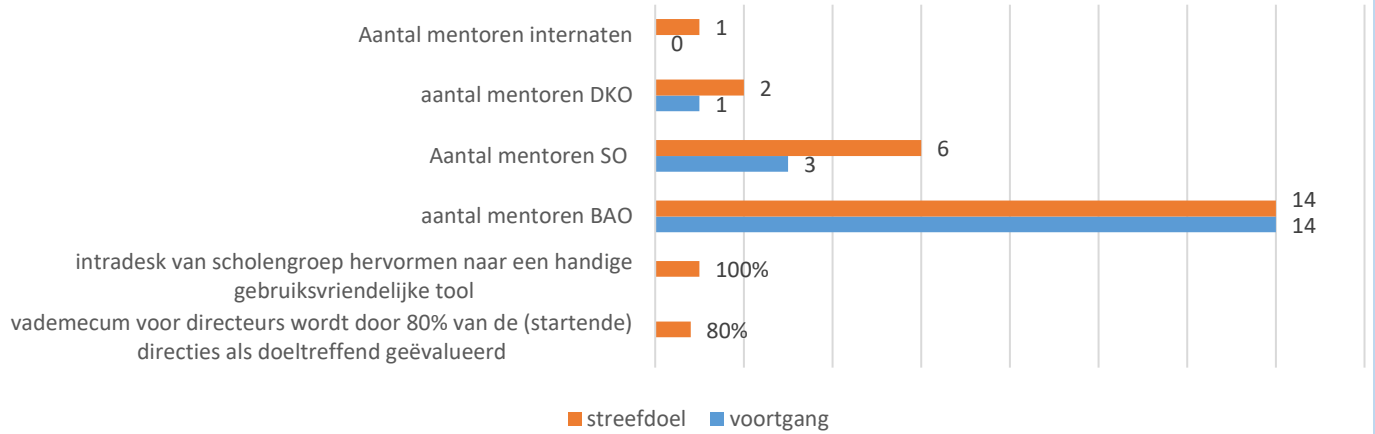
Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

- In overleg met AD, directeur kinderdagverblijven en departement onderwijs aanvang van de herstructurering in de kinderdagverblijven mee uitgewerkt en vorm gegeven.
- Aanpassing besluit evaluatie naar aanleiding van verplichte invoering aanvangsbegeleiding.

Toekomstige uitdagingen en ambities

- In samenwerking met sociaal secretariaat group S de invoering en uitrol van elektronische loonfiches, taksfiches van de contractuele personeelsleden in de praktijk brengen.
- Nieuwe regeling Tijdelijke aanstelling doorlopende duur in de praktijk omzetten en besluit inzake beoordeling met werkpunten uitwerken, onderhandelen en opvolgen.
- Organiseren van heropfrissingsmomenten inzake beheer loopbaan contractuele personeelsleden.

Doeltreffend beleid

De grafiek hierboven geeft een overzicht van de voortgang van de KPI's.

Door de scholengroep uit te bouwen als lerende organisatie en alle actoren te professionaliseren om hen in staat te stellen hun opdracht effectief uit te voeren heeft de werkgroep doeltreffend beleid de mentoren-werking nieuw leven ingeroepen. Elke mentor krijgt indien gewenst een coachopleiding. Startende directies krijgen op die manier een mentor toegewezen waarbij ze naast de coördinerende directeur beroep op kunnen doen. De werkgroep deed hiervoor een bevraging naar de noden van de startende directeurs. Op basis van deze bevraging wordt het vademecum herschreven om dit als gebruiksvriendelijk tool aan te reiken.

De werkgroep maakte de checklist 'start to direct' die als houvast gebruikt kan worden door beginnende directies en waarmee ze een zicht krijgen op nodige gegevens en materialen bij aanvang.

13.9 Preventiebeleid en vertrouwenspersonen

De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk van Scholengroep Brussel behoort tot de Gemeenschappelijke Preventiedienst van het GO! voor de 26 scholengroepen en haar administratieve diensten. Scholengroep Brussel is een van de grootste scholengroepen van het GO! en heeft om die reden twee preventieadviseurs. Op het niveau van de onderwijsinstellingen is er voor elke school, CVO, CLB, centrum voor deeltijds onderwijs, academie, internaat of tehuis een contactpersoon aangesteld die instaat voor preventie en bescherming.

Het gemeenschappelijk doel is de veiligheid en het welzijn van elk personeelslid op de werkvloer te waarborgen.

De site van de Gemeenschappelijke Preventiedienst is <https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie>.

U vindt er o.a. informatie over:

- EPOS
- nascholingen
- procedures (aangifte arbeidsongevallen, werken met derden...)
- wetgeving
- actuele thema's

Tabel 22: Een overzicht van de scholengroep betreffende de verschillende interventies

Soort	Aantal in 2019
Inlichtingen over de ongevallen op de werkvloer	68
Inlichtingen over de ongevallen op de weg naar en van het werk	31
Totaal aantal fysische ongevallen	99 (waarvan 41 zonder arbeidsongeschiktheid)

Om de privacy te respecteren geven we geen cijfers over de psychosociale interventies.

Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2019

Onze focus ligt op het uitvoeren van een jaarlijkse preventierondgang in alle instellingen van onze scholengroep. Ook het opstellen van indienststellingsverslagen van nieuw aangekochte arbeidsmiddelen en speeltoestellen behoort tot onze kerntaken. Verder voeren we risicoanalyses uit en geven we adviezen bij verbouwingen, nieuwbouw, aankoop van arbeidsmiddelen en speeltoestellen en dergelijke.

Toekomstige uitdagingen en ambities

Het is onze ambitie om EPOS (= Elektronisch Preventie Opvolg Systeem, een online webapplicatie voor het opvolgen van preventieadviezen) als dynamisch werkinstrument in elke instelling geïmplementeerd te krijgen.

Vertrouwenspersonen

Sinds 2014 maken geweld, pesterijen en ongewenst (seksueel) gedrag op het werk integraal deel uit van wat men noemt *psychosociale risico's op het werk*. Deze worden aangepakt via het algemeen kader voor de preventie van dit soort risico's, weliswaar met bijzondere aandacht aan een aantal gespecificeerde categorieën. Een personeelslid kan verschillende acties ondernemen wanneer men van oordeel is psychische schade te ondervinden, al dan niet in combinatie met lichamelijke schade, ten

gevolge van psychosociale risico's op het werk. In het bijzonder gaat het dan over geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk. Men dient daarbij bepaalde procedures te volgen. De werking en interventies van de vertrouwenspersonen zijn strikt vertrouwelijk en worden enkel gecommuniceerd met de betrokken partijen.

13.10 Welzijnsbeleid: GO! Brussels dare to care!

'GO! Brussels dares to care' is een meerjarig traject dat SGR Brussel in het leven heeft geroepen sinds 2017 ter bevordering van het welbevinden. De eerste focus lag op het bevorderen van welbevinden van onze directies en leidinggevenden, sinds 2018 is de scope uitgebreid naar alle medewerkers. Er wordt preventief gewerkt aan de algemene veerkracht (lichamelijke, mentale, emotionele en relationele) van onze medewerkers.

In het voorjaar 2019 vond een algemene welzijnsbevraging plaats bij alle medewerkers van de Scholengroep Brussel. 48,2% van de medewerkers heeft hieraan deelgenomen. De resultaten van deze welzijnsbevraging werd aan de directieleden gepresenteerd in juli 2019. De welzijnsindex van de scholengroep is vergelijkbaar met andere scholengroepen die op hetzelfde moment deelnamen aan deze bevraging. In de bevraging kwamen verschillende dimensies aan bod. De scores op vlak van het welzijnsbeleid, de emotionele en mentale belasting sprongen in het oog. Deze drie dimensies kregen een gemengde beoordeling. De scores op deze drie dimensies zijn vergelijkbaar met de Vlaamse resultaten, de mentale belasting behaald op Vlaams niveau zelfs een ongunstige beoordeling. Komende schooljaren zal de dienst welzijn focussen op deze drie dimensies: welzijnsbeleid, emotionele en mentale belasting.

Op basis van de resultaten van de algemene welzijnsbevraging worden specifieke acties uitgewerkt schooljaar 2019-2020.

Schooljaar 2018-2019 was de preventieve focus gebaseerd op de input uit het ideale kwadrant aangereikt door onze directies.

- **Mindset** met nieuwsflash en 11 workshops gebracht op seminarie directies, pv's, pedagogische studiedagen, vrije inschrijvingen. Dit thema kwam uit de vraag om teams beter te laten samenwerken, meer draagkracht voor de teams en directies.

- **Doseren** met nieuwsflash en 5 vrije workshops. Niveau mentale veerkracht, stress preventie.

- **Zelfbeeld** met 3 presentaties gezondheidscoördinatoren en directies basisscholen. Kwam voort uit gezondheidsbeleid die op mentale gezondheid van onze leerlingen wou werken.

- **Planlast** met 4 presentaties directies en teams. Kwam voort uit ideale kwadrant door directies aangegeven. Het optimaal benutten van competenties (welbevinden en uitbouwen directieteams) en de optimalisatie van smartschool analyse kwamen aan bod.

- **Verandering** (juni) met nieuwsflash en 1 presentatie directies secundair. Kwam voort uit het onzekerheidsgevoel van de modernisering SO.

- **Team** bouwende activiteit met de lipdub wedstrijd (niveau relationele veerkracht). Kwam voort uit de vraag van de directies ter ondersteuning van teambuilding. Zes scholen stuurden een filmpje in voor de lipdub wedstrijd. Drie winnaars kregen op school een foodtruck op bezoek, de andere drie instellingen kregen voor hun deelname een buffet van AGAPE.

13.11 Conclusie algemeen directoraat scholengroep

De centrale keuken van de Scholengroep Brussel, Agape, zorgt voor gezonde, gevarieerde en duurzame maaltijden voor en door het onderwijs. In 2019 steeg de omzet met 15% en werd 1.209.000 kilogram voeding geproduceerd. Het vegetarische aanbod werd in 2019 uitgebreid. In september stapten vier extra scholengroepen in (5.000 maaltijden) en werd er overgestapt naar een digitale facturatie. Er zijn reeds stappen gezet richting een meer milieuvriendelijke aanpak en men wil hier verder op blijven inzetten in de toekomst.

De dienst communicatie wil vanuit een duidelijke positionering het imago van de scholengroep versterken, beschermen en de profilering van alle instellingen ondersteunen en faciliteren. Het is een ambitie om de huisstijl en communicatiemiddelen uit te bouwen en mediarelaties te versterken.

De dienst ICT zet in op een doorgedreven digitalisering en automatisatie van educatieve, administratieve en ICT-processen. In 2019 vond de start van migratie van de telefonie systemen alsook de uitrol van cloud beheersystemen voor computers en Ipads plaats. De basisscholen werden begeleid in het verkrijgen van subsidies voor de aankoop van digitale borden, tablets en laptops. Men wil in de toekomst de scholen maximaal blijven ondersteunen in hun transformatie naar een moderne leeromgeving.

Voor GDPR zit onze scholengroep in de kernwerkgroep van het GO!. In 2019 stonden wij mee aan de wieg van de opbouw van het verwerkingsregister van persoonsgegevens dat als input diende voor PrivacyPerfect de tool die in het najaar van 2020 wordt uitgerold.

Binnen de dienst infrastructuur werden de gebouwen gemonitord op hun staat, waardoor men voor het eerst een volledig zicht heeft op de staat van het patrimonium. In samenwerking met de mobiele ploeg werden naast de vele kleinere projecten vanuit het vraag gestuurde ticketsysteem een mooi aantal grotere projecten gerealiseerd. Met de projecten buitenspel in samenwerking met de VGC werden een aantal speelplaatsen heringericht als creatieve omgevingen waar lerende hun pauzemomenten zelf vorm kunnen geven.

In 2019 coördineerde de internationale werking van de scholengroep vijf KA-1 projecten. Deze bieden onderwijspersoneel en in enkele gevallen ook leerlingen de mogelijkheid zich te professionaliseren door cursussen of conferenties in het buitenland te volgen of jobshadowings, stages of lesopdrachten uit te voeren buiten onze landsgrenzen. De drie lopende KA2-projecten bieden onze onderwijsinstellingen de kans om partnerschappen aan te gaan met buitenlandse scholen, universiteiten of andere partners. In 2019 ging bijvoorbeeld het Think Global! Project van start. De Pathways Game Changer workshop werd uitgebreid en vond in 8 GO!-scholen plaats. 67% van de instellingen was in 2018-2019 betrokken in een internationaal project of heeft internationalisering gebruikt in hun werking.

Het team financiën ondersteunt de instellingen op vlak van budgettaire en financiële aangelegenheden. De globale middelen uit dotaties, verkopen en andere opbrengsten beliepen in 2019 44 miljoen euro. De uitgaven beliepen 45,9 miljoen euro. Het netto bedrijfskapitaal was 7,3 miljoen. Het is een streefdoel de documenten te digitaliseren.

Binnen het project kritisch denken werden twee halftijdse pedagogisch medewerkers aangesteld. Er werden naast 5 individuele gesprekken ook 34 klasgesprekken uitgevoerd. Er werden intervisiemomenten gepland voor sleutelfiguren zodat ervaringen uitgewisseld konden worden, er raad kon gevraagd worden over bepaalde problemen, situaties en incidenten. In het najaar van 2020 plannen we de publicatie van een boek dat concrete handvaten wil aanreiken aan leerkrachten en begeleiders over het omgaan met levensbeschouwelijke verschillen op de klasvloer.

(vervolg conclusie algemeen directoraat)

Het hoofddoel van de personeelsdienst is het ondersteunen van de onderwijsinstellingen inzake personeelsbeleid. In 2019 heeft men de aanvang van de herstructurering in de kinderdagverblijven mee uitgewerkt en vorm gegeven. Het besluit van de evaluatie werd aangepast naar aanleiding van de verplichte invoering aanvangsbegeleiding. De invoering van elektronische loonfiches en taksfiches is een toekomstige uitdaging.

Twee preventieadviseurs hebben als doel de veiligheid en het welzijn van elk personeelslid op de werkvloer te waarborgen. Er waren 99 fysische ongevallen in 2019. Jaarlijks worden o.a. naast risicoanalyses ook een preventierondgang in alle instellingen uitgevoerd. Het is een ambitie om EPOS als dynamisch werkinstrument in elke instelling te implementeren. Wanneer een personeelslid psychische schade ondervindt ten gevolge van psychosociale risico's op het werk kan deze persoon steeds in alle vertrouwelijkheid terecht bij de vertrouwenspersonen van de scholengroep.

Ter bevordering van het welbevinden van de werknemers werd het meerjarig 'GO! Brussels dares to care' traject in het leven geroepen. In 2019 vond een algemene welzijnsbevraging plaats. De scores op vlak van het welzijnsbeleid, de emotionele en mentale belasting sprongen in het oog. Komende schooljaren wil de dienst welzijn hier dan ook extra op focussen. Aan de hand van workshops, presentaties, nieuwsflashes en activiteiten kwamen in 2019 thema's zoals mindset, doseren, zelfbeeld, planlast, verandering en teambuilding aan bod.

14. AFSLUITEND WOORD VAN DE ALGEMEEN DIRECTEUR

Vorig jaar stelde ik u trots de primeur van het eerste jaarverslag van Scholengroep Brussel voor. Met dezelfde fierheid presenteer ik u graag deze tweede editie.

Het verzamelen van data en cijfers via externe bronnen voor het jaarverslag van 2018 was een huzarenstuk. Voor de editie 2019 gebruikten we eigen data, cijfers en feiten wat bijdraagt tot een verhoogde datageletterdheid. De verzamelde data laten ons toe om kritische vragen te stellen, kennis op te bouwen en onze strategie bij te sturen.

Ons jaarverslag toont de evolutie in het kader van het Beleidsplan 2023. U zal merken dat we op vele fronten vooruitgang hebben geboekt. Oprechte dank aan de stafdiensten, de directies en de voorzitter en leden van de Raad van Bestuur die hier hun schouders hebben onder gezet. Ook een woord van dank aan de werkgroepen voor hun extra inzet om de strategische doelstellingen om te zetten naar beleid. Hun inspanningen getuigen van een grote betrokkenheid bij de scholengroep. Tot slot ook een bijzonder woord van dank ook aan de directie en medewerkers van Agape, de centrale keuken van onze scholengroep, voor de indrukwekkende stijging van het aantal maaltijden.

Dit jaarverslag doet ons even stilstaan bij wat we verwezenlijkt hebben, maar het werk is nooit af. Als organisatie moeten we het positieve borgen en ook durven vooruit te kijken naar de toekomst.

Binnen de strategische doelstellingen werken we momenteel aan volgende prioriteiten:

- het verderzetten van de bouw en opening van nieuwe scholen
- het verder uitwerken van het talenbeleid en het ontwikkelen van een beleidsplan voor meertalig onderwijs
- het ontwikkelen van een communicatiestrategie om de positionering van onze scholengroep en haar instellingen te versterken en te vernieuwen
- het opstellen van een toekomstgericht plan voor de kinderdagverblijven

Dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan het jaarverslag 2019, in het bijzonder de kwaliteitscoördinator en data-analist voor het verzamelen en verwerken van data en cijfers tot een stevig basisdocument voor beleidsvoering.

Jurgen Wayenberg
Algemeen Directeur

15. BRONNENLIJST

Vlaanderen

- Mijn onderwijs
- Agodi
- Dataloep
- Statistisch jaarboek van het Vlaams onderwijs 2018-2019
- Onderwijsinspectie: onderwijsspiegel 2020
- Kind & Gezin

GO!

- PPGO!

Scholengroep Brussel

- Informat
- Algemeen directoraat
- Strategisch plan

16. LIJST VAN GRAFIEKEN EN TABELLEN

Tabel 1: Aantal lerende in scholengroep in 2019	Afbeelding 3: Ondersteuningsvragen PBD zonder PI wiskunde
Afbeelding 1: Overzicht van de kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2019 (Bron K&G)	Grafiek 15: Evolutie OKI score basisonderwijs per net in Brussel
Afbeelding 2: De geografische spreiding van de kinderdagverblijven van de scholengroep in 2019	Grafiek 16: Evolutie aandeel leerlingen lagere school per OKI-kenmerk in Brussel (percentages)
Tabel 2: Situatie kinderdagverblijven vanaf 1/11/19	Grafiek 17: Evolutie aandeel leerlingen lagere school per OKI-kenmerk SGR 8 (percentages)
Grafiek 1: Aantal fiscale attesten in kinderdagverblijven van de scholengroep afgelopen 4 jaar	Tabel 10: OKI kenmerken leerlingen basisonderwijs Brussel
Grafiek 2: Resultaten zorginspectie van 11 evaluaties: percentage van de kinderdagverblijven per score per dimensie	Tabel 11: Overzicht Brusselse leerlingen per OKI kenmerk
Grafiek 3: Gesprekken met professionelen	Grafiek 18: Evolutie aandeel OKI leerlingen gewoon basisonderwijs Brussel
Grafiek 4: Gesprekken met kinderen en ouders	Grafiek 19: Evolutie aandeel OKI leerlingen gewoon basisonderwijs SGR8
Taartdiagram 1: Aanwezigen gesprekken	Tabel 12: Schoolse vorderingen lager onderwijs per net in Brussel
Taartdiagram 2: Aantal vormingen 2019	Tabel 13: Schoolse vorderingen GO! lager onderwijs
Grafiek 5: Evolutie leerlingcijfers in Vlaanderen per onderwijsvorm afgelopen 6 schooljaren	Grafiek 20: Percentage zittenblijvers en OKI kenmerken basisonderwijs Brussel
Tabel 3: Leerlingcijfers per structuur telling 1/02/19 en prognose 2035	Grafiek 21: Percentage zittenblijvers per aantal OKI kenmerken basisonderwijs in Brussel
Grafiek 6: Evolutie leerlingenaantal basisonderwijs SGR 8	Grafiek 22: Percentage zittenblijvers gewoon lager onderwijs in Brussel per net per leerjaar
Tabel 4: Evolutie aantal leerlingen BAO per net in Brussel	Grafiek 23: Evolutie percentage zittenblijvers lager onderwijs SGR 8 en alle netten Brussel
Tabel 5: Evolutie aantal leerlingen in het kleuteronderwijs per net in Brussel	Grafiek 24: Doorstroompercentage SGR8 en GO! algemeen
Tabel 6: Evolutie aantal leerlingen in het lager onderwijs per net in Brussel	Grafiek 25: Doorstroom basisscholen in vergelijking met de afstand van de basisschool tot een secundaire GO! school
Tabel 7: Evolutie aantal leerlingen buitengewoon onderwijs per net in Brussel	Taartdiagram 5: Aantal leerlingen duaal leren GO! Brussel
Grafiek 7: Marktaandeel GO! gewoon basisonderwijs in percentages	Grafiek 26: Taalontwikkende initiatieven Talenbeleid SO
Grafiek 8: Evolutie leerlingenaantal secundair onderwijs SGR 8	Tabel 14: OKI kenmerken Brusselse leerlingen
Tabel 8: Evolutie aantal leerlingen secundair onderwijs in Brussel per net	Tabel 15: Percentage Brusselse leerlingen per OKI kenmerk
Grafiek 9: Marktaandeel GO! voltijds gewoon secundair onderwijs	Grafiek 27: Evolutie OKI-score secundair onderwijs in Brussel per net
Grafiek 10: Samenvatting marktaandeel GO! gewoon basisonderwijs en voltijds gewoon secundair onderwijs vergelijking Vlaanderen en Brussel	Grafiek 28: Evolutie aandeel OKI leerlingen secundair Brussel
Tabel 9: Overzicht basisscholen in de scholengemeenschappen van de scholengroep	Grafiek 29: Evolutie aandeel OKI leerlingen secundair SGR8
Grafiek 11: Aantal leerlingen in het basisonderwijs van de scholengroep	Tabel 16: Schoolse vertraging Brussel secundair onderwijs
Grafiek 12: Percentage van de basisscholen per advies van inspectie 2.0 (resultaten van 7 basisscholen)	Grafiek 30: Schoolse vertraging en OKI kenmerken SO Brussel
Grafiek 13: Percentage van de basisscholen per evaluatiedimensie kwaliteitszorg (resultaten van 6 basisscholen)	Grafiek 31: Percentage zittenblijvers per aantal OKI-kenmerken SO Brussel
Grafiek 14: Percentage van de basisscholen per evaluatiedimensie bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid (resultaten van 6 basisscholen)	Grafiek 32: Percentage zittenblijvers per onderwijsvorm in Brussel per net
Taartdiagram 3: Aantal ondersteuningsvragen voor de prioriteiten 18-19 van de scholen	Grafiek 33: Evolutie percentage zittenblijvers gewoon voltijds secundair onderwijs Brussel en SGR8
Taartdiagram 4: Aantal scholen van onze SGR dat beroep heeft gedaan op de PBD voor PI wiskunde	Tabel 17: Uitgereikte attesten gewoon secundair onderwijs SGR 8

Grafiek 34: Aandeel A-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel	Tabel 20: Agape in cijfers
Grafiek 35: Aandeel B-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel	Grafiek 42: Monitoring conditie gebouwen
Grafiek 36: Aandeel C-attesten gewoon secundair onderwijs Brussel	Tabel 21: Stand van zaken voortgang projecten
Tabel 18: Overzicht beroepen tegen attesten SGR8	Grafiek 43: Projecten buitenspel SGR 8
Grafiek 37: Evolutie aantal (hoofdelijke) cursisten secundair volwassenenonderwijs	Grafiek 44: Aantal deelnemende scholen van SGR8 internationalisering per onderwijstypes afgelopen drie schooljaren
Grafiek 38: Evolutie aantal inschrijvingen secundair volwassenenonderwijs	Taartdiagram 7: Middelen in miljoen euro
Taartdiagram 6: Verdeling opleidingen CVO	Taartdiagram 8: Uitgaven in miljoen euro
Grafiek 39: Aantal leerlingen DKO	Grafiek 45: Aantal projecten kritisch denken per categorie SGR8 gedurende 2 schooljaren
Grafiek 40: Aantal internen SGR 8 autonome en niet-autonome internaten	Taartdiagram 9: Geslachtsverdeling personeelsleden Scholengroep Brussel in percentages
Grafiek 41: Capaciteit IPO	Grafiek 46: Leeftijdsverdeling personeel Scholengroep Brussel in percentages
Afbeelding 4: Overzicht kwaliteitsverwachtingen referentiekader internaatskwaliteit	Grafiek 47: verdeling personeel volgens woonplaats Scholengroep Brussel in percentages
Tabel 19: Overzicht CLB ondersteuning SGR 8	Tabel 22: Een overzicht van de scholengroep betreffende de verschillende interventies

17. CONTACTGEGEVENS LEIDINGGEVENDEN EN COLLEGE VAN DIRECTEURS (01/01/2019)

17.1 Leden Dagelijks bestuur 2017-2020

Naam <i>Functie</i>	Contactgegevens
Jurgen Wayenberg Algemeen directeur	02 702 30 61 0473 20 12 92 jurgen.wayenberg@sgrbrussel.be
Pascal Onderdonk Coördinerend directeur basisonderwijs	02 727 06 70 0478 99 70 39 pascal.onderdonk@sgrbrussel.be
Erwin De Mulder Coördinerend directeur scholengemeenschap SO	02 702 30 69 0486 52 06 66 erwin.de.mulder@sgrbrussel.be
Helena Van Driessche Directeur Meertalig Atheneum Woluwe	02 771 37 42 0473 48 43 46 helena.van.driessche@atheneumwoluwe.be
Barbara Danis Directeur Bu.S.O. Neder-Over-Heembeek	02 262 02 60 0477 54 69 50 barbara.danis@campusheemschool.be
Luc Bartholomeus Voorzitter werkgroep DKO	02 522 05 51 0475 83 64 31 dir@ma-an.be
Lydia D'hont Directeur BS T'Overbeek	02 428 41 87 0473 272 161 bs.ganshoren.dir@g-o.be
Katinka Boeykens Directeur BS K.A. Etterbeek	02 732 17 04 0496 77 02 82 directie@bsetterbeek.be
Didier Van de Gucht Directeur BS Carolus Magnus	02 733 10 97 0486 91 68 81 bscarolusmagnus@g-o.be didier.vandegucht@g-o.be
Harald De Muynck Verantwoordelijke volwassenenonderwijs	02 528 09 50 0473 59 24 27 harald.demuynck@cvobrusssel.be
Dries Vandermeersch Directeur C.L.B.	02 479 25 05 0477 23 13 57 dries.vandermeersch@clbbrussel.be
Karin Struys Communicatieverantwoordelijke (sinds 02/12/2019)	02 702 30 50 0488 08 37 79 karin.struys@sgrbrussel.be
Marleen Cuykx Algemeen secretaris	02 702 30 62 0483 19 33 80 sgr8@g-o.be
Griet De Becker Interne kwaliteitszorg	02 702 30 57 0486 21 55 54 griet.de.becker@sgrbrussel.be

17.2 Kinderdagverblijven

Van de 3 KDV's die gesloten werden in 2019 worden mailadres en telefoonnummer niet meer vermeld.

Directeur kinderopvang		Sabine Winters	sabine.winters@sgrbrussel.be	
Regio Oost	rc	Nathalie Hoovers	nathalie.hoovers@sgrbrussel.be	
kdv Jubeltuintje	lg	Lobke van Den Berghe	jubeltuintje@kdv.sgr8.be	02 735 56 69
kdv Unkie-Punkie	lg	Ellen Vanholst	unkiepunkie@kdv.sgr8.be	02 648 12 36
kdv Pino	lg	Ellen Vanholst		
kdv Kruimeltje	lg	Laurence Vanvolsem		
kdv Schobbejakske	lg	Céline Waterkeyn	schobbejakske@kdv.sgr8.be	02 215 72 69
kdv De Zonnewijzer	lg	Petra Lycke	dezonnewijzer@kdv.sgr8.be	02 731 58 42
kdv Babbelutje	lg	Inge Van Gindertaelen	babbelutje@kdv.sgr8.be	02 673 37 49
kdv De Bengeltjes	lg	Iris Deconinck	bengeltjes@kdv.sgr8.be	02 675 53 48
kdv 't Kapoentje	lg	Marieke Redant	kapoentje@kdv.sgr8.be	02 675 30 04
kdv De Bloeiende kerselaar	lg	Anne-Lies Bas	bloeiendekerselaar@kdv.sgr8.be	02 675 81 58
kdv Floralia	lg zwanger	Audrey Marchant	floralia@kdv.sgr8.be	02 763 14 09
	vervangend lg	Stephanie Volckaert*		
Regio Zuid-West	rc	Sigrid Thielemans	sigrid.thielemans@sgrbrussel.be	
kdv De Kaarsjesboom	lg	Elke Van Den Sande	kaarsjesboom@kdv.sgr8.be	02 537 03 62
kdv 't Toverfluitje	lg	Evelyne Van Damme	toverfluitje@kdv.sgr8.be	02 413 11 36
kdv 't Zandkasteeltje	lg	Anne De Coker	zandkasteeltje@kdv.sgr8.be	02 469 33 70
kdv Zonnebloem	lg	Jolijn De Cock		
kdv Zavelput	lg	Shirley Asselman	zavelput@kdv.sgr8.be	02 465 79 80
kdv Zandlopertje	lg	Nikita Van Gheem	zandlopertje@kdv.sgr8.be	02 482 01 08
kdv Floréal	lg	Wendy De Valck	floreal@kdv.sgr8.be	02 345 61 72
kdv Het Tinnen Soldaatje	lg	Sofia Zouzaf	tinnensoldaatje@kdv.sgr8.be	02 343 76 31
kdv Magnolia	lg	Gerda Fastenaekels	magnolia@kdv.sgr8.be	02 376 26 93
kdv Peperkoekenhuisje	lg	Jolijn De Cock	peperkoekenhuisje@kdv.sgr8.be	02 343 77 03
kdv De Rockertjes	lg	Anneke Claus	rockertjes@kdv.sgr8.be	02 201 03 66
Regio Noord-West	rc	Melissa Jacobs	melissa.jacobs@sgrbrussel.be	
kdv De Kleurdoos	lg	Jana Borms	dekleurdoos@kdv.sgr8.be	02 217 16 06
kdv 't Folieke	lg	Greetje Van Der Meeren	folieke@kdv.sgr8.be	02 514 70 32
kdv 't Plantzoentje	lg	Nathalie Van den Broeck	plantzoentje@kdv.sgr8.be	02 479 33 37
kdv De Poesjes	lg	Elke Rooselaer	poesjes@kdv.sgr8.be	02 242 40 37
kdv Zandmaanetjes	lg	Ingrid Roobaert	zandmannetjes@kdv.sgr8.be	02 215 31 38
kdv Zonnekind	lg	Sofia Zouzaf	zonnekind@kdv.sgr8.be	02 241 89 29
kdv De Kakkewietjes	lg	Nathalie Canoot	kakkewietjes@kdv.sgr8.be	02 421 54 05
kdv Ukkepuk	lg	Anneleen D'Hauwe	ukkepuk@kdv.sgr8.be	02 427 66 29
kdv De Rakkertjes	lg	Karolien Francois	rakkertjes@kdv.sgr8.be	02 479 35 18
kdv Kasteel Beiaard	lg	Monique Baert	kasteelbeiaard@kdv.sgr8.be	02 270 21 30
kdv Vlindertjes	lg	Dorien Moelants	vlindertjes@kdv.sgr8.be	02 736 27 29

17.3 Basisonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	Mailadres
GO! BS De Kleurdoos	Lotte De Wagter	T 512 49 79	lotte.de.wagter@sgrbrussel.be
GO! BS 't Plantzoentje	Geert Willaert	T 474 06 20	geert.willaert@hetplantzoentje.be
GO! BS De Telescoop	Marleen Opsomer *	T 424 14 12	info@detelescoop.be
GO! BS Hendrik Conscience	Johan De Bus*	T 215 99 95	bshendrikconscience@g-o.be
GO! BS Carolus Magnus	Didier Van de Gucht	T 733 10 97	bscarolusmagnus@g-o.be
GO! BS De Mozaiek	Wendy Gautier	T 215 09 50	bs.mozaiek.dir@g-o.be
GO! BS De muziekladder	Marinka Van Ingelgom	T 216 55 80	marinka.van.ingelgom@muziekladder.be
GO! BS De Buurt	Hans Vanmarsenille	T 217 18 58	directeur@bsdebuurt.be
GO! BS KA Etterbeek	Katinka Boeykens*	T 732 17 04	directie@bsetterbeek.be
GO! BS Tehuis	Ines Muylaert	T 734 19 05	directie@tehuisbrussel.be
GO! BS 't Regenboogje	Nancy Nuyts	T 646 22 97	bs.etterbeek.regenboogje@g-o.be
GO! BS De Wimpel	Mylène Vandenaabeele	T 511 52 30	mylene.vandenaabeele@dewimpel.be
GO! BS De Bron	Séverine Persoons	T 538 54 52	severine.persoons@sgrbrussel.be
GO! BS De Bron	David Barbé *	T 537 03 62	directie@basisschoolbalder.be
GO! BS Nellie Melba	Rita Janssens	T 521 04 84	bs.nelliemelba@g-o.be
GO! BS De Toverfluit	Sabine Vanheeswijck	T 413 11 30	sabine.vanheeswijck@campustoverfluit.be
GO! BS De Klimpaal	Veerle Declercq	T 411 56 04	veerle.declercq@g-o.be
GO! BS Comenius	Freya Drachman	02 361 65 43	freya.drachman@comeniusbrussel.be
GO! BS Unseco	Guray Turkistan	T 02 468 16 16	guray.turkistan@unescoschool.be
GO! BS Zavelberg	Liesbet Doucet	T 482 01 05	liesbet.doucet@zavelberg.be
GO! BS Zavelput	An Lefever	T 465 44 39	directie@zavelput.be
GO! BS De Gouden Regen	Sebastien Froeliger	T 421 54 00	sebastien.froeliger@degoudenregen.be
GO! BS	Lydia D'hont	T 428 41 87	bs.ganshoren.dir@g-o.be
GO! BS Theodoortje	Veerle Dierick	T 479 61 28	Veerle.Dierick@theodoortje.be
GO! BS De Kleine Geuzen	Greetje Smekens	02 479 26 82	greetje.smekens@g-o.be
GO! BuBao Heemschool	Vanessa Weyn *	T 262 03 20	mpi.heemschool1@campusheemschool.be
GO! BS Kasteel Beiaard	Marleen Willems *	T 268 18 97	kasteelbeiaarddir@gmail.com
GO! BS De Wegwijzer	Lisa Janssens	T 241 58 09	lisa@de-wegwijzer.be
GO! BS Papageno	Bénédicte Stenier	T 705 24 92	benedicte.stenier@bspapageno.be
GO! BS De Zonnewijzer	Heidi Trappeniers	T 770 85 56	dezonnewijzer@g-o.be
GO! BS De Stadsmus	Maurine Depape *	T 672 87 18	directie@destadsmus.be
GO! BS De Bloeiende Kerselaar	Kristel Derdelinckx	T 660 39 41	kristel.derdelinckx@debloeiendekerselaar.be
GO! BS Floreal	Christel Van Acker	T 340 68 90	directie@bsfloreale.be

GO! BS Magnolia	Anja De Munter	T 376 92 70	anja.de.munter@bsgo-magnolia.be
GO! BS De Iris	Sandrina Wittenberg	T 332 57 52	sandrina.wittenberg@bs-de-iris.be
GO! BS Floralia	Rita De Hertogh	T 771 59 71	directie@bsfloralia.be
GO! BS De Boomhut	Ruben Wiedijk	T 356 45 65	ruben.wiedijk@boomhut.be

17.4 Secundair onderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	Mailadres
Atheneum Brussel (BA 3138)	Kim Van Waeyenberghe	T 511 07 42	kim.van.waeyenberghe@atheneumbrussel.be
K.H. Muziek en Woord (BA 3122)	Serge Algoet	T 502 05 04	serge.algoet@kunsthumaniorabrussel.be
Lyceum Martha Somers Brussel (BA 3113)	Paul Van Capellen	T 474 06 00	directie@lyceummarthasomers.be
K.A. Emanuel Hiel (BA 3114)	Martin Lamouris*	T 241 31 08	lamouris@gmail.com
K.A. Etterbeek (BA 3111)	Patrick De Clercq * Sophie Allein* adjunct directeur	T 738 70 40 T 738 70 41	patrick.declercq@kaetterbeek.be sophie.allein@kaetterbeek.be
GO! COOVI secundair onderwijs (BA 3144)	An Janssens	T 526 56 00	an.janssens@coovi.be
K.A. Anderlecht (BA 3135)	Erik Van Den Berghe *	T 522 71 12 T 521 58 67	erik.vandenberghe@atheneumanderlecht.be
GO! for Business (BA 3115)	Jim Lafère *	T 411 77 07	jim.lafere@campustoverfluit.be
GO! Atheneum Unesco (BA 3112)	Pieter Buggenhout	T 468 20 40	Pieter.buggenhout@atheneum-koekelberg.be
GO! Atheneum Comenius (BA3151)	Barbara De Groot	02 361 65 43	directie@comeniusbrussel.be
K.T.A. Zavelenberg (BA 3119)	Pieter Vielfont	T 482 01 01	kta.sint-agatha-berchem@g-o.be pieter.vielfont@g-o.be
T.A. Jette (BA 3118)	Chris Pijpen Annelies Piu Adjunct-directeur	T 425 92 33	info@tajette.be Chris.Pijpen@g-o.be annelies.piu@g-o.be
Bu.S.O. Neder-Over-Heembeek (BA 3126)	Barbara Danis*	T 262 02 60	barbara.danis@sgrbrussel.be
MS Victor Horta (BA 3134)	Dany Van Bossuyt	T 726 18 89 T 727 06 82	dany.van.bossuyt@vhorta.be
Meertalig Atheneum Woluwe (BA 3116)	Helena Van Driessche	T 771 37 42	info@atheneumwoluwe.be helena.van.driessche@atheneumwoluwe.be
K.A. Ukkel (BA 3117)	Elfi De Boos *	T 370 64 40	ka.ukkel@g-o.be
Castor Duaal Leren (BA3131)	Goedele Swillens Coördinator	T 251 41 87	goedele.swillens@clwcastor.be

17.5 Volwassenonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	Mailadres
C.V.O. Brussel	Harald De Muynck Ina Massij Adjunct-directeur Koen Muziek Adjunct-directeur	T 528 09 50 T 528 09 52 T 528 09 10	harald.demuynck@cvobrusseel.be ina.massij@cvobrusseel.be koen.muziek@cvobrusseel.be
C.V.O. COOVI	Katrien Dedobbeleer Directeur Marijke De Rook Adjunct-directeur	T 526 51 00	katrien.dedobbeleer@coovi.be marijke.deroock@coovi.be

17.6 Deeltijds kunstonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	Mailadres
Muziekacademie J.H. Fiocco (BA 3124)	Hilde Valcke	T 241 41 39	directie@muziekacademieschaarbeek.be secretariaat@muziekacademieschaarbeek.be
Muziekacademie Frédéric Chopin (BA 3125)	Daniël De Clerck	T 733 59 65	ma.etterbeek@gmail.com
Academie Beeldende Kunsten (BA 3121)	Thierry Verhellen *	T 733 45 51 T 733 94 33	thierry.verhellen@g-o.be info@rhokacademie.be
Academie Beeldende Kunsten (BA 3120)	Ivo Bryon	T 523 03 71	ivo.bryon@g-o.be
Muziekacademie (BA 3123)	Luc Bartholomeus	T 522 05 51	dir@ma-an.be

17.7 Internaten

Soort	Instelling	Beheerder	Telefoon	Mailadres
Autonome internaten	Internaat COOVI (BA 3146)	Caroline Vanhole *	T 526 51 52	
	De Tuinen (BA 3129)	Wim Jans *	T 428 20 13	wim.jans@sgrbrussel.be secretariaat.detuinen@g-o.be
Ingebouwde internaten	K.H. Muziek en Woord	David De Decker	T 474 06 03 T 474 06 35	kh.brussel@g-o.be david.de.decker@g-o.be
	Tehuis voor foorreizigers-en schipperskinderen	Sanny Peetermans	T 734 19 05	beheerder@tehuisbrussel.be
	M.P.I. De Heemschool	Nadia Vandenbosch	T 263 63 61 02 262 09 77	nadia.vandenbosch@g-o.be
Internaat permanente openstelling	Heemhotel	Gawein Verlot *	T 263 63 62	

***Woord van de redactie**

Sinds de publicatie van het jaarverslag vonden een aantal personeelswijzigingen plaats. Deze staan in de adressenlijst hierboven aangeduid met *.

Een aantal mensen hebben de scholengroep inmiddels verlaten. Zo genieten Thierry Verhellen, Patrick De Clercq en Anne Moisson ondertussen nu van hun welverdiend pensioen. Ze werden vervangen door de heer Gert Bogaerts en mevrouw Sofie Allein die op haar beurt als adjunct directeur opgevolgd werd door mevrouw Els Declercq.

Johan De Bus, David Barbé, Vanessa Weyn, Erik Van Den Berghe, Jim Lafère en Gawein Verlot zochten andere oorden op en werden ondertussen vervangen door mevrouw Carla Heusdens, de heer Kim Lagast, mevrouw Maaïke Dewinne in duobaan met mevrouw Barbara Danis, mevrouw Cathérine Wyckaert, mevrouw Lotte Selders en mevrouw Margeaux De Bruyn.

Stephanie Volckaert was in 2019 vervangend leidinggevende in kinderdagverblijf Floralia omdat Audrey Marchant, de leidinggevende, in blije verwachting was van een kindje.

Mevrouw Marleen Opsomer, mevrouw Marleen Willems en mevrouw Elfi De Boos, bleven in de scholengroep, maar kozen voor een andere functie. We ontvingen hier met open armen de heer Rob Huijghe, de heer Bart Laevens en mevrouw Katrien Houben om de directeursfunctie van hen over te nemen.

De scholengroep kreeg helaas ook een zwaar verlies te verwerken. Mevrouw Caroline Vanhole kwam onverwacht te overlijden. Dit raakte de scholengroep diep.

Wegens langere afwezigheid van de huidige directeur in GO! BSKA Etterbeek, GO! BS De Stadsmus en de internaatbeheerder van De Tuinen, namen mevrouw Martine Van der Auwera en mevrouw Maurine Depaepe de directeursfunctie op en mevrouw Marjonela Berisha is inmiddels waarnemend internaatbeheerder. Emilie Breuer, directeur van GO! BS De Stadsmus was in september 2019 reeds terug op post. Een woord van dank ook aan de heer David De Decker die een aantal maanden internaat De Tuinen mee onder zijn coördinatie heeft genomen.

De heer Martin Lamouris, gaf zijn functie door aan de heer Johan Schellemans en mevrouw Barbara Danis werkte een andere structuur uit binnen De Heemschool waardoor er twee halftijdse functies bijkwamen die ingevuld worden door mevrouw Kristien Bockx en mevrouw Maaïke Dewinne.

Mevrouw Elisabeth Verjans en de heer Kevin Tassenoy vervoegden inmiddels het CVO in de functie adjunct directeur.